

EVH Ultra Light

Az EVH Ultra Light bemutatása

Üdvözljük az EVH Ultra Light honlapján!

Az Európai Vidékfejlesztési Hálózat (EVH) kapcsolatot teremt az Európai Unió (EU) vidékfejlesztésének érdekeltjei között. Fedezze fel, hogyan járul hozzá az EVH a tagállamok vidékfejlesztési programjának hatékony végrehajtásához az ismeretek megszerzése és megosztása, valamint az Európa vidéki területei közötti információcsere és együttműködés elősegítése révén. A következő gombok valamelyikére kattintva PDF formátumban letöltheti az Európai Vidékfejlesztési Hálózatról szóló rövid bevezetőt [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [el](#) [nl](#) [pt](#) [hu](#) [fi](#) [ro](#) [cs](#) [bg](#) [da](#) [et](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#) [hr](#)]. Az EVH célkitűzéseiről, érdekeltjeiről és kedvezményezettjeiről, szervezeti felépítéséről, az EVH Tájékoztatói Központjáról és jogi háttéréről bővebb tájékoztatást, valamint kapcsolódó anyagokat [ide kattintva](#) talál.

Ez a kézikönyv részletesen bemutatja az EVH tevékenységeit, és az EVH honlapján található további információkhoz irányítja Önt. A kézikönyvet úgy alakítottuk ki, hogy általános áttekintést nyújtson az EVH vidékfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységéről, és megkönnyítse az Ön számára a hálózatba való bekapcsolódást. A kézikönyv hivatkozásokat tartalmaz olyan weboldalakra, amelyek az egyes témakörökben további információkkal szolgálnak, így az Önt érdeklő témákkal kapcsolatban az interneten keresztül részletesen tájékozódhat. Az EVH honlapja angol, francia, német, olasz, spanyol és lengyel nyelven áll rendelkezésre. Egyes oldalak görög, portugál, román, holland, magyar, finn, cseh és bolgár nyelven is rendelkezésre állnak. Egyes hivatkozások angol vagy más nyelvű külső weboldalakra irányítják Önt.

Ez a dokumentum olyan érdekeltek számára készült, akiknek az anyanyelvén az EVH honlapja nem áll rendelkezésre. Fontos megjegyezni, hogy a dokumentum nem foglalja magában a honlap teljes tartalmát. Célja csupán az, hogy összefoglalja a honlap egyes menüpontjaiban szereplő információkat, és az internetes forrásokhoz különböző „belépési pontokat” adjon meg az Ön számára. **A dokumentum felépítése ezért megegyezik az EVH honlapjának felépítésével, és a honlap tartalmának 2013. december 31-i állapotát tükrözi.**

- ! A dokumentum legnagyobb része a **2007–2013 közötti programozási időszakra** vonatkozó vidékfejlesztési politikát és az EVH ehhez kapcsolódó tevékenységeit ismerteti.
- ! Amennyiben Önt elsősorban a **következő (2014–2020 közötti) programozási időszak érdeklí**, kattintson [ide](#).

Az eligazodás megkönnyítése érdekében a dokumentumban különböző jelöléseket alkalmazunk:

- [PDF [en](#)] PDF formátumban letölthető dokumentum áll rendelkezésre a megjelölt nyelven.
- A megjelölt országra vonatkozóan bővebb tájékoztatás áll rendelkezésre az interneten.
- [Zöld](#) szín jelöli a dokumentumon belüli hivatkozást.
- [Narancssárga](#) szín jelöli az EVH honlapjára való hivatkozást.
- [Kék](#) szín jelöli a külső weboldalakra való hivatkozást.

Reméljük, hasznosnak találja ezt a dokumentumot.

Tartalomjegyzék

1. A szakpolitika a gyakorlatban

1.1. A vidékfejlesztési politika áttekintése

1.1.1. Nemzeti stratégiák

1.1.2. Nemzeti és regionális programok

1.1.3. Tengelyek és intézkedések

1.1.4. A program végrehajtása

1.2. A vidékfejlesztési politika számokban

1.2.1. Tematikus adatközlő lapok

1.2.2. A VFP adatközlő lapjai

1.2.3. Az intézkedések adatközlő lapjai

1.2.4. VFP-monitoringmutatók táblázatai

1.3. A VFP-projektadatbázis

1.4. A hatékonyabb végrehajtás útján

1.4.1. Tipológia és célterületek

1.4.2. Mezőgazdaság és vidéki gazdaság

1.4.3. Közjavak előállítása

1.4.4. Teljesítési mechanizmusok

1.4.5. LEADER

1.5. A KAP jövője 2020-ig

1.5.1. Vidékfejlesztés a 2014–2020 közötti időszakban

- A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó szakpolitika áttekintése
  - Vidékfejlesztési prioritások
    - Tudásátadás
    - Versenyképesség
    - Élelmiszerlánc
    - Ökoszisztémák
    - Erőforrás-hatékonyság
    - Társadalmi befogadás
  - Jogszabályok és iránymutatások
  - A vidékfejlesztési programok tervezése
  - A vidékfejlesztési programok végrehajtása
  - Betekintés a 2007–2013 közötti időszakba
    - Programtervezés és -végrehajtás
    - Tudásátadás és innováció
    - Vidéki vállalkozások
    - Pénzügyi eszközök
    - Élelmiszerlánc
    - Környezetvédelem és éghajlatváltozás
    - Társadalmi befogadás
    - CLLD, LEADER és transznacionális együttműködés
    - Vidékfejlesztési hálózatok kiépítése
    - Nyomon követés és értékelés
  - Nyomon követés és értékelés

- [Vidékfejlesztési hálózatok kiépítése](#)
- [Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés](#)
- [Tagjelölt és potenciális tagjelölt országok](#)

[1.6. A vidékfejlesztés kommunikációja](#)

[2. Ország](#)

[3. Témakörök](#)

- [3.1. Mezőgazdaság](#)
- [3.2. Környezet](#)
- [3.3. Közjavak](#)
- [3.4. Vállalkozás](#)
- [3.5. Fiatalság és fiatal gazdák](#)
- [3.6. Erdőgazdálkodás](#)
- [3.7. IKT](#)
- [3.8. Vidéki-városi kapcsolódások](#)
- [3.9. Társadalmi szempontok](#)
- [3.10. Tudásátadás és innováció](#)

[4. LEADER](#)

- [4.1. LEADER-eszköztár](#)
- [4.2. HACS-adatbázis](#)
- [4.3. LEADER elemzések](#)
- [4.4. LEADER-könyvtár](#)
- [4.5. LEADER-események](#)
- [4.6. Transznacionális együttműködés](#)

[5. Hálózatok és hálózatépítés](#)

- [5.1. Tájékoztató a nemzeti vidéki hálózatokról](#)
- [5.2. NVH-klaszterek](#)
- [5.3. Uniós szervezetek](#)
- [5.4. FARNET](#)
- [5.5. Európai Értékelési Hálózat](#)
- [5.6. Az NVH önértékelési eszköztára](#)
- [5.7. A hálózatépítés hozzáadott értéke](#)
- [5.8. NVH-eszköztár](#)

[6. Publikációk és média](#)

- [6.1. Európai Vidékfejlesztési Szemle](#)
- [6.2. EVH-magazin](#)
- [6.3. Az EMVA-projektek tájékoztató füzetei](#)
- [6.4. Tematikus kiadványok](#)
- [6.5. Médiagaléria](#)

[7. Események és találkozók](#)

[8. Kapcsolat](#)

[1. A szakpolitika a gyakorlatban](#)

A 27 uniós tagállam területének 90 %-át a vidéki térségek teszik ki, lakosságuknak pedig több mint fele városon kívül él, így a vidékfejlesztés a tagállamokban kiemelt szakpolitikai terület. *A szakpolitika a gyakorlatban* című részből megtudhatja, hogy mit jelent a vidékfejlesztési politika a gyakorlatban az európai, nemzeti és regionális politika szintjén. A szakpolitika mindhárom szinten az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alaptól (EMVA) származó támogatás révén valósul meg. A következő

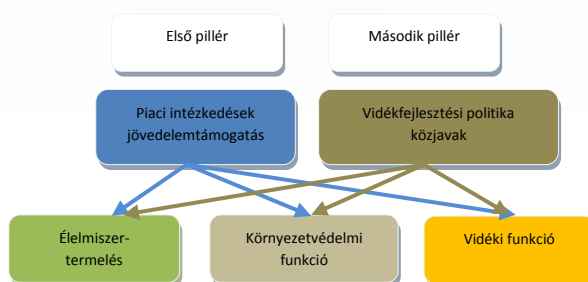
menüpontokban tallózva tájékozódhat például a vidékfejlesztési programokról (VFP-k), megtalálhatja a programok megvalósulására vonatkozó statisztikákat, megismerheti a vidékfejlesztési projektek széles körét és az EVH-nak a szakpolitika hatékonyabb végrehajtására irányuló elemző tevékenységét:

- [A vidékfejlesztési politika áttekintése](#)
- [A vidékfejlesztési politika számokban](#)
- [A VFP-projektadatbázis](#)
- [A hatékonyabb végrehajtás útján](#)
- [A KAP jövője 2020-ig](#)
- [A vidékfejlesztés kommunikációja](#)

1.1. A vidékfejlesztési politika áttekintése

Az EU lakosságának több mint fele városon kívül él, és a 27 tagállam területének 90 %-át a vidéki térségek teszik ki, így a vidékfejlesztés kiemelt szakpolitikai terület. A természeti erőforrásokkal való gazdálkodás szempontjából, valamint a vidéki közösségek gazdasági diverzifikációjának színtereként a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás kulcsszerepet tölt be az Unió vidéki térségeiben.

A **közös agrárpolitika (KAP)** fő célkitűzései az évek során következetesen megmaradtak, eszköztára viszont az egymást követő reformok hatására megváltozott. A vidékfejlesztési politika elemei eredetileg a KAP részét alkották. Amikor azonban 2000-ben kétpilléressé alakították a KAP-ot, egy különálló és specifikus uniós vidékfejlesztési politika kezdte meg működését. A KAP első pillére a közvetlen kifizetéseket és a piaci intézkedéseket foglalja magában, míg a második pillér a többéves vidékfejlesztési programokkal (VFP) foglalkozik. A két pillér a KAP átfogó célkitűzéseinek elérésében kiegészíti egymást.

Kapcsolódó anyagok:

- [A 2007–2013 közötti vidékfejlesztési politika áttekintése](#)
- A 2007–2013 közötti uniós vidékfejlesztési politika [[PDF](#) [en](#)]

A KAP ellenőrzési eljárásának – **az uniós mezőgazdasági és vidékfejlesztési politika állapotfelmérése** – eredményeként felülvizsgálatokra került sor az uniós vidékfejlesztést illetően. A felülvizsgálatok nyomán számos változtatást hajtottak végre a szakpolitikában, amelyek tekintetében 2008-ban jutottak megállapodásra az uniós vezetők. Az állapotfelmérés lehetőséget nyújtott az aktuális szakpolitika módosítására, hogy az hatékonyabban tudjon reagálni az Európa vidéki területein jelentkező különböző új kihívásokra és lehetőségekre, például az éghajlatváltozásra vagy a megújuló

energia iránti növekvő igényekre. [Kattintson ide](#), ha további információra van szüksége a KAP állapotfelmérésére vonatkozóan.

Kapcsolódó anyagok:

- A Bizottság „Uniós vidékfejlesztési politika: szembenézés a kihívásokkal” című tájékoztatójának megtekintéséhez kattintson ide [[PDF](#) [en](#)].
- Tájékoztató „A KAP-állapotfelmérés és az európai gazdaságélénkítési terv áttekintése – A vidékfejlesztési programok módosítása” címmel [[PDF](#) [en](#)]

Az **uniós vidékfejlesztési politika kerete** a következő négy szintre osztható: i. európai stratégiai iránymutatások; ii. nemzeti stratégiák; iii. nemzeti vagy regionális programok, valamint iv. tengelyek és intervenciós intézkedések. Ez a struktúra közös referenciakeretet biztosít az egyes tagállamok számára az uniós stratégiai iránymutatások szerinti tervezéshez és ütemezéshez. A cél az, hogy a közösségi iránymutatásokon belül a tagállamok és adott esetben a régiók a területükre jellemző vidékfejlesztési igényeknek és kihívásoknak megfelelően határozzák meg vidékfejlesztési stratégiájuk prioritásait, dolgozzák ki a programokat és válasszák ki az intézkedéseket.

A négy szintről bővebben az alábbi címszavakra kattintva tájékozódhat:

- [Az uniós stratégiai iránymutatások](#) a három fő célkitűzés alapján meghatározzák az EU prioritásait a 2007–2013 időszakra.
- [A vidékfejlesztésre vonatkozó nemzeti stratégiai tervek](#) az EU prioritásait tükrözik az adott tagállam helyzetének megfelelően.
- [A nemzeti vagy regionális vidékfejlesztési programok](#) az operatív prioritásokat tükrözik.
- [A vidékfejlesztési program végrehajtása, nyomon követése és értékelése](#) az uniós keret alapján.

Az EVH honlapján a [Gyakran feltett kérdések](#) menüpontban bővebb tájékoztatást talál a vidékfejlesztési rendelettel kapcsolatban.

A vidékfejlesztési politika olyan stratégiai koncepció, amely meghatározza a vidékfejlesztésre vonatkozó uniós prioritásokat. A Tanács 2006 februárjában elfogadta [a vidékfejlesztésre vonatkozó uniós stratégiai iránymutatásokat](#). A stratégiai iránymutatások a vidékfejlesztési politika törekvéseit a következő három fő területre összpontosítják: az agrár-élelmiszergazdaság, a környezetvédelem, valamint a tágabb értelemben vett vidéki gazdaság és lakosság. Az iránymutatások olyan alapot biztosítanak a tagállamok részére, amelyek segítségével elkészíthetik vidékfejlesztésre vonatkozó nemzeti stratégiai tervüket a 2007–2013 közötti időszakra. A [nemzeti stratégiai tervek](#)re vonatkozó bővebb tájékoztatást az alábbiakban talál. Végezetül a nemzeti stratégiák a vidékfejlesztési programokat határozzák meg, amelyek négy tematikus tengely köré épülnek fel. A nemzeti és regionális tervekre vonatkozó bővebb tájékoztatásért [kattintson ide](#).

1.1.1. Nemzeti stratégiák

Az uniós stratégiai iránymutatások alapján mindegyik tagállam kidolgozta saját, vidékfejlesztésre vonatkozó **nemzeti stratégiai tervét**, amely teljes mértékben figyelembe veszi az adott ország konkrét körülményeit és igényeit. Ha bővebb tájékoztatásra van szüksége az egyes tagállamok stratégiájára vonatkozóan, kérjük, kattintson az ország nevére az [interaktív térképen](#).

A nemzeti stratégiai tervek a programtervezés hivatkozási alapjául szolgálnak. A stratégiákat az adott ország egészére vagy – néhány tagállam esetében – az egyes közigazgatási régiókra kidolgozott vidékfejlesztési programok (VFP-k) keretében valósítják meg.

A nemzeti stratégiai terv segíti:

- azoknak a területeknek a meghatározását, ahol a vidékfejlesztésre szánt uniós támogatás felhasználása a legtöbb hozzáadott értéket jelenti;
- az EU főbb prioritásaival való összekapcsolódást, ideértve a lisszaboni stratégia (növekedési és munkahely-teremtési stratégia) és a göteborgi stratégia (fenntarthatósági célkitűzések) által megfogalmazott prioritásokat;
- az EU egyéb szakpolitikáival való összhang kialakítását, különösen a gazdasági kohézió és a környezetvédelem terén;
- az új, piacorientált közös agrárpolitika (KAP) végrehajtását és az ebből következő szükségszerű szerkezetátalakításokat a régi és az új tagállamokban.

A nemzeti stratégiai tervek tartalmazzák:

- a gazdasági, társadalmi és környezeti helyzet értékelését, illetve a fejlődési lehetőségek felmérését;
- az EU és az érintett tagállam együttes fellépéséhez választott stratégiát, bemutatva a kiválasztott stratégiák és az uniós stratégiai iránymutatások közötti összhangot;
- a vidékfejlesztés tematikus és területi prioritásait az egyes tengelyek szerint, ideértve a számszerűsített fő célkitűzéseket és a megfelelő monitoring- és értékelési mutatókat is;
- a nemzeti stratégiai tervet végrehajtó vidékfejlesztési programok listáját és az EMVA-juttatások programonkénti indikatív felosztását;
- a többi közös agrárpolitikai eszközzel való összhangot biztosító eszközöket és adott esetben a konvergencia-célkitűzések elérésére szolgáló költségvetést;
- a nemzeti vidéki hálózat létrehozásának költségvetését és az intézkedések részletes leírását.

1.1.2. Nemzeti és regionális programok

A 2007–2013 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési politikát minden tagállam saját vidékfejlesztési programján (programjain) keresztül valósítja meg. A tagállamok kidolgozhatnak az egész ország területére vonatkozó egységes programot vagy pedig több regionális programot. A vidékfejlesztési programok összhangban vannak az [uniós stratégiai iránymutatásokkal](#) és a tagállamok [nemzeti stratégiai tervével](#). Ha további információra van szüksége az egyes tagállamok vidékfejlesztési programjairól, [tekintse meg interaktív térképünket](#), és válassza ki a kívánt országot.

Függetlenül attól, hogy a tagállam egyetlen nemzeti vagy több regionális vidékfejlesztési programmal rendelkezik, mindegyik program tartalmazza:

- a vidéki térségek erősségeit és gyengeségeit feltáró helyzetelemzést, valamint az ezekre irányuló stratégiát;
- az uniós stratégiai iránymutatások és a nemzeti stratégiai terv figyelembevételével kiválasztott prioritások indoklását, valamint a várt hatást;
- a VFP tengelyeire és az egyes tengelyekhez javasolt intézkedésekre vonatkozó információkat, illetve az intézkedések leírását, beleértve azokat a konkrét, igazolható célkitűzéseket és mutatókat, amelyek lehetővé teszik a program előrehaladásának, hatékonyságának és eredményességének mérését;
- finanszírozási tervet, ideértve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) teljes hozzájárulásának részletezését, valamint az ahhoz illeszkedő, az egyes évekre, illetve a teljes

- programozási időszakra tervezett és az egyes tengelyekre lebontott nemzeti vagy regionális állami támogatást, valamint az induló összegek intézkedésenkénti indikatív bontását;
- információkat arra vonatkozóan, hogy a közös agrárpolitika egyéb eszközeiből, a kohéziós politika keretében, illetve a halászatra szánt közösségi támogatási eszközökből finanszírozott egyéb intézkedések hogyan egészítik ki egymást;
  - a program végrehajtására vonatkozó intézkedéseket, ideértve az illetékes hatóságok kijelölését, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer összefoglaló leírását;
  - a monitoring- és értékelési rendszerek leírását, valamint a monitoringbizottság összetételét;
  - a program nyilvánosságának biztosítására irányuló tervek részleteit.

A vidékfejlesztési politika keretén belül 41 különböző intézkedés választható. A tagállamok kiválasztják a vidéki területeik igényeihez legjobban illeszkedő intézkedéseket. Ezeket azután nemzeti vagy regionális programjaikba foglalják. Az intézkedéshez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás az adott intézkedéstől és a programok szintjén választott konkrét megoldásoktól függ. További információkat a VFP-intézkedésekre vonatkozóan a [2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendeletben](#) (az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatás) talál.

A VFP-tengelyek egyes intézkedéseire vonatkozó bővebb tájékoztatásért kattintson az alábbi címekre:

- [1. tengely: A mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességének javítása](#)
- [2. tengely: A környezet és a vidék fejlesztése](#)
- [3. tengely: A vidéki élet minősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása](#)
- [4. tengely: LEADER](#)

A végrehajtási szabályokra vonatkozó további részletekért [kattintson ide](#) (a Bizottság 2006. december 15-i 1974/2006/EK rendelete).

1.1.3. Tengelyek és intézkedések

A stratégia egyensúlyának biztosításához az egyes tematikus tengelyek minimális finanszírozása szükséges. Az 1., 2. és 3. tengely tekintetében javasolt 10 %-os, 25 %-os és 10 %-os minimális finanszírozási arány szavatolja, hogy az egyes vidékfejlesztési programok legalább a szakpolitika három fő célkitűzését tükrözzék. A százalékos arányok azonban kellően alacsonyak ahhoz, hogy a tagállamok vagy a régiók számára nagyfokú rugalmasság legyen biztosítható (egészen az uniós támogatás 55 %-áig), és így ez utóbbiak a szakpolitikának azon tengelyeire összpontosíthatnak, amelyek a helyzetük és az igényeik szempontjából a legfontosabbnak bizonyulnak. A LEADER-tengelyen az uniós támogatás legalább 5 %-át (az új tagállamok esetében 2,5 %-át) az egyes vidékfejlesztési programokra tartják fenn. A LEADER kiadásait a három szakpolitikai tengelyre terhelik.

A szakpolitika rendelkezésre bocsátja azokat az eszközöket (intézkedéseket), amelyek közül a tagállamok választhatnak, és amelyekre uniós támogatást kaphatnak integrált vidékfejlesztési programjaik végrehajtásához. Összesen 41 intézkedés áll rendelkezésre, és mindegyik különböző vidékfejlesztési tevékenységhez nyújt támogatást.

1. tengely: a mezőgazdasági és az erdészeti ágazat versenyképességének javításához nyújt támogatást. Olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az

erdészeti ágazat humán- és fizikai tőkáját (a tudásátadás és az innováció előmozdítása), valamint a minőségi termelést célozzák meg. Az 1. tengely intézkedéseinek megtekintéséhez [kattintson ide](#).

2. tengely: a környezet és a vidék állapotának javításához nyújt támogatást. A természeti erőforrások védelmét és javítását, valamint Európa vidéki térségeiben a jelentős értéket képviselő gazdálkodási és erdőgazdálkodási rendszerek, illetve kultúrtájuk megóvását célzó intézkedéseket tartalmaz. Az 2. tengely intézkedéseinek megtekintéséhez [kattintson ide](#).

3. tengely: a vidéki területek életminőségének javításához és a vidéki gazdaság diverzifikációjának ösztönzéséhez nyújt támogatást. A vidéki térségek helyi infrastruktúrájának és humántőkéjének fejlesztését segíti, hogy javítsa a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez szükséges feltételeket valamennyi ágazatban, valamint ösztönözze a gazdasági tevékenységek diverzifikációját. Az 3. tengely intézkedéseinek megtekintéséhez [kattintson ide](#).

4. tengely: a **LEADER**-módszerekhez nyújt támogatást, amelyek – a LEADER kezdeményezés tapasztalatai alapján – a vidékfejlesztés helyi és alulról építkező kezdeményezésen alapuló szemléletén keresztül ösztönözik az innovatív irányítást. A 4. tengely intézkedéseinek megtekintéséhez [kattintson ide](#).

1.1.4. A program végrehajtása

A vidékfejlesztési programok végrehajtásáért elsősorban a tagállamok irányító hatóságai felelnek. Egyes tagállamok egyetlen nemzeti, mások több regionális vidékfejlesztési programmal rendelkeznek. Valamennyi program kerete ugyanaz a választható intézkedéseket kínáló négy tengely. A vidékfejlesztési program tengelyeiről és intézkedéseiről bővebben [az alábbi fejezetben](#) olvashat.

Az egyes programokra elkülönített összegekhez történő hozzáférést minden esetben a kedvezményezettekre vonatkozó jogosultsági feltételek határozzák meg. E feltételek közé tartozik például az adott gazdaság konkrét helye és/vagy mérete, a földhasználat stb. Számos vidékfejlesztési intézkedés esetében a kiválasztási feltételek is meghatározottak. A jogosultsági és kiválasztási feltételek nagyon fontosak, mivel azok teszik lehetővé az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból biztosított és a vidékfejlesztési programok célkitűzéseinek megfelelő célzott finanszírozást. A potenciális kedvezményezettek a legtöbb esetben egy vagy több konkrét VFP-intézkedéshez kapcsolódó finanszírozást igényelnek. Ezeket a pályázatokat ezt követően kiértékelik, és sikeres elbírálás esetén a kedvezményezettek a megfelelő hatósággal kötött megállapodás feltételei szerint EMVA-támogatáshoz jutnak. Az alkalmazott konkrét teljesítési mechanizmusok tagállamonként és intézkedésenként változnak.

Az EVH elemző tevékenységének középpontjában – a szükséges fejlesztésekkel kapcsolatos tájékozódás érdekében – a vidékfejlesztési programok végrehajtásának jobb megismerése áll.

- További információk az egyes témákat illetően a [tematikus részben](#) található.
- A program horizontális végrehajtásáról és témáiról további információk [A hatékonyabb végrehajtás útján](#) című fejezetben található.

A **közös monitoring- és értékelési keret** (KMÉK) egységes keretet biztosít a 2007–2013 közötti programozási időszak vidékfejlesztési intézkedéseinek nyomon követéséhez és értékeléséhez. A KMÉK megteremti a programteljesítmény javításának alapját, ugyanakkor biztosítja a programok

elszámoltathatóságát és az eredmények értékelését az előre meghatározott célkitűzések tükrében. A KMÉK meghatározását az Európai Bizottság által összeállított és a tagállamok által jóváhagyott dokumentumsorozat tartalmazza. A közös monitoring- és értékelési keretre vonatkozó további információkért kattintson [ide](#).

A tagállamokban az irányító hatóság és a monitoringbizottság a pénzügyi, teljesítmény- és eredménymutatók alapján felügyeli az egyes vidékfejlesztési programokat. Az irányító hatóságok június 30-ig eljuttatják a Bizottsághoz a vidékfejlesztési programok végrehajtására vonatkozó éves időközi jelentésüket. Az éves időközi jelentés a következőket tartalmazza:

- a vidékfejlesztési program végrehajtásának pénzügyi mutatóit feltüntető táblázatot és egy kimutatást az egyes intézkedések alapján az adott naptári évben a kedvezményezetteknek kifizetett támogatásokról;
- a monitoringtáblázatokat, amelyek számadatokat tartalmaznak a közös teljesítmény- és eredménymutatók alapján.

A Bizottság a monitoringadatokat a vidékfejlesztési információs rendszerben tartja nyilván. Az EVH közreműködik a monitoringmutatók validálásában és az adatlapok elkészítésében, amelyek pillanatképeket mutatnak arról, hogy a vidékfejlesztési programok és az egyes intézkedések végrehajtása terén az egyes tagállamok milyen eredményeket értek el. Ha további információkra van szüksége a végrehajtás legfrissebb adataira vonatkozóan, akkor [kattintson ide](#).

További információk:

- [Pénzügyi és fizikai mutatók a 27 tagú EU-ban és az egyes tagállamokban](#)
- [Teljesítménymutatók intézkedésenként a 27 tagú EU-ban](#)

További információk a VFP-értékelésekre, illetve általában a közös monitoring- és értékelési keretre vonatkozóan az [Európai Értékelési Hálózat](#) honlapján található.

1.2. A vidékfejlesztési politika számokban

A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó [uniós stratégiai iránymutatásokra](#) figyelemmel a 27 tagú EU tagállamai saját igényfelméréseikre alapozva kidolgozták nemzeti vidékfejlesztési stratégiájukat. A 2007–2013-as nemzeti és regionális vidékfejlesztési programok az EMVA által társfinanszírozott intézkedések végrehajtásával a nemzeti stratégiai célokat teljesítik.

Valamennyi VFP irányító hatósága a [közös monitoring- és értékelési keretben](#) foglaltak alapján az intézkedésekhez kapcsolódó pénzügyi, teljesítmény- és eredménymutatók segítségével a monitoringbizottsággal együtt figyelemmel kíséri a program előrehaladását és eredményeit. E mutatók révén mérik fel, hogy a célkitűzések (célok) milyen mértékben valósultak meg az adott intézkedés és a teljes program szintjén.

Az EVH az EU-ban végrehajtott vidékfejlesztési programok által elért eredményekről – a Bizottság által rendelkezésre bocsátott VFP-monitoringadatok alapján – minden évben összefoglaló adatközlő lapokban számol be. A pillanatképek könnyen hozzáférhető tájékoztatást adnak az uniós vidékfejlesztési politika aktuális helyzetéről, kiemelve az erőforrások és az eredmények közötti kapcsolatot, valamint adatokon alapuló betekintést nyújtanak az érdeklődő felhasználók számára a programokba. Az információk az EU mind a 27 tagállamára és 88 nemzeti, illetve regionális programra vonatkoznak.

Ezenkívül „A vidékfejlesztési politika számokban” című tájékoztató füzet is letölthető. [\[PDF en fr de it es pl \]](#)

A pénzügyi és teljesítménymutatókra vonatkozóan további részletes információkat lehet találni a [VFP-monitoringmutatók külön táblázataiban](#).

1.2.1. Tematikus adatközlő lapok

Az adatközlő lapok sorozata témák szerint ad egyértelmű képet a vidékfejlesztési politika intézkedéseiről, kiemelve a politika célkitűzései, a végrehajtási intézkedések, valamint az általuk az adott célterületen elért eredmények közötti összefüggéseket. A tematikus adatközlő lapok röviden ismertetik a szakpolitikai beavatkozás elvi hátterét (az uniós szinten meghatározott prioritásokat és hogy azok milyen intézkedések formájában valósulnak meg), valamint bemutatják azokat az eszközöket (intézkedéseket), amelyek révén ezeket a prioritásokat megvalósítják. Megjelölik a lehetséges kedvezményezetteket, célcsoportokat és célterületeket; tájékoztatást adnak a 27 tagú EU szintjén meghatározott költségvetési előirányzatról és kiadásokról, valamint ismertetik az elért eredményeket. Végül az EVH által fenntartott VFP-projektadatbázisban szereplő projektleírások alapján konkrét példákat mutatnak be ezekre a beavatkozásokra.

- 1. számú tematikus adatközlő lap – A tudásátadás és a humántőkébe való befektetés ösztönzése [\[PDF en\]](#)
- 2. számú tematikus adatközlő lap – A fizikai tőkére és a korszerűsítésre irányuló beruházások [\[PDF en\]](#)
- 3. számú tematikus adatközlő lap – Az elismert minőségi címkék/előírások szerinti mezőgazdasági termelés előmozdítása [\[PDF en\]](#)
- 4. számú tematikus adatközlő lap – Az új tagállamokban működő gazdaságok piacra lépésének támogatása [\[PDF en\]](#)
- 5. számú tematikus adatközlő lap – Az EU természeti erőforrásainak és mezőgazdasági tájainak megóvása [\[PDF en\]](#)
- 6. számú tematikus adatközlő lap – Az erdőgazdálkodás támogatása [\[PDF en\]](#)
- 7. számú tematikus adatközlő lap – A vidéki gazdaság diverzifikációjának előmozdítása [\[PDF en\]](#)
- 8. számú tematikus adatközlő lap – A vidéki élet minőségének javítása [\[PDF en\]](#)

A pénzügyi és teljesítménymutatókra vonatkozóan részletes információk találhatóak a [VFP-monitoringmutatók külön táblázataiban](#).

1.2.2. A VFP adatközlő lapjai

A VFP adatközlő lapjai az EU-ban megvalósított vidékfejlesztési programok alakulásáról adnak „pillanatképeket”, és naprakész információkat nyújtanak a programok pénzügyi végrehajtásáról (az összes közkiadásról), a VFP összteljesítményéről (a legfontosabb intézkedésekre vonatkozó információk összefoglalása), valamint az elért eredményeknek a 2007–2013-as célkitűzésekkel való összevetéséről. Az információk nemzeti és regionális szinten kerültek feltüntetésre. A 27 tagú EU-ra vonatkozó összefoglaló szintén rendelkezésre áll. Valamennyi dokumentum megtalálható [itt](#).

1.2.3. Az intézkedések adatközlő lapjai

Ez a rész a 27 tagú EU-ban a vidékfejlesztési programok keretében tett intézkedések aktuális helyzetét ismerteti. Az adatközlő lapok az egyes intézkedések szintjén elért eredményeket (a rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján) a tényleges teljesítmény és a 2007–2013 közötti teljes programidőszakra kitűzött célokkal való összehasonlítás alapján mutatják be.

Tengely	Intézkedés	Az intézkedések adatközlő lapjai
1. tengely	111 – Szakképzési és tájékoztatási tevékenységek	[PDF en]
	112 – Fiatal gazdálkodók tevékenységének megkezdése	[PDF en]
	113 – Korai nyugdíjba vonulás	[PDF en]
	114 – Tanácsadási szolgáltatások igénybevétele	[PDF en]
	115 – Üzemvezetési, tehermentesítési és tanácsadási szolgáltatások létrehozása	Nincs adat
	121 – A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése	[PDF en]
	122 – Az erdők gazdasági értékének növelése	[PDF en]
	123 – A mezőgazdasági és erdészeti termékek értékének növelése	[PDF en]
	124 – Új termékek, eljárások és technológiák kifejlesztésére irányuló együttműködés a mezőgazdasági, élelmiszer-ipari és erdészeti ágazatban	[PDF en]
	125 – A mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez kapcsolódó infrastruktúra	[PDF en]
	126 – A mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása	Nincs adat
	131 – Az uniós jogszabályokon alapuló előírások betartása	Nincs adat
	132 – A mezőgazdasági termelők részvétele az élelmiszer-ipari minőségügyi rendszerekben	[PDF en]
	133 – Tájékoztatási és promóciós tevékenységek	Nincs adat
	141 – Félig önellátó gazdálkodás	Nincs adat
	142 – Termelői csoportok	Nincs adat
	143 – Gazdálkodási tanácsadási szolgáltatások és bővítéssel kapcsolatos szolgáltatások	Nincs adat
	144 – A közös piacszerzés reformjából fakadó szerkezetátalakítás alatt álló gazdaságok	Nincs adat
	2. tengely	211 – A hegyvidéki mezőgazdasági termelőknek a természeti hátrány miatt nyújtott kifizetések
212 – A hegyvidéki területeken kívüli hátrányos helyzetű területek mezőgazdasági termelőinek nyújtott kifizetések		[PDF en]
213 – A Natura 2000-hez és a 2000/60/EK irányelvhez kapcsolódó kifizetések		[PDF en]
214 – Agrár-környezetvédelmi kifizetések		[PDF en]
215 – Állatjóléti kifizetések		[PDF en]
216 – Nem termelő beruházások		[PDF en]
221 – A mezőgazdasági földterületek első erdősitése		[PDF en]
222 – Agrárerdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületen		Nincs adat
223 – Nem mezőgazdasági földterületek első erdősitése		[PDF en]

	224 – A Natura 2000-hez kapcsolódó kifizetések	[PDF
	225 – Erdő-környezetvédelmi kifizetések	[PDF
	226 – Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése	[PDF
	227 – Nem termelő beruházások	[PDF
3. tengely	311 – Nem mezőgazdasági tevékenységek felé történő diverzifikálás	[PDF
	312 – Vállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása	[PDF
	313 – A turisztikai tevékenységek ösztönzése	[PDF
	321 – A gazdaság és a vidéki lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások	[PDF
	322 – A falvak megújítása és fejlesztése	[PDF
	323 – A vidéki örökség megőrzése és korszerűsítése	[PDF
	331 – Képzés és tájékoztatás	Nincs adat
	341 – A készségek elsajátítására és az ösztönzésre irányuló intézkedés a helyi fejlesztési stratégia előkészítése és végrehajtása céljából	Nincs adat
4. tengely	4. tengely – Helyi akciócsoportok száma	[PDF
	4. tengely – Projektek és kedvezményezettek száma	[PDF
	421 – Együttműködési projektek végrehajtása	[PDF
	431 – A helyi akciócsoportok működtetése, készségek elsajátítása és ösztönzés	[PDF

1.2.4. VFP-monitoringmutatók táblázatai

A tagállamokban az irányító hatóság és a monitoringbizottság a pénzügyi, teljesítmény- és eredménymutatók alapján felügyeli az egyes vidékfejlesztési programokat. Az irányító hatóságok június 30-ig eljuttatják a Bizottsághoz a vidékfejlesztési programok végrehajtásáról szóló, a megelőző naptári évre vonatkozó éves időközi jelentésüket. A Bizottság a monitoringadatokat a vidékfejlesztési információs rendszerben tartja nyilván. Az EVH közreműködik a monitoringmutatók validálásában és az összesítések elkészítésében, amelyek bemutatják a vidékfejlesztési programok végrehajtásának aktuális helyzetét a 27 tagú EU-ban. A grafikonok [ide kattintva](#) megtekinthetők.

Az irányító hatóságok által az éves időközi jelentésekben átadott adatok alapján készített összefoglaló táblázatokban és grafikonokban megjelenített **pénzügyi és fizikai mutatók** (különösen teljesítménymutatók) révén bemutatják az uniós vidékfejlesztési programok végrehajtása terén elért előrelépéseket. Letölthető a 27 tagú EU-ra vonatkozó összesítő táblázat: A VFP közkiadásai [PDF

A tagállamonkénti bontásban és a 27 tagú EU-ra vonatkoztatva feltüntetett – az összes közkiadást és az EMVA-hozzájárulást tartalmazó – összesített pénzügyi adatok tengelyenként és intézkedésenként mutatják a vidékfejlesztési programok kiadásait az egyes években. A 2007–2013 közötti programidőszak egészére előirányzott teljes költségvetéssel való összevetés szintén rendelkezésre áll (a KAP állapotfelmérését követően készült teljes költségvetés). A pénzügyi adatokat közvetlenül a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság állította össze és bocsátotta rendelkezésre.

Ugyanilyen összesítés készült tagállamonkénti bontásban és uniós szinten a teljesítménymutatókat illetően is (tengelyenként és intézkedésenként). A 2007–2013 közötti időszakra meghatározott teljesítménycélokvaló összevetés a programok végrehajtásának aktuális helyzetét mutatja be. Az

intézkedésenként – illetve tagállamonkénti bontásban – feltüntetett teljesítménymutatókról további információk külön [weboldalon](#) találhatóak. A teljesítménymutatók teljes felsorolása és a kapcsolódó adatlapok a [KMÉK](#) 3. mellékletének H. részében találhatóak.

1.3. A VFP-projektadatbázis

Ez az [adatbázis](#) bemutatja, hogy az uniós vidéki „vállalkozók” hogyan használják az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot (EMVA) a gyakorlatban. Részletes tájékoztatást ad a vidékfejlesztési projektekről a támogatható projektek egyes típusaitól kezdve a támogatáshoz való hozzájutás módjáig. Az adatbázisban valamennyi uniós tagállam projektjei szerepelnek, és ezek a vidékfejlesztési programok minden tengelyét érintik. Amennyiben további információkra van szüksége az Önt érdeklő projektekkal kapcsolatban, kérjük, keressen rá ezekre az adatbázisban. Az adatbázis több mint 570 projektet tartalmaz. A keresés VFP-intézkedések, kulcsszavak és országok alapján, illetve VFP, transznacionális együttműködés vagy más kritériumok szerint történhet.

1.4. A hatékonyabb végrehajtás útján

Az EVH küldetésének egyik lényeges eleme az uniós vidékfejlesztési politika végrehajtásának fejlesztése. Ennek egyik fő eszköze az elemző tevékenység, amely:

- javítja a politika gyakorlati működésének megismerését;
- feltérképezi a jól működő, illetve a fejlesztésre szoruló területeket;
- információkkal szolgál a tagállami és az európai szintű döntéshozók számára.

Az EVH az elemző tevékenység során különböző eszközöket vesz igénybe, többek között:

- tematikus munkacsoportokat;
- az EVH koordinációs bizottsága és a LEADER-albizottság fókuszcsoportjait;
- a nemzeti vidéki hálózat közös tematikus kezdeményezéseit;
- az EVH tematikus eseményeihez kidolgozott munkadokumentumokat;
- a vidékfejlesztési program végrehajtása kapcsán végzett folyamatos elemző tevékenységet.

Az elemzésre kerülő témákat nagyjából három csoportra lehet osztani:

1. a végrehajtás szélesebb körű kérdéseire kapcsolódó horizontális témák. Ezeket az alábbiakban ismertetjük.
  - [Vidéki tipológiák és célterületek](#)
  - [A mezőgazdaság és a szélesebb értelemben vett vidéki gazdaság közötti kapcsolatok](#)
  - [Mezőgazdasági közjavak és szolgáltatások](#)
  - [Az Unió vidékfejlesztési politikájának teljesítési mechanizmusai](#)
2. Tematikus témák. További információk [ebben a fejezetben](#) találhatóak.
3. Vidékfejlesztési programok és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések. További információért kattintson [ide](#).

Az EVH elemző és tematikus tevékenységeinek eredményei külön fórumokon keresztül elérhetők, valamint felhasználásra kerülnek az EVH kiadványaiban és egyéb terjesztési formákban is. Az EVH kiadványaira vonatkozó bővebb tájékoztatásért kattintson [ide](#).

1.4.1. Tipológia és célterületek

Európa vidéki térségei a fizikai, a társadalmi-gazdasági, a környezeti és az intézményi jellemzők tekintetében egymástól igen eltérőek. Ez a sokszínűség Európa egyik legnagyobb erőforrása, azonban számos tagállam számára kihívást jelent a vidéki térségek pontos meghatározása. A vidéki térségek fogalmának meghatározása márpedig nélkülözhetetlen az Unió vidékfejlesztési politikájának kialakításához és a vidéki térségek – különösen a sajátos igényekkel rendelkezők – fejlesztésére szánt egyéb uniós támogatásokkal való kiegészítő jelleg biztosításához.

Az 1. tematikus munkacsoportot 2009-ben hozták létre abból a célból, hogy az említett kérdésekkel foglalkozzon, illetve konkrétan azért, hogy javítsa a vidékfejlesztési programok (VFP-k) hatékonyságát a vidéki térségek területi sajátosságaira és igényeire vonatkozó célkitűzések meghatározását illetően. A munkacsoport a Bizottság (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság) elnökletével 23 nemzeti és 12 regionális vidékfejlesztési programot elemzett mélyrehatóan a 2007–2013 közötti programozási időszakban.

Megállapítások

Az OECD vidéki térségekre vonatkozó fogalom meghatározását**, amelynek használatát az Európai Bizottság ajánlotta a tagállamoknak, a nemzeti és regionális vidékfejlesztési programoknak csak töredéke alkalmazta, és a munkacsoport megállapításai azt sugallják, hogy az valószínűleg számos tagállam igényeinek nem felel meg. A tagállamok vagy a régiók az OECD fogalom meghatározása helyett különféle területmeghatározásokat használnak a VFP-intézkedések célterületeinek megállapításához. Fókuszterületüktől függően ezek a fogalom meghatározások nagyjából ágazati (pl. mezőgazdaság és erdőgazdálkodás) vagy területi (pl. a 3. tengely intézkedéseinek megfelelő területek) szempontból csoportosíthatók. A tagállamok határozottan tudatában vannak az uniós támogatások közötti egyértelmű határvonalak szükségességének, valamint az EMVA és az egyéb támogatások közötti kiegészítő jelleg lehetőségének, amelyek révén az uniós vidéki térségek fejlődési igényeinek kielégítése biztosítható.

(**) A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) fogalom meghatározása szerint túlnyomórészt vidéki térségek azok a területek, ahol a lakosság több mint 50 %-a vidéki településeken lakik. A vidéki települések olyan települések, ahol a népsűrűség 150 lakos/km² alatt van.

Alapkövek a vidéki térségek felülvizsgált tipológiájához

Az EU vidéki térségeinek sokfélesége miatt nemcsak az a fontos minden tagállam és régió számára, hogy a vidéki térség megfelelő fogalom meghatározását alkalmazza, hanem az is, hogy a vidéki térségeket a megfelelő összefüggésben tipologizálja. Ebben az összefüggésben a vidéki térségek tipológiájának meghatározásához három „alapkövet” javasoltak:

- a fizikai hátrány mértéke,
- a környezeti érzékenység és
- a társadalmi-gazdasági hátrány.

Az építőkövek megfelelő súlyozásával egyéni tipológiák jöhetnek létre, amelyek megfelelnek az adott tagállam vagy régió adottságainak. Mindegyik alapkő egyéni tényezőkből áll (lásd a táblázatot), és mindegyik tényező konkrét mutatók alapján mérhető.

ALAPKÖVEK A VIDÉKI TÉRSÉGEK FELÜLVIZSGÁLT TIPOLÓGIÁJÁHOZ

Alapkövek	Tényezők
A vidék definíciója	1 Népsűrűség
	2 Városi térségek
	3 Földhasználat
1. alapkő: fizikai hátrány	4 Fizikai hátrány
2. alapkő: Környezeti érzékenység	5 Környezeti érzékenység
3. alapkő: társadalmi-gazdasági hátrány	6 Demográfia
	7 Társadalmi-gazdasági problémák
	8 Gazdasági felépítés
	9 Városi szolgáltatásokhoz/gazdaságokhoz való hozzáférés

Ezáltal olyan konkrét tipológiákat lehet kidolgozni, amelyek a vidékfejlesztési politika célzott meghatározása szempontjából relevánsak. A vidékfejlesztési politika területén jelentkező „új kihívások” kezelésének képessége szintén fontos szempont, és ezt a tipologizálás során figyelembe kell venni. Az említett témakörhöz kapcsolódó mutatókat azonban nem lehet egységes módon kategóriákba sorolni.

Főbb jelentések

- 1. tematikus munkacsoport: Beszámoló a 1. lépésről [[PDF en](#)]
- 1. tematikus munkacsoport: Beszámoló a 2. lépésről [[PDF en](#)]
- 1. tematikus munkacsoport: Végleges beszámoló [[PDF en](#)], 1. melléklet [[PDF en](#)], 2. melléklet [[PDF en](#)], 3. melléklet [[PDF en](#)], 4. melléklet [[PDF en](#)]
- 1. tematikus munkacsoport: tájékoztató füzet [[PDF en](#)] [[de](#)] [[es](#)] [[fr](#)] [[it](#)] [[pl](#)]
- A végleges beszámoló összefoglalója abból a célból készült, hogy a végleges beszámoló megállapításait a tágabb közösség számára hozzáférhetőbbé tegye. Bemutatja az 1. tematikus munkacsoport munkájának egyes fő elemeit (pl. az OECD fogalom meghatározásának alkalmazása, kiegészítő jelleg és körülhatárolás, a jövő vidéki tipológiájának lehetséges alapkövei): [[PDF de en es fr it pl](#)]

További információkat, pl. cikkeket és esettanulmányokat [itt](#) talál.

1.4.2. Mezőgazdaság és vidéki gazdaság

A 2. tematikus munkacsoport 2009 márciusában jött létre abból a célból, hogy elemezze a mezőgazdaság és a tágabb értelemben vett vidéki gazdaság közötti kapcsolatokat. Fő célja az volt, hogy meghatározza a mezőgazdaság és a vidéki gazdaság közötti lehetséges szinergiákat, illetve konfliktusokat az EU különböző vidéki térségeiben. Az Európai Bizottság (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság) elnökletével és nemzeti szakértők részvételével működő munkacsoport irányította az elemző tevékenységet, amely az alábbi területekre összpontosított:

- az input-output mutatók elemzése az EU 18 – különböző vidéki térségeket képviselő – kis régiójában (NUTS 31);
- hat 2007–2013-as vidékfejlesztési program és a kiválasztott régiókhoz kapcsolódó, egyéb progra-tervezési dokumentumok átvizsgálása.

Megállapítások

A 18 régió input-output mutatóinak elemzéséből az derült ki, hogy a mezőgazdaság és a helyi, illetve regionális gazdaság egyéb területei között fennálló kapcsolatok általában erősebbek és pozitívabbak, mint amilyenek a statisztikák alapján tűnnek. A statisztikákban ugyanis gyakran alacsony a mezőgazdaság részesedési aránya a helyi GDP-ből és a foglalkoztatásból.

A mezőgazdaságot a megvizsgált 18 régióból 14-ben a helyi gazdaság „kulcsfontosságú tényezőjének” tartották, amelynek különösen jelentős az összefonódása az élelmiszer-feldolgozással, a szálloda- és vendéglátóiparral, valamint a kereskedelemmel.

A mezőgazdaság és az egyéb ágazatok összekapcsolódását befolyásoló lényeges tényezők közé tartoznak:

- a természeti előnyök (földminőség, éghajlat, helyi idegenforgalmi látványosságok);
- a meglévő infrastruktúra;
- a nemzetgazdaság általános állapota;
- a helyi lakosság képzettségi foka és vállalkozói képességének szintje;
- a támogatásokhoz való hozzáférés, különösen fontos szempont a pályázati eljárások összetettsége, a támogatások mértéke és a döntéshozatal gyorsasága.

Szakpolitikai vonatkozások

A vidékfejlesztési programok és az egyéb programtervezési dokumentumok elemzése a kiválasztott 18 régió egyharmadában lehetővé tette néhány fontos, a szakpolitikára vonatkozó következtetés levonását.

- Néhány vidékfejlesztési programtervezési dokumentum hivatkozik ugyan a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés közötti kapcsolatok megerősítésének fontosságára, szemléletükben azonban korántsem következetesek. Emellett gyakran abban sem konzekvensek, ahogyan a kinyilvánított célok megjelennek a prioritásokban/célkitűzésekben és az intézkedésekben.
- A vidékfejlesztési programok és az egyéb uniós, nemzeti és regionális támogatottságú programok csak csekély mértékben egészítik ki egymást, ami megnehezíti a vidéki térségek számára elérhető pénzügyi források teljes körű felhasználását. A vidékfejlesztési szakpolitikáknak a térségek többségét érintő, összetett kihívásokra adott integráltabb válaszleptések kialakítására és elősegítésére kell összpontosítaniuk, különösen azért, hogy jobban ki tudják aknázni az upstream és a downstream gazdasági ágazatok közötti kapcsolatokat.
- A vidékfejlesztési programok végrehajtásának javítása érdekében érdemes módosítani az intézkedésválasztás feltételeit, hogy határozottan felismerhető legyenek a mezőgazdaság és az egyéb ágazatok közötti kapcsolatok. Ebben a tekintetben lehetőségként merül fel például a magas pontszámok meghatározása a helyi mezőgazdasági tevékenységekkel kapcsolatot létesítő olyan gazdasági diverzifikációs projektek számára, amelyek multiplikációs hatása (pl. új munkahelyek, magasabb jövedelem stb.) egyértelmű, illetve a környezetvédelmi célkitűzések jobb megválasztása. A projektek kialakítása javítható egyrészt a lehetséges befektetőknek nyújtott hatékonyabb technikai segítségnyújtás révén, amely egyaránt növeli a projekt életképességét és erősíti a helyi mezőgazdasághoz fűződő kapcsolatát, másrészt – amennyiben lehetséges – marketingterv benyújtására vonatkozó kötelezettség előírásával.

Főbb jelentések

- 2. tematikus munkacsoport – A régiók kiválasztása és a kezdeti I/O-elemzés eredményei [PDF [en](#)]
- 2. tematikus munkacsoport – A kezdeti I/O-elemzés és a regionális elemzések megállapításainak összefoglalása [PDF [en](#)]
- 2. tematikus munkacsoport – A végleges I/O-elemzés eredményei és kiegészítő kvalitatív kutatás a kiválasztott régiókban [PDF [en](#)]
- 2. tematikus munkacsoport – A programirányítási keret és a projektek elemzése a kiválasztott régiókban [PDF [en](#)]
  - 1. melléklet – Kérdőíves vizsgálatok hat régióban [PDF [en](#)]
  - 2. melléklet – Példaprojektek [PDF [en](#)]
- 2. tematikus munkacsoport – Végleges beszámoló [PDF [en](#)]
- 2. tematikus munkacsoport: tájékoztató füzet [PDF [en](#) [de](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]
- A „Betekintés a szakpolitikába a legutóbbi kutatások alapján” című kiadvány áttekintést ad a végleges beszámoló főbb megállapításairól, valamint támaszkodik a téma kapcsán már közzétett legfontosabb kutatási beszámolókra is. [PDF [en](#)].

További információkat, pl. cikkeket és esettanulmányokat [itt](#) talál.

1.4.3. Közjavak előállítása

A közjavak és a közszolgáltatások mindenki számára hozzáférhetők, és azokból közösen lehet részesülni. Ezek a javak és szolgáltatások természetükből adódóan általában nem piaci alapon állnak rendelkezésünkre. A mezőgazdaság által nyújtott közjavak közé tartozik például a mezőgazdasági területek biológiai sokfélesége, a tájak, a víz, a talaj és más természeti erőforrások. A mezőgazdaság ezenkívül hatással van a gazdasági és szociális közjavakra, például az élénk és virágzó vidéki közösségek fejlődésére is.

A mezőgazdaság által megélt főbb technológiai és technikai változások fényében (amelyek következménye az intenzív földhasználat és a peremterületeken lévő földek felhagyása) a közjavak előállítását ma már nem lehet természetesnek venni. Szakpolitikai intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy ellensúlyozzuk és elkerüljük például a fajok és az élőhelyek folyamatos csökkenését, a vízhiányt, az erdőtüzeket, a talajeróziót, valamint a lakosságnak a vidéki területekről a városközpontokba áramlását.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési szakpolitikák ebben a tekintetben jelentős mértékben hozzájárulhatnak a közjavak előállításához, és e szerepüket a közvélemény is egyre jobban felismeri.

2009 elején létrehozták a 3. tematikus munkacsoportot a „közjavak és állami beavatkozás” témakörében abból a célból, hogy foglalkozzon a „közjavak” kérdéssel, és megvizsgálja, hogy az Unió vidékfejlesztési politikája ahhoz hogyan járul hozzá. A Bizottság (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság) elnökletével működő és nemzeti szakértőkből, valamint a nem kormányzati szervezetek képviselőiből álló 3. tematikus munkacsoport tevékenységét tudományos szakemberek elemző tevékenysége támogatta.

2010 decemberében [záró szemináriumot](#) tartottak abból a célból, hogy az érintettek szélesebb körének bemutassák a munkacsoport munkáját, és a tágabb közönség számára tisztázzák a közjavak fogalmát. A szeminárium azt is szemléltette, hogy a közjavak fogalmi kerete közös alapot nyújthat a közös agrárpolitikáról (KAP) és a vidékfejlesztésről szóló megbeszélésekhez.

Megállapítások

- A vidékfejlesztés a KAP részeként hatékony intézkedések egész sorát kínálja a környezetbarát gazdálkodási rendszerek és irányítási gyakorlatok alkalmazásának, valamint a közjavak előállítása szempontjából előnyös befektetéseknek az ösztönzéséhez.
- Számos intézkedés, különösen az agrár-környezetvédelmi intézkedések pozitív multiplikációs hatást gyakorolnak a vidéki tevékenységekre, ösztönözve a foglalkoztatást, a turizmust és a hozzáadott értékkel rendelkező termékek előállítását.
- A gazdálkodók készségeinek és ismereteinek fejlesztése, például a környezetgazdálkodási technikákra kiterjedő továbbképzések vagy az erőforrások fenntarthatóságára vonatkozó tanácsadás különösen hatékonyak bizonyultak a viselkedésbeli változások előidézésében.
- Az intézkedéseket körültekintően kell kidolgozni, és azokat a helyi igényeknek megfelelően kell kiválasztani és megvalósítani. Az intézkedések hatékony, eredményes és átlátható végrehajtásának biztosítása érdekében nagyon fontos a működő monitoring- és értékelési rendszer.
- Az agrár-környezetvédelmi intézkedések a legfontosabbak azon szakpolitikai intézkedések közül, amelyek hozzájárulnak a közjavak előállításához a mezőgazdaság területén. Ösztönzik a környezetvédelmi szolgáltatásokat és a környezetbarát gazdálkodási gyakorlatokat. Az ilyen intézkedések sikere rugalmasságukban és a helyi igényeknek megfelelő kialakításuk lehetőségében rejlik.

Főbb jelentések

- 3. tematikus munkacsoport: Állapotjelentés – 2010. november [PDF [PDF](#) [en](#)]
- 3. tematikus munkacsoport: Fogalmi keret [PDF [en](#)]
- 3. tematikus munkacsoport – Végleges beszámoló [PDF [en](#)]
- 3. tematikus munkacsoport: tájékoztató füzet [PDF [en](#) [de](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]
- Összefoglaló jelentés, amely tartalmát tekintve továbbra is technikai jellegű, viszont a 3. tematikus munkacsoport megállapításait tömörebb és könnyen használható formában mutatja be az adott célközönségnek. [PDF [en](#)]

További információkat, pl. cikkeket és esettanulmányokat [itt](#) talál.

1.4.4. Teljesítési mechanizmusok

Az uniós vidékfejlesztési politikát a Bizottság és a tagállamok közösen valósítják meg. A Bizottság felelős a vidékfejlesztési programok jóváhagyásáért, valamint a közösségi támogatásokkal kapcsolatos hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításáért. A rendelkezésükre álló uniós költségvetés megfelelő felhasználása érdekében a tagállamok határozzák meg a nemzeti jogi és közigazgatási eljárásokat.

A szakpolitika napi szintű végrehajtása a nemzeti hatóságok feladata. A vidékfejlesztési programok végrehajtását tovább lehet delegálni regionális vagy szubregionális szintre. A vidékfejlesztési politika irányítása és teljesítése ebből eredően különböző szinteken történik, és országonként jelentős eltéréseket mutat. A teljesítési mechanizmusokat folyamatok és eljárások együttesének lehet tekinteni, amelyek biztosítják, hogy a szakpolitika célkitűzései adott helyzetben kézzelfogható intézkedésekké váljanak.

A 4. tematikus munkacsoportot annak biztosítására hozták létre, hogy az uniós vidékfejlesztési politika a lehető leghatékonyabb és legeredményesebb teljesítési rendszerrel rendelkezzen. A

munkacsoportnak az a feladata, hogy áttekintse a program végrehajtása során az uniós tagállamokban szerzett tapasztalatokat, meghatározza a jól működő és a fejlesztést igénylő területeket, valamint a konkrét fejlesztési lehetőségeket.

A munkacsoport a programozási ciklus különböző szakaszaiban és a teljesítési lánc különböző pontjain (uniós, nemzeti, regionális, szubregionális és kedvezményezett szinten) alkalmazott, alább felsorolt teljesítési mechanizmusokat vizsgálta meg:

- stratégiai koncepció és a célterületek meghatározása;
- a programtervezés folyamata és a pénzügyi szempontok;
- végrehajtási eljárások és szervezeti felépítés (ideértve az olyan konkrét területeket is, mint a LEADER program, a nyomon követés és az értékelés, valamint az ellenőrzések);
- a partnerség elvének működése;
- az egyéb uniós szakpolitikákkal való kiegészítő jelleg és összehangolás biztosítása.

Megállapítások

A munkacsoport megállapításait egy végleges beszámolóban összegezték, amely magában foglal egy témakörönkénti összefoglalót az esettanulmányokról, valamint számos, az Unióban alkalmazott, bevált teljesítési gyakorlatot. A végleges beszámoló következtetései az uniós vidékfejlesztési politika teljesítésének hat lehetséges fejlesztési területét határozzák meg, nevezetesen:

- hatékonyabb összpontosítás a szakpolitika céljaira és a teljesítési lánc koherenciájának megerősítése;
- az intézkedések egyszerűsítése, számuk csökkentése, valamint nagyobb rugalmasság az alkalmazásukban;
- konkrét feltételek kidolgozása és alkalmazása a LEADER programhoz;
- a végrehajtási szabályok rendszerének fejlesztése (ideértve a pályáztatást és az ellenőrzést is);
- a nyomon követés és az értékelés – mint a szakpolitika kidolgozását és végrehajtását támogató eszköz – fejlesztése;
- a koordináció és az információcsere javítása.

A munkacsoport eredményeit és következtetéseit az EVH által „Az uniós vidékfejlesztési programok teljesítésének javítása” címmel szervezett szeminárium során vitatták meg, amelyet 2011. december 9-én tartottak Brüsszelben.

Főbb jelentések

- Végleges beszámoló [PDF [en](#)]
- Végleges beszámoló – Összefoglaló és következtetések [PDF [en](#)]
- 3. tematikus munkacsoport: tájékoztató füzet [PDF [de](#) [en](#) [es](#) [fr](#) [it](#) [pl](#)]

További információkat, pl. cikkeket és esettanulmányokat [itt](#) talál.

1.4.5. LEADER

A LEADER (francia betűszó: *Liaison Entre Actions pour le Developpement de l'Economie Rurale*, amelynek jelentése: kapcsolatok a vidéki gazdaság fejlesztési intézkedései között) egy helyi fejlesztési módszer, amelynek segítségével a helyi szereplők egy adott területet annak belső fejlődési lehetőségeire támaszkodva fejlesztenek. A LEADER-megközelítés a 2007–2013 közötti időszakra

vonatkozó uniós vidékfejlesztési politika négy tengelyének egyikét alkotja. Az EVH elemző tevékenységének egyik sarokköve. A LEADER-ről szóló fejezet megtekintéséhez kattintson [ide](#).

1.5. A KAP jövője 2020-ig

Az uniós vidékfejlesztési politika folyamatos átalakuláson megy keresztül annak érdekében, hogy képes legyen megfelelni a vidéki térségekben jelentkező kihívásoknak. Az Unió közös agrárpolitikájának széles körű reformját kísérő legutóbbi reformfolyamat a [2014–2020 közötti időszakra vonatkozó alapvető jogi aktusok](#) elfogadásával 2013-ban lezárult. Ez a fejezet a közös agrárpolitika (KAP) jövőjéről folytatott, az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága által kezdeményezett nyilvános vita hozzászólásait tartalmazza. Ezenkívül magában foglalja a [2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programokra vonatkozó információkat is](#).

Az ágazat első politikai iránymutatásainak megalkotása előtt Dacian Cioloș, az Európai Bizottság mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős tagja 2010. április 12-én nyilvános vitát indított a KAP jövőjére vonatkozóan, amelyre meghívta az EU valamennyi érdeklődő állampolgárát és szervezetét. Az Európai Bizottság az alábbi vitaindító kérdéseket tette fel:

1. Mik legyenek a jövő vidékfejlesztési politikájának célkitűzései?
2. Hogyan lehet a szakpolitikai eszközöket hatékonyabbá tenni?
3. Hogyan lehet a szakpolitika irányítását javítani?

Az EVH koordinációs bizottsága 2010. április 14-én tartott rendkívüli ülésén arra hívták fel a tagokat, hogy indítsanak nyilvános vitát saját országukban, illetve szervezetükben a KAP 2013 utáni helyzetéről. A tagokat arra kérték, hogy hozzászólásaikat 2010. június 3-ig küldjék el. A hozzászólások országok szerinti megjelenítéséhez, valamint a hozzászólások összegzésének megtekintéséhez kattintson [ide](#).

A vita eredményei alapján az Európai Bizottság 2010. november 18-án közleményt tett közzé „[A KAP jövője 2020-ig](#)” címmel, amely a KAP jövőjének lehetséges alakulásait ismerteti.

A Bizottság 2011. október 12-én [jogalkotási javaslatcsomagot](#) tett közzé a 2014–2020 közötti időszakra.

A javaslatok tartalmaztak egy rendelettervezetet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásra vonatkozóan. Ez az új EMVA-javaslat a vidékfejlesztési politika KAP-alapjaira épül, és szorosan kapcsolódik a növekedést célzó Európa 2020 stratégiához.

Az Európai Bizottság, (a Tanács keretében) az EU tagállamai és az Európai Parlament között folytatott egyeztetéseket és a politikai megállapodás létrejöttét követően a KAP reformja keretében 2013 decemberében négy [alaprendeletet](#) fogadtak el és hirdettek ki.

Ha további háttér-információkra van szüksége a nyilvános vitára vonatkozóan, kattintson az alábbi hivatkozásokra:

- Cioloș biztos „Európa mezőgazdasági politikájának jövője – felhívás nyilvános vitára” című, 2010 áprilisában tartott beszéde [[PDF](#) [en](#) [fr](#)]
- Kérdések a vidékfejlesztés különböző szempontjairól [[PDF](#) [en](#)]
- Az EVH koordinációs bizottságának előadása a KAP 2013 utáni helyzetének nyilvános vitájáról, 2010. április [[PDF](#) [en](#)]

- Az EVH-n keresztül érkezett hozzászólások összegzése (2010.07.13.) [[PDF](#) [en](#)]

A 2014–2020 közötti időszakra szóló közös agrárpolitikával kapcsolatos reformfolyamatra, többek között a szélesebb körű KAP-vitára vonatkozó további információk az [Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának](#) hivatalos honlapján található.

1.5.1. Vidékfejlesztés a 2014–2020 közötti időszakban

Az [EVH vidékfejlesztési kapuja](#) a 2007–2013 és a 2014–2020 közötti programozási időszakokat köti össze. A korábban megszerzett tapasztalatokra és ismeretekre épít, és ezeket felhasználja a jövőbeli vidékfejlesztési programok kialakítása és végrehajtása során. A weboldalak teljes tartalmát (a legfrissebb hírek és események kivételével) megtalálja az alábbiakban; amennyiben az angol nyelvű portálra kíván ellátogatni, ez az útmutató segít az eligazodásban [[PDF](#) [en](#)].

- [A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó szakpolitika áttekintése](#)
  - [Vidékfejlesztési prioritások](#)
    - [Tudásátadás](#)
    - [Versenyképesség](#)
    - [Élelmiszerlánc](#)
    - [Ökoszisztémák](#)
    - [Erőforrás-hatékonyság](#)
    - [Társadalmi befogadás](#)
- [Jogsabályok és iránymutatások](#)
- [A vidékfejlesztési programok tervezése](#)
- [A vidékfejlesztési programok végrehajtása](#)
- [Betekintés a 2007–2013 közötti időszakba](#)
  - [Programtervezés és -végrehajtás](#)
  - [Tudásátadás és innováció](#)
  - [Vidéki vállalkozások](#)
  - [Pénzügyi eszközök](#)
  - [Élelmiszerlánc](#)
  - [Környezetvédelem és éghajlatváltozás](#)
  - [Társadalmi befogadás](#)
  - [CLLD, LEADER és transznacionális együttműködés](#)
  - [Vidékfejlesztési hálózatok kiépítése](#)
  - [Nyomon követés és értékelés](#)
- [Nyomon követés és értékelés](#)
- [Vidékfejlesztési hálózatok kiépítése](#)
- [Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés](#)
- [Tagjelölt és lehetséges tagjelölt országok](#)

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó szakpolitika áttekintése

Az [Európa 2020 stratégia](#) szerint az Európai Unióban intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést kell megvalósítani. Az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a szegénység csökkentése és az éghajlat/energiapolitika területén, amelyeket konkrét [kiemelt célokra](#) bontott le.

Az Európa 2020 stratégiával és a KAP átfogó célkitűzéseivel összhangban („A KAP jövője 2020-ig” című bizottsági közlemény [[PDF^{en}](#)]) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó uniós vidékfejlesztési politikában három hosszú távú stratégiai célt határoztak meg:

- a mezőgazdaság versenyképességének javítása;
- a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó fellépés; valamint
- a vidéki térségekben végrehajtott kiegyensúlyozott területfejlesztés.

A vidékfejlesztési politika vidékfejlesztési programok révén történő érvényesítése érdekében ezeket az átfogó célkitűzéseket az alábbi **6 prioritás** keretében kívánják megvalósítani. [Ezek a következők:](#)

1. [A tudásátadás előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben](#)
2. [A versenyképesség fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében és a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása](#)
3. [Az élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása](#)
4. [A mezőgazdaságtól és az erdőgazdálkodástól függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása](#)
5. [Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban](#)
6. [A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben](#)

Minden egyes vidékfejlesztési prioritással összefüggésben konkrét intézkedési területeket (kiemelt területeket) határoztak meg. A vidékfejlesztési prioritások és a kiemelt területek képezik a programtervezés, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) az Unió vidéki térségeinek nyújtott támogatás alapját. A vidéki térségek az EMVA mellett további uniós forrásokból is hozzájuthatnak támogatáshoz. Ilyen forrás például az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA), a Kohéziós Alap (KA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA). Az európai hozzáadott érték növelése és a lehető legnagyobb szinergia elérése érdekében a 2014–2020 közötti időszakban valamennyi **európai strukturális és beruházási alap** az Európa 2020 stratégia kiemelt céljaira összpontosítja a támogatását, és ezeket a **közös stratégiai keret** révén koordinálják.

A strukturális alapokról szóló közös rendelkezések ([lásd az európai strukturális és beruházási alapokra](#) – KSK-alapokra – vonatkozó alapvető jogi aktusok a 2014–2020 közötti időszakra) valamennyi európai strukturális és beruházási alapot egységes jogszabályi keretbe foglalnak, és adott esetben összhangba hozzák, illetve egyszerűsítik a rájuk vonatkozó szabályokat. 11 tematikus célkitűzést [[PDF^{en}](#)] határoznak meg, amelyek az Európa 2020 stratégia prioritásait tükrözik. Az egyes tagállamokkal kötött **partnerségi szerződések** az Unió egységes stratégiai koncepcióját tükrözik, és meghatározzák, hogy a tagállamok a különböző szakpolitikákat hogyan hozzák összhangba, és az európai strukturális és beruházási alapokat ennek megfelelően hogyan használják fel (a partnerségi szerződésekre, illetve partnerségi megállapodásokra vonatkozó további információkért kattintson [ide](#)).

Európa 2020 stratégia	
Közös stratégiai keret Hatálya kiterjed az EMVA, ERFA, ESZA, KA és ETHA alapokra, és az egyes alapok esetében meghatározott kiemelt intézkedések által megvalósítandó közös tematikus célkitűzések révén az Európa 2020 stratégiát tükrözi	
Partnerségi szerződés Az alapoknak az Európa 2020 stratégia célkitűzései elérése érdekében történő tervezett felhasználását körvonalazó nemzeti dokumentum	
Vidékfejlesztési politika: EMVA	Egyéb KSK-alapok (ERFA, ESZA, KA és ETHA) Innováció, környezetvédelem és éghajlatváltozás mint horizontális célkitűzések
6 prioritás	
1. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben	4. A mezőgazdaságtól és az erdőgazdálkodástól függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása
2. A versenyképesség fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében és a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása	5. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban
3. Az élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása	6. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben
Vidékfejlesztési program(ok)	

Ebben a keretben a vidékfejlesztési politika megtartja egyedi jellegét, és erre a szakpolitikára egy külön rendelet (a vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013/EU rendelet [\[PDF^{en}\]](#)) vonatkozik, a KAP egészét pedig közös pénzügyi és irányítási rendelkezések szabályozzák (a közös agrárpolitika „horizontális” kérdéseiről, azaz a finanszírozásáról és ellenőrzéséről szóló 1306/2013/EU rendelet [\[PDF^{en}\]](#)).

(A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó közös agrárpolitikát érintő reformfolyamatról további információk [A KAP jövője 2020-ig](#) című fejezetben található).

Vidékfejlesztési prioritások

1. Tudásátadás – A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben

A prioritásról röviden

A tudás, a készségek és az innováció a fenntartható fejlődés nélkülözhetetlen alapját képezik. A vidékfejlesztés már régóta ösztönzi az innovációt.

A tudásátadás és az innováció előmozdítása a 2014–2020 közötti programozási időszak egyik **átfogó célkitűzése**. A tudásátadást, illetve a beruházásokat érintő intézkedéseket a tagállamok az innováció előmozdítása érdekében vették fel a programba, és ezek a 2014–2020 közötti időszakban is rendelkezésre állnak majd. A **„Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű európai innovációs partnerség** a legfontosabb új elem, amelyet annak érdekében hoztak létre, hogy a meglévő szakpolitikákat összekapcsolja, a partnerek közötti együttműködést előmozdítsa, valamint a kutatók és a vidéki vállalkozások között összeköttetést létesítsen.

A prioritások témakörével kapcsolatos további információkért kattintson ide [[PDF en](#)]

Intézkedési területek

1. Az innováció és a tudásbázis gyarapításának ösztönzése a vidéki térségekben.
2. A kutatási és innovációs kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás területén.
3. Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt abba, hogy a tudásátadást és az innovációt hatékony vidékfejlesztési programozással és végrehajtással hogyan lehet támogatni:

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 16. száma: Tudásátadás és innováció a vidékfejlesztési politikában (2013. május) [[PDF en](#)]. Az Európai Vidékfejlesztési Szemle említett száma pillanatképet mutat arról, hogy az innovációt a vidékfejlesztésben jelenleg hogyan értelmezik, valamint betekintést nyújt a jövőbeli kihívások és lehetőségek körébe. Célja, hogy megossza a tapasztalatokat, valamint elősegítse a megosztott ismereteknek és az innovációnak a jövőbeli vidékfejlesztési politikába történő integrálását.
- [Tudásátadási és innovációs kapu](#): tájékoztatást nyújt olyan intézményekről, példaprojektokról és kezdeményezésekről, amelyek a vidéki térségekben ösztönzik a tudásátadást és az innovációt.
- A következő dokumentumok ismertetik az EVH fókuszcsoportja által végzett felmérés eredményét, amely annak feltárására irányult, hogy a tudásátadási és innovációs prioritást a 2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programok hogyan tudják előmozdítani:
  - A Beszámoló az első szakasról [[PDF en](#)] és az Összefoglaló [[PDF en](#)] a munka (2012 júliusától decemberéig tartó) első szakaszának megállapításait mutatja be. Két különálló mellékletet tartalmaznak:
    - 1. melléklet – A tudásátadást és az innovációt támogató példák gyűjteménye [[PDF en](#)];
    - 2. melléklet – Háttéranyag [[PDF en](#)]
  - A második szakasról szóló beszámoló a munka (2013 februárjától júniusáig tartó) második szakaszának megállapításait foglalják össze:
    - Beszámoló az innováció-közvetítésről [[PDF en](#)] és 2. melléklet az innovációt támogató szereplőkről szóló tanulmányról és információkról [[PDF en](#)]
    - Beszámoló az európai innovációs partnerségek operatív csoportjairól [[PDF en](#)]
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 2. száma: Kreativitás és innováció az uniós vidékfejlesztésben (2009. december) [[PDF en](#)] [[fr](#)] [[es](#)] [[de](#)] [[it](#)] [[pl](#)] [[hr](#)]. Az Európai Vidékfejlesztési Szemle említett száma az Unió vidéki térségeiben megvalósuló innováció és kreativitás különböző típusait mutatja be.

Felkészülés a 2014–2020 közötti időszakra

A vidékfejlesztés 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó prioritásainak programozását és végrehajtását segítő uniós és tagállami források:

- [Útmutató az európai innovációs partnerség vidékfejlesztési programokban történő megvalósításához \(2013. júliusi tervezet\)](#), Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság
- [A „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű európai innovációs partnerség](#)
- [„Az innováció programozása: Hogyan lehet a vidékfejlesztés eszközeit a leghatékonyabban alkalmazni az európai innovációs partnerség megvalósításához?” című szeminárium](#), Madrid 2013. június 26–27.
- [A Teagasc tudásadáról szóló 2013. évi konferenciájának eseményei és előadásai](#), Dublin, 2013. június 12., 13. és 14.
- [„A mezőgazdasági termelékenységgel és fenntarthatósággal foglalkozó európai innovációs partnerség – Prioritások és teljesítési mechanizmusok”](#) című konferencia, Brüsszel, 2012. november 19.
- [„Az innováció és a kutatási eredmények felhasználásának ösztönzése az Unió mezőgazdaságában”](#) című konferencia, Brüsszel, 2012. március 7.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

A fenti témákkal (pl. tanácsadási szolgáltatásokkal, tudásadással, illetve innovációval) kapcsolatos EMVA-projektekre példákat, valamint kapcsolódó esettanulmányokat és a vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat ebben a letölthető [Excel fájlban](#) találhat.

2. Versenyképesség – A versenyképesség fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében és a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása

A prioritásról röviden

A mezőgazdasági üzemek bevételeit különböző hatások veszélyeztetik, ezért valamennyi gazdálkodónak arra kell törekednie, hogy versenyképességét tovább növelje. Néha szerkezetátalakításra is szükség van. Mivel a gazdáknak mindössze hat százaléka 35 év alatti, több fiatalot kell ösztönözni arra, hogy az energiáját és ötleteit a mezőgazdasági ágazatban kamatoztassa.

Intézkedési területek

1. A szerkezetátalakítás megkönnyítése a jelentős strukturális problémákkal küzdő mezőgazdasági üzemekben (nevezetesen a csekély piaci jelenléttel rendelkező üzemekben, bizonyos ágazatokban működő piacorientált üzemekben és azon üzemekben, amelyek esetében a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálására van szükség).
2. A kiegyensúlyozott korstruktúra kialakításának előmozdítása a mezőgazdasági ágazatban.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt abba, hogy a versenyképességet hogyan lehet hatékony vidékfejlesztési programozással és végrehajtással támogatni:

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 5. száma: Az uniós mezőgazdasági, agrár-élelmiszeripari és erdészeti ágazat versenyképességének növelése [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)] az Unió

mezőgazdasági, erdészeti és agrár-élelmiszeripari ágazatának támogatásával, illetve a versenyképesség és a multifunkcionalitás ötvözésével foglalkozik.

- [Helyi élelmiszer- és rövid ellátási lánc](#) – a témát bemutató oldal, amely mezőgazdasági termékek promócióját támogató uniós intézkedésekre, tanulmányokra és projektpéldákra tartalmaz hivatkozásokat.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 12. száma: Helyi élelmiszer- és rövid ellátási lánc [PDF [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]: ismerteti, hogy a vidékfejlesztési programok hogyan járulnak hozzá a helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok támogatásához
- A vidéki vállalkozások könyvtára [a rövid ellátási láncokra vonatkozó anyagokat és példákat tartalmaz](#)
- Az EMVA élelmiszer-ipari projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] példákat mutat be arra, hogy a közös agrárpolitika keretében az élelmiszerekkel kapcsolatban folytatott vidékfejlesztési tevékenységek milyen kedvező hatásokat eredményeztek a tagállamokban
- [A fiatalság és fiatal gazdák kapu](#) arról nyújt tájékoztatást, hogy a fiatal gazdák és a fiatalok az Európai Unió vidéki térségeiben milyen támogatáshoz juthatnak. Az EVH „Fiatalság” [elnevezésű tematikus kezdeményezése](#) konkrétan a fiatalokkal kapcsolatos projektek számára nyújtandó vidékfejlesztési támogatások fejlesztésének lehetőségeit vizsgálta.
- Az EMVA tájékoztató füzet a vidéki Európa fiatal gazdáit és fiataljait érintő projektekről [PDF [en](#)]: példákat mutat be az azt szemléltető projektekre, hogy az EMVA milyen fejlődési lehetőségeket biztosít a vidéki Európa fiatal gazdái és fiataljai számára.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

A fenti témákkal (pl. a versenyképességgel, a fiatal gazdákkal, illetve a mezőgazdasági termékek minőségével) kapcsolatos EMVA-projektekre példákat, valamint kapcsolódó esettanulmányokat és vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat ebben a letölthető [Excel fájlban](#) találhat.

3. Élelmiszerlánc – Az élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása

A prioritásról röviden

Ha a gazdálkodók helyzete az élelmiszerláncban belül viszonylag gyenge, jövedelemhez jutási lehetőségeiket szervezettségük javításával tudják növelni. Ennek egyik módja a helyi piacokban és rövid ellátási láncokban rejlik. Ahhoz, hogy a gazdálkodókat támogatni lehessen az időjárás, az állatbetegségek és a piaci ingadozások által okozott problémákból fakadó bizonytalanságok leküzdésében, kockázatkezelési eszközökre van szükség.

Intézkedési területek

1. Az elsődleges termelők hatékonyabb integrálása az élelmiszerláncba a minőségügyi rendszerek, a helyi piacokon és a rövid ellátási láncokon keresztül folytatott promóció, a termelői csoportok és a szakmaközi szervezetek révén.
2. A kockázatkezelés támogatása a gazdaságokban.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt abba, hogy az élelmiszerlánc megszervezését és a kockázatkezelést hogyan lehet hatékony vidékfejlesztési programozással és végrehajtással támogatni:

- [Helyi élelmiszer- és rövid ellátási lánc](#) – a témát bemutató oldal, amely hivatkozásokat tartalmaz a rövid ellátási láncokat és a mezőgazdasági termékek promócióját támogató uniós intézkedésekre, tanulmányokra és projektpéldákra.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 12. száma: Helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok [PDF](#) [en] [fr] [es] [de] [it] [pl] [hr]: bemutatja, hogy a vidékfejlesztési programok hogyan járulnak hozzá a helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok támogatásához.
- [A vidéki vállalkozások könyvtára](#) a rövid ellátási láncokra vonatkozó anyagokat és példákat tartalmaz
- [A koordinációs bizottság pénzügyi eszközökről szóló műhelytalálkozója](#) abból a célból került megrendezésre, hogy a vidékfejlesztés érdekeltjeinek ismereteit bővítse azzal kapcsolatban, hogy a következő (2014–2020 közötti) programozási időszakban megvalósítandó vidékfejlesztés programokkal összefüggésben milyen lehetőségek állnak majd rendelkezésre és milyen szempontokat vesznek figyelembe a pénzügyi eszközök kialakításakor és igénybevételekor.
- Az EMVA élelmiszer-ipari projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF] [en] [fr] [de] [it] [es] [pl] példákat mutat be arra, hogy a közös agrárpolitika keretében az élelmiszerekkel kapcsolatban folytatott vidékfejlesztési tevékenységek milyen kedvező hatásokat eredményeztek a tagállamokban
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 13. száma: A vidékfejlesztés pénzügyi eszközei: Új lehetőségek a gazdasági válság leküzdésére (2012. október) [PDF] [en]: az uniós vidékfejlesztési politika végrehajtásának lehetőségeit, tapasztalatait és kihívásait ismerteti.
- [A vidékfinanszírozás](#) című fejezet a vidékfinanszírozási munkacsoportnak az EVH vidéki vállalkozásokkal foglalkozó tematikus kezdeményezése keretében végzett tevékenységeiről nyújt tájékoztatást.
- A vidéki vállalkozások könyvtára [finanszírozási eszközökre vonatkozó anyagokat és projektpéldákat tartalmaz](#)

Felkészülés a 2014–2020 közötti időszakra

A vidékfejlesztés 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó prioritásainak programozását és végrehajtását segítő uniós és tagállami források:

- [A helyi mezőgazdaságról és az élelmiszer- és rövid ellátási láncokról szóló konferencia](#), melyet az Európai Bizottság azért szervezett, hogy információkat gyűjtsön arról, hogy a KAP reformja keretében hogyan lehetne jobban kielégíteni a mezőgazdasági kisüzemek igényeit, és hogyan lehetne a támogatási rendszereket az említett kisüzemek támogatására irányítani.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

A fenti témákkal (pl. a helyi élelmiszerekkel, a kockázatkezeléssel, illetve a természeti csapásokkal) kapcsolatos EMVA-projektekre példákat, valamint kapcsolódó esettanulmányokat és a vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat ebben a letölthető [Excel fájlban](#) találhat.

4. Ökoszisztémák – A mezőgazdaságtól és az erdőgazdálkodástól függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása

A prioritásról röviden

A környezetre nehezedő nyomás továbbra is igen nagy gondot jelent. Az Európai Unió élőhelyeinek mindössze 17 %-a, ökoszisztémáinak pedig mindössze 11 %-a tekinthető megfelelő állapotban lévőnek, egyes víztestekben tartós a tápanyagtöbblet (míg más vizekben csökken), az európai talaj 45 %-a pedig nem megfelelő minőségű. Ezeket a kihívásokat kezelni kell, és meg kell erősíteni a mezőgazdasági tevékenység, valamint az erdőgazdálkodás kedvező környezeti hatásait.

Intézkedési területek

1. A biológiai sokféleség helyreállítása és megőrzése (többek között a Natura 2000 területeken és a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás területein), valamint az európai tájak állapotának helyreállítása és megőrzése.
2. A vízgazdálkodás javítása.
3. A talajgazdálkodás javítása.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt abba, hogy hogyan lehet az ökoszisztémák állapotának javítását hatékony vidékfejlesztési programozással és végrehajtással támogatni:

- [„A 2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programok keretében végrehajtható, környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések minőségének megtervezése”](#) című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti új programozási időszakra való felkészülés részeként szervezte. A műhelytalálkozó eredményei információkkal szolgálnak az igények hatékony kiértékeléséhez és a prioritások meghatározásához, az intézkedések kiválasztásához, megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a környezetvédelmi szolgáltatások eredményes teljesítéséhez.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 15. száma: Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával (2013. április) [PDF [en](#)]: arról tájékoztat, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan támogatja az EU vidéki térségeiben nyújtott környezetvédelmi szolgáltatásokat.
- **Környezetvédelmi szolgáltatások:** hivatkozást tartalmaz a környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoport tematikus oldalára, amely meghatározta a környezetvédelmi szolgáltatások kivitelezése szempontjából kritikus tényezőket, és a vidékfejlesztési programok új generációjának (2014–2020) kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban számos ajánlást fogalmazott meg. *A fókuszcsoport jelentésének összefoglalója* [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- Az EMVA környezetvédelmi szolgáltatásokkal kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] olyan környezetvédelmi szolgáltatásokról szól, amelyeket az uniós tagállamok vidékfejlesztési programjai számára fenntartott pénzügyi támogatás felhasználásával EMVA-támogatásban lehet részesíteni.
- [A „Közjavak és állami beavatkozás”](#) című fejezet a témával foglalkozó tematikus munkacsoport munkájának eredményeit és megállapításait tartalmazza. A munkacsoport feltárta, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan tud hozzájárulni a mezőgazdaság által többek

- között a mezőgazdasági területek biológiai sokfélesége, illetve a víz, a talaj és más természeti erőforrások révén a vidéki térségekben nyújtott közjavak biztosításához.
- 4. tematikus munkacsoport: Az agrár-környezetvédelmi rendszerek kollektív megközelítése [\[PDF en\]](#) témájú ülésén az agrár-környezetvédelmi szerződések meglévő kollektív megközelítéseit vitatta meg.
  - A „Közjavak és állami beavatkozás a mezőgazdaság területén” [\[\[PDF en de fr it es pl\]](#) című kiadvány a közjavakkal foglalkozó tematikus munkacsoport munkáján alapul. A munkacsoport megvitatta a közjavakkal kapcsolatos kérdéseket, illetve azt vizsgálta, hogy az Unió vidékfejlesztési politikája ahhoz hogyan járul hozzá.
  - Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 7. száma: Közjavak és vidékfejlesztés (2011. március): [\[\[PDF en fr de es it pl\]](#) az Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikája által az Európa vidéki térségeiben nyújtott közjavak előállításában betöltött szerepet taglalja.
  - Az EMVA zöld növekedéssel kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzet: [\[\[PDF en fr de it es pl\]](#): olyan uniós vidékfejlesztési projektekről szóló esettanulmányokat mutat be, amelyek azt szemléltetik és fejtik ki, hogy Európa vidéki térségei hogyan tudják kihasználni a környezeti szempontból fenntartható fejlődés módszereiből származó előnyöket a gyakorlatban.
  - [„A biológiai sokféleség és az élőhelyek megőrzése a közös agrárpolitika keretében alkalmazott intézkedések révén”](#) című tanulmány a közös agrárpolitikának a biológiai sokféleség és az azzal összefüggő ökoszisztéma-szolgáltatások – mezőgazdaság révén történő – fenntartásában betöltött szerepét, illetve azt vizsgálja, hogy ezt a szerepet a jövőben hogyan lehet erősíteni annak érdekében, hogy az hozzájáruljon az Unió biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzései teljesítéséhez.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

A fenti témákkal (pl. a biológiai sokféleséggel, az erdei ökoszisztémákkal, illetve a felszín alatti vizekkel) kapcsolatos EMVA-projektekre példákat, valamint kapcsolódó esettanulmányokat és vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat ebben a letölthető [Excel fájlban](#) találhat.

5. Erőforrás-hatékonyság – Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony széndioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban

A prioritásról röviden

A szűkös erőforrásokkal való gazdálkodáshoz valamennyi gazdasági ágazatban intelligens és fenntartható fejlődésre van szükség. A mezőgazdaságban az energiát és a vizet jóval hatékonyabban kell felhasználni (az EU teljes vízfelhasználásának mintegy 24 %-a a gazdaságokban történik), ugyanakkor csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, és fokozni kell a szénmegkötést. A gazdálkodási tevékenység és az egyéb vidéki ágazatok biztosítani tudják a biogazdaságban felhasználható, alapvető nyersanyagokat.

Intézkedési területek

1. A mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának növelése.

2. A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának növelése.
3. A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő átadásának és felhasználásának megkönnyítése.
4. A mezőgazdaságból származó dinitrogén-oxid- és metán kibocsátás csökkentése.
5. A szénmegkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt abba, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulást hogyan lehet hatékony vidékfejlesztési programozással és végrehajtással támogatni:

- [„A 2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programok keretében végrehajtandó, környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések minőségének megtervezése”](#) című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti új programozási időszakra való felkészülés részeként szervezte. A műhelytalálkozó eredményei információkkal szolgálnak az igények hatékony kiértékeléséhez és a prioritások meghatározásához, az intézkedések kiválasztásához, megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a környezetvédelmi szolgáltatások eredményes teljesítéséhez.
- **Éghajlatpolitika:** az EVH által 2010-ben végzett átvilágításokra hivatkozik, amelyek annak feltárására irányultak, hogy hogyan kezelik az éghajlatváltozás kérdését a tagállamok vidékfejlesztési programjaiban.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 4. száma: Vidékfejlesztés és éghajlatváltozás (2010. május) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]: kifejti, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan járul hozzá az Unió éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési programjához.

Felkészülés a 2014–2020 közötti időszakra

A vidékfejlesztés 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó prioritásainak programozását és végrehajtását segítő uniós és tagállami források:

- [OSCAR-tanulmány – Optimális stratégiák az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépésekhez a vidéki térségekben](#)

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

A fenti témákkal (pl. a környezeti hatásokkal, az öntözéssel, illetve a komposztálással) kapcsolatos EMVA-projektekre példákat, valamint kapcsolódó esettanulmányokat és vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat ebben a letölthető [Excel fájlban](#) találhat.

6. Társadalmi befogadás – A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

A prioritásról röviden

Az Európai Unióban a túlnyomórészt vidéki térségek népességének mintegy 14 %-át sújtja, hogy a foglalkoztatottsági ráta az uniós átlag felét sem éri el, és vannak olyan területek, ahol alacsony az egy

főre jutó GDP. Többek között az információs és kommunikációs technológiák (IKT) révén sokat lehet tenni a színvonalasabb munkalehetőségek megteremtésének és a magasabb szintű helyi fejlesztések megvalósításának támogatása érdekében.

Intézkedési területek

1. Segítségnyújtás a diverzifikáláshoz, új kisvállalkozások alapításához és a munkahelyteremtéshez.
2. A helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben.
3. Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőbbé tétele, használatának előmozdítása, és minőségének javítása a vidéki térségekben.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt abba, hogy a társadalmi befogadást hogyan lehet hatékony vidékfejlesztési programozással és végrehajtással támogatni:

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 6. száma: Foglalkoztatás és társadalmi befogadás [PDF   ]: a vidéki foglalkoztatás előmozdításával, a vidéki szegénység megszüntetésével és az életminőség javításával foglalkozik.
- Az EMVA társadalmi befogadást támogató projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF] számos olyan példát mutat be, amelyben a társadalmi befogadást támogató projektek Európa vidéki térségeiben az EMVA társfinanszírozásával valósultak meg.
- [A Fiatalság és fiatal gazdák kapu](#) tájékoztatót nyújt arról, hogy a fiatal gazdák és a fiatalok az Európai Unió vidéki térségeiben milyen támogatáshoz juthatnak. Konkrétan az EVH „Fiatalság” elnevezésű tematikus kezdeményezése a fiatalokkal kapcsolatos projektek számára nyújtandó vidékfejlesztési támogatások fejlesztésének lehetőségeit vizsgálta.
- Az EMVA tájékoztató füzet a vidéki Európa fiatal gazdáit és fiataljait támogató projektekről [PDF]: példákat mutat be olyan projektekre, amelyek azt szemléltetik, hogy az EMVA milyen fejlődési lehetőségeket biztosít a vidéki Európa fiatal gazdái és fiataljai számára.
- [Szociális mezőgazdaság](#) a nemzeti vidéki hálózatok közös tematikus kezdeményezése, amelyet abból a célból indítottak el, hogy meghatározzák és elemezzék a 27 EU-tagállamban a 2007–2013 közötti időszak nemzeti és regionális vidékfejlesztési programjaiban a szociális mezőgazdaság/zöld gondozás keretében végzett tevékenységek során felmerült lehetőségeket és akadályokat.
- [Szociális szempontok a vidéki vállalkozásban](#)
- A vidéki vállalkozási kapu könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [az egyes célcsoportok befogadásával kapcsolatban](#)
- A vidéki vállalkozási kapu könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [a szociális szolgáltatásokkal és a szociális mezőgazdasággal kapcsolatban](#)
- A vidéki vállalkozási kapu könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [a szociális vállalkozásokkal kapcsolatban](#)
- Ez a fejezet tájékoztatást nyújt az [információs és kommunikációs technológiák](#) vidéki térségekben való alkalmazásáról.
- Az EMVA IKT-projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF   ] bemutatja, hogy hogyan lehet az információs és kommunikációs technológiákat a vidéki térségekben rejlő lehetőségek kibontakoztatásának nélkülözhetetlen eszközeként arra használni, hogy az adott területet vonzóbb lakóhellyé, munkahellyé és turisztikai célponttá tegyék.

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 10. száma: Vidéki vállalkozások [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]: mélyebb betekintést nyújt abba, hogy az Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikája hogyan segíti a vidéki vállalkozásokat.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

A fenti témákkal (pl. a szociális szolgáltatásokkal, az esélyegyenlőséggel, illetve a falvak megújításával) kapcsolatos EMVA-projektekre példákat, valamint kapcsolódó esettanulmányokat és a vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat ebben a letölthető [Excel fájlban](#) találhat.

Jogsabályok és iránymutatások

Az uniós vidékfejlesztési politika 2014–2020 közötti időszakban történő végrehajtását számos olyan jogi aktus szabályozza, amely nemcsak az [európai strukturális és beruházási alapok](#), hanem a megreformált [közös agrárpolitika egységes stratégiai koncepciója által biztosított keretet is tükrözi](#).

Ezen felül a Lisszaboni Szerződés, konkrétan az Európai Unió működéséről szóló szerződés [[PDF](#) [en](#)] (EUMSZ) vezetett be olyan új szabályokat, amelyek felhatalmazzák az Európai Bizottságot arra, hogy a szakpolitika egyes területeinek részletesebb szabályozása érdekében végrehajtási aktusokat és felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el.

Végül az Európai Bizottság (a [tagállamokkal folyamatosan egyeztetve](#)) számos technikai dokumentumot dolgoz majd ki annak érdekében, hogy a szakpolitikával összefüggő kérdések programozása és végrehajtása során a tagállamoknak és a régióknak útmutatást (pl. technikai dokumentumokat és intézkedésekre vonatkozó adatlapokat) biztosítson.

Ez a fejezet a jogalkotás különböző olyan rétegeit mutatja be, amelyek befolyásolják a vidékfejlesztési politikát, különösen a jövőbeli vidékfejlesztési programok meghatározását és végrehajtását.

Amennyiben szeretné megtekinteni a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó vidékfejlesztési politika szempontjából lényeges jogi aktusokat, valamint az EVH tájékoztató anyagait, illetve az uniós és tagállami iránymutatásokat, kattintson az alábbi gombokra.

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó uniós rendeletek

Ez a fejezet hivatkozásokat tartalmaz az EMVA és a 2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programok szempontjából lényeges jogi aktusok szövegére.

- Az Európai Parlament és a Tanács 1310/2013/EU rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásra vonatkozó egyes átmeneti rendelkezések megállapításáról [[PDF](#) [en](#)]. Ez a rendelet a két többéves programozási időszak közötti hézag áthidalása érdekében átmeneti szabályokat állapít meg.
- Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról [[PDF](#) [en](#)]. Ez az alapvető jogi aktus állapítja meg az EMVA-ból a vidékfejlesztési programozáshoz nyújtott támogatásra vonatkozó konkrét szabályokat.
- Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági

Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről [PDF ^{enl}]. A „közös rendelkezésekről szóló rendelet” valamennyi strukturális eszközre, többek között az EMVA-ra alkalmazandó közös alapvető szabályokat írja elő.

- Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról [PDF ^{enl}]. Az úgynevezett „horizontális KAP-rendelet” írja elő a két KAP-alapra, a piaci intézkedéseket és a közvetlen kifizetéseket finanszírozó Európai Mezőgazdasági Garanciaalapra (EMGA) és a vidékfejlesztési támogatásokat finanszírozó EMVA-ra vonatkozó pénzügyi irányítási szabályokat. Összehangolja a kölcsönös megfeleltetésre, a mezőgazdasági tanácsadó rendszerekre, valamint a KAP nyomon követésére és értékelésére vonatkozó szabályokat.

Források és iránymutatások

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, valamint a vidékfejlesztési programok és intézkedések előkészítését és végrehajtását támogató uniós és tagállami útmutatók:

- A [„Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű európai innovációs partnerségre](#) vonatkozó információk, valamint Útmutató az európai innovációs partnerség vidékfejlesztési programokban történő megvalósításához (2013. júliusi tervezet) [PDF ^{enl}], Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság
- [Az EVH tudásátadással és innovációval foglalkozó fókuszcsoportha](#): A munka (2012 júliusától decemberéig tartó) első szakaszának megállapításait tartalmazó beszámoló [PDF ^{enl}] és Összefoglaló [PDF ^{enl}]
- Az EVH [„Fiatalok” elnevezésű tematikus kezdeményezése](#) vizsgálta a fiatalokkal kapcsolatos projektek számára nyújtandó vidékfejlesztési támogatások fejlesztésének lehetőségeit.
- [A koordinációs bizottság pénzügyi eszközökről szóló műhelytalálkozója](#) azért került megrendezésre, hogy a vidékfejlesztés érdekeltjeinek ismereteit bővítse azzal kapcsolatban, hogy a következő (2014–2020 közötti) programozási időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programokkal összefüggésben milyen lehetőségek állnak majd rendelkezésre, és milyen szempontokat vesznek figyelembe a pénzügyi eszközök kialakításakor és igénybevételekor.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 13. száma: A vidékfejlesztés pénzügyi eszközei: Új lehetőségek a gazdasági válság leküzdésére (2012. október) [PDF ^{enl}]: az uniós vidékfejlesztési politika végrehajtásának lehetőségeit, tapasztalatait és kihívásait ismerteti.
- [„A 2014–2020-as vidékfejlesztési programok környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedéseinek minőségi tervezése”](#) című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti új programozási időszakra való felkészülés részeként szervezte. A műhelytalálkozó eredményei információkkal szolgálnak az igények hatékony kiértékeléséhez és a prioritások meghatározásához, az intézkedések kiválasztásához, megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a környezetvédelmi szolgáltatások eredményes teljesítéséhez.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 15. száma: Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával (2013. április) [PDF ^{enl}]: arról tájékoztat, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan támogatja az EU vidéki térségeiben nyújtott környezetvédelmi szolgáltatásokat és praktikus „eszközcsomagot” biztosít azoknak, akik a vidékfejlesztési programok új generációjának kialakításával és végrehajtásával foglalkoznak.

- [Környezetvédelmi szolgáltatások](#): hivatkozást tartalmaz a környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoporthoz tartozó tematikus oldalra, amely meghatározta a környezetvédelmi szolgáltatások kivitelezése szempontjából kritikus tényezőket, és a vidékfejlesztési programok új generációjának (2014–2020) kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban számos ajánlást fogalmazott meg. *A fókuszcsoporthoz tartozó jelentésének összefoglalója* [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- [OSCAR-tanulmány – Optimális stratégiák az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépésekre a vidéki térségekben](#)
- A szakértői csoport európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról és végrehajtási aktusokról szóló ülése: Irányítási és ellenőrzési rendszerek – Felhatalmazáson alapuló jogi aktus (Első változat) [[PDF](#) [en](#)] és Végrehajtási aktus (Első változat) [[PDF](#) [en](#)]
- A szakértői csoport európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról és végrehajtási aktusokról szóló ülése: Pénzügyi eszközök – Felhatalmazáson alapuló jogi aktus (Második változat) [[PDF](#) [en](#)] és Végrehajtási aktus (Második változat) [[PDF](#) [en](#)]
- A szakértői csoport európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról és végrehajtási aktusokról szóló ülése: Besorolási rendszer és az éghajlatváltozás követése a kohéziós politika keretében [[PDF](#) [en](#)](** ez az adatlap kizárólag a kohéziós politikára vonatkozó elemeket tartalmazza. Az EMVA-ra és az ETHA-ra vonatkozó elemek megvitatása egy későbbi szakaszban történik*)

A CLLD-re és a LEADER-re vonatkozó források és útmutatók megtekintéséhez kattintson [ide](#).

A vidékfejlesztési programok nyomán követésére és értékelésére vonatkozó források és útmutatók megtekintéséhez kattintson [ide](#).

A vidékfejlesztési hálózatokra vonatkozó források és útmutatók megtekintéséhez kattintson [ide](#).

A vidékfejlesztési programok tervezése

A nemzeti és regionális vidékfejlesztési programok kidolgozása különböző szereplők részvételével zajló, több szakaszból álló folyamat. A vidékfejlesztési programoknak tükrözniük kell a nemzeti szinten meghatározott és a partnerségi megállapodásokban lefektetett stratégiai célkitűzéseket. Ezek a közös stratégiai keretre épülnek, amely európai szinten összehangolja a strukturális és beruházási alapok révén történő beavatkozásokat (a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó szakpolitikai keret áttekintéséhez kattintson [ide](#)).

Az egész folyamat a gazdasági és szociális partnerek, valamint a civil társadalom szereplőinek aktív részvételére épül, akikkel mind a partnerségi megállapodások, mind pedig a vidékfejlesztési programok kidolgozása során folyamatosan egyeztetnek.

A 2014–2020 közötti időszakra szóló jövőbeli [kohéziós politikára](#) és [közös agrárpolitikára](#) vonatkozó jogalkotási javaslatok közzétételével (2011. október) az Európai Bizottság elindította azt a folyamatot, amely a 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok hivatalos jóváhagyásával zárul majd. A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos további információk megtekintéséhez kattintson [ide](#).

A 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok jóváhagyásának ütemezése			
2011	2012	2013	2014
Az Európai Bizottság 2014–2020 közötti időszakra szóló jogalkotási javaslatának elfogadása	Az Európai Bizottság jogalkotási javaslatának megvitatása a Tanácsban és az Európai Parlamentben	– Az alapvető jogi aktusok (többek között a közös stratégiai keretre és az EMVA-ra vonatkozó rendeletek) elfogadása – Végrehajtási aktusok és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása	– A partnerségi megállapodások és a vidékfejlesztési programok benyújtása (*) – A partnerségi megállapodások és a vidékfejlesztési programok hivatalos jóváhagyása (**)
	A partnerségi megállapodásokról és a vidékfejlesztési programokról folytatott nem hivatalos tárgyalások és konzultációk		A partnerségi megállapodásokról és a vidékfejlesztési programokról folytatott hivatalos tárgyalások és konzultációk
(*) Partnerségi megállapodás benyújtása az alapvető rendeletek elfogadását követő 4 hónapon belül; VFP-k benyújtása a partnerségi megállapodás elfogadását követő 3 hónapon belül			
(**) Partnerségi megállapodások esetében a hivatalos benyújtástól számított 4 hónapon, VFP-k esetében 6 hónapon belül (a VFP-eket csak a partnerségi szerződések Európai Bizottság általi jóváhagyását követően hagyják jóvá)			
Forrás: Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság			

A vidékfejlesztési programokat az uniós tagállamok és régiók ebben a kontextusban készítik elő. A sikeres vidékfejlesztési programozás stratégiai választásokon alapul. Annak eldöntésén, hogy mit és hogyan támogassanak, amelyhez a következők szükségesek: i. a helyzet alapos elemzése (SWOT-elemzés); ii. az igények részletes értékelése; iii. a prioritások és az intézkedési területek meghatározása, a megfelelő intézkedések kiválasztása és a pénzügyi források elosztása az elvárt eredmények alapján.

1. A program által érintett terület általános SWOT-elemzése: - Az agrár-élelmiszeripari ágazat versenyképessége - Környezet és éghajlat - A vidéki térség társadalmi-gazdasági helyzete	2. Az igények részletes értékelése: – prioritásonként és kiemelt területenként	3. Stratégiai válaszleptések: – A prioritások / kiemelt területek kiválasztása – Célmeghatározás – Az intézkedések, az eredmények és a pénzügyi források megtervezése
Konzultáció a partnerekkel		
Forrás: A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság „A 2014–2020 közötti időszakra szóló stratégiai tervezés elemei” című munkadokumentuma		

(A vidékfejlesztési programok kidolgozásának tagállamonkénti aktuális helyzetét a VFP-eredménytábla tartalmazza (frissítve 2013 novemberében) [PDF [en](#)]).

A 2014 – 2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztése programok kidolgozása

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, valamint a stratégiai tervezést és a vidékfejlesztési programok kidolgozását segítő egyéb források:

- [A „Sikeres programtervezés” című szeminárium](#) áttekinti az EVH által a 2014–2020 közötti időszakra történő felkészülés keretében végzett előkészítő munka eredményeit. A szeminárium arra helyezte a hangsúlyt, hogy hogyan lehet az összegyűjtött ismereteket és tapasztalatokat, valamint az innovációval, a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással kapcsolatos átfogó célkitűzéseket a jövőbeli vidékfejlesztési programokba beépíteni. A szeminárium keretében áttekintették azokat a lépéseket, amelyeket a programtervezés és a végrehajtás színvonalának emelése érdekében a következő programozási időszakban meg kell tenni. A szeminárium eredményeit és következtetéseit „Az új vidékfejlesztési programok sikerének kulcsa” című dokumentum összegzi [[PDF](#) [en](#)].
- [„Stratégiai tervezés, és a 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok nyomán követése és értékelése” című műhelytalálkozó](#)
- A 2014–2020 közötti időszakra szóló stratégiai tervezés elemei című munkadokumentum [[PDF](#) [en](#)], amelyet az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága készített a 2012. december 6–7. között Brüsszelben, „Sikeres programtervezés – EMVA 2014–2020” címmel rendezett szeminárium alkalmából
- „Hozza ki a legtöbbet vidékfejlesztési programjából: A 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok előzetes értékelése” – 2012. augusztusi tervezet [[PDF](#) [en](#)] – Az Európai Értékelési Hálózat iránymutatásai segítik a VFP irányító hatóságait és értékelőit a 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok tervezésében és előzetes értékelésének lefolytatásában.
- [A koordinációs bizottság pénzügyi eszközökről szóló műhelytalálkozója](#) azért került megrendezésre, hogy a vidékfejlesztés érdekeltjeinek ismereteit bővítse azzal kapcsolatban, hogy a következő (2014–2020 közötti) programozási időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programokkal összefüggésben milyen lehetőségek állnak majd rendelkezésre, és milyen szempontokat vesznek figyelembe a pénzügyi eszközök kialakításakor és igénybevételekor.
- A [tudásátadással és innovációval](#) foglalkozó fókuszcsoporthoz tartozó elemzés megvizsgálta, hogy a vidékfejlesztési programok a jelenlegi szakpolitikai keretben hogyan támogatják a tudásátadást és az innovációt a gyakorlatban, és ajánlásokat fogalmazott meg a tagállamok számára arra vonatkozóan, hogy a tudásátadást és az innovációt a következő programozási időszakban hogyan lehet előmozdítani.
- [„Az innováció programozása: Hogyan lehet a vidékfejlesztés eszközeit a leghatékonyabban alkalmazni az európai innovációs partnerség megvalósításához?” című szeminárium](#), Madrid 2013. június 26–27.
- [Környezetvédelmi szolgáltatások](#): hivatkozásokat tartalmaz a környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoporthoz tartozó tematikus oldalra, amely meghatározta a környezetvédelmi szolgáltatások kivitelezése szempontjából kritikus tényezőket és a környezetvédelmi programok új generációjának (2014–2020) kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban számos ajánlást fogalmazott meg. A fókuszcsoporthoz tartozó jelentésnek összefoglalója [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 15. száma: Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával (2013. április) [[PDF](#) [en](#)]: arról tájékoztat, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan támogatja az EU vidéki térségeiben nyújtott

környezetvédelmi szolgáltatásokat. Praktikus „eszközkeszletet” biztosít azoknak, akik a vidékfejlesztési programok új generációjának kialakításával és végrehajtásával foglalkoznak.

- [„A 2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programok keretében végrehajtandó, környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések minőségének megtervezése”](#) című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti új programozási időszakra való felkészülés részeként szervezte. A műhelytalálkozó eredményei információkkal szolgálnak az igények hatékony kiértékeléséhez és a prioritások meghatározásához, az intézkedések kiválasztásához, megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a környezetvédelmi szolgáltatások eredményes teljesítéséhez.

Források és iránymutatások

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó partnerségi megállapodások és vidékfejlesztési programok kidolgozásáról szóló uniós és tagállami technikai és útmutató dokumentumok, ideértve az érdekelt felekkel folytatott konzultációkat is.

- „A partnerség elve a közös stratégiai kerethez tartozó alapok végrehajtásában: a partnerségről szóló európai magatartási kódex elemei” című bizottsági szolgálati munkadokumentum [[PDF](#) ^{en}]
- A szakértői csoport európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról és végrehajtási aktusokról szóló ülése: a partnerségi megállapodás sablonjának tervezete és a megállapodás tartalmára vonatkozó iránymutatások (3. változat) [[PDF](#) ^{en}]
- Az Európai Bizottság [állásfoglalásai](#) tájékoztatják a tagállamokat a bizottsági szolgálatok álláspontjáról a 2014–2020 közötti időszak legfontosabb kihívásaival és finanszírozási prioritásaival kapcsolatban, valamint keretet adnak a Bizottság és az egyes tagállamok között a partnerségi megállapodások és a programok kidolgozásáról folytatott párbeszédhez.
- A máltai NVH [tematikus kezdeményezése](#) a 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok kidolgozásával kapcsolatos kihívások kezelésére.
- A francia nemzeti vidéki hálózat [hozzájárulása](#) a 2014–2020 közötti időszakra szóló partnerségi megállapodással kapcsolatos nemzeti konzultációs folyamathoz.

A vidékfejlesztési programok végrehajtása

Az EVH küldetésének egyik lényeges eleme az uniós vidékfejlesztési programok minőségének javítása. Ez a fejezet számos olyan forrást jelöl meg, amelyek segítik a vidékfejlesztési programok végrehajtását. Tartalmazza az EVH elemző tevékenységének legfrissebb eredményeit. Az elemző tevékenység arra irányult, hogy megértse a szakpolitika gyakorlati működését, feltérképezze a jól működő és a fejlesztésre szoruló területeket, valamint információt szolgáltatson a tagállami és az európai szintű döntéshozóknak.

A fejezet további, ehhez kapcsolódó EVH-anyagokat is tartalmaz, többek között összefoglalókat a 2007–2013 közötti időszakban megvalósított programokból levont tanulságokról, bepillantásokat az EMVA-ból finanszírozott projektek életciklusába és a vidékfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos „sikertörténeteket”.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége és a vidékfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos összefoglaló dokumentumok:

- [„A vidékfejlesztési programok hatékonyabb végrehajtása” című szeminárium](#) az uniós vidékfejlesztési politika teljesítési mechanizmusaival foglalkozó 4. tematikus munkacsoport által elért eredmények alapján került megrendezésre. Az EVH munkacsoportja meghatározta, hogy a vidékfejlesztési programok végrehajtása terén mi az, ami jól működik, és melyek azok a területek, amelyek a jövőben fejlesztésre szorulnak.
- [A teljesítési mechanizmusokkal foglalkozó tematikus munkacsoport](#) abból a célból vizsgálta meg a vidékfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokat, hogy meghatározza a jól működő és a fejlesztésre szoruló területeket, valamint megállapítsa, hogy milyen konkrét fejlesztéseket lehet végrehajtani. *Végleges beszámoló – Összefoglaló és következtetések* [PDF [en](#)]]
- [Környezetvédelmi szolgáltatások](#): hivatkozásokat tartalmaz a környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoporthoz tartozó tematikus oldalra, amely meghatározta a környezetvédelmi szolgáltatások kivitelezése szempontjából kritikus tényezőket és a környezetvédelmi programok új generációjának (2014–2020) kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban számos ajánlást fogalmazott meg. *Összefoglaló* [PDF [en](#)]] [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]]
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 15. száma: Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával (2013. április) [PDF [en](#)]]: arról tájékoztat, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan támogatja az EU vidéki térségeiben nyújtott környezetvédelmi szolgáltatásokat. Praktikus „eszközcsomag” tekinthető azok számára, akik a vidékfejlesztési programok új generációjának (2014–2020) kialakításával és végrehajtásával foglalkoznak.
- „A 2014–2020 közötti időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programok keretében végrehajtandó, környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések minőségének megtervezése” [című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti új programozási időszakra való felkészülés részeként szervezte](#). A műhelytalálkozó előadásai és eredményei információkkal szolgálnak az igények hatékony kiértékeléséhez és a prioritások meghatározásához, az intézkedések kiválasztásához, megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a környezetvédelmi szolgáltatások eredményes teljesítéséhez.
- [A tipológiával és a célterületek meghatározásával foglalkozó tematikus munkacsoport](#) hozzájárul az uniós vidéki térségek fogalmának pontos meghatározásához, ami nélkülözhetetlen az Unió vidékfejlesztési politikájának kialakításához, illetve a vidéki térségek fejlesztésére szánt egyéb uniós támogatásokkal való kiegészítő jelleg biztosításához.
- [A mezőgazdasággal és a szélesebb értelemben vett vidéki gazdasággal foglalkozó tematikus munkacsoport](#) abból a célból elemezte a mezőgazdaság és a szélesebb értelemben vett vidéki gazdaság között fennálló kapcsolatokat, hogy meghatározza és jellemezze a mezőgazdaság és a vidéki gazdaság közötti lehetséges szinergiákat, illetve konfliktusokat az EU különböző vidéki térségeiben.
- [A „Közjavak és állami beavatkozás”](#) című fejezet a témával foglalkozó tematikus munkacsoport munkájának eredményeit és megállapításait tartalmazza. A munkacsoport feltárta, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan tud hozzájárulni a mezőgazdaság által többek között a mezőgazdasági területek biológiai sokfélesége, illetve a víz, a talaj és más természeti erőforrások révén a vidéki térségekben nyújtott közjavak biztosításához.
- Az EVH [„Fiatalok elnevezésű tematikus kezdeményezése](#) a fiatalokkal kapcsolatos projektek számára nyújtandó vidékfejlesztési támogatások fejlesztésének lehetőségeit vizsgálta.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására

Ez a fejezet példákat mutat be olyan EMVA-projektekre, illetve a vidékfejlesztési programok végrehajtásáról olyan esettanulmányokat és sikertörténeteket tartalmaz, amelyek a jövőbeli vidékfejlesztési programok végrehajtási intézkedéseikhez alapul szolgálhatnak.

Példák a vidékfejlesztési programok végrehajtására (a [teljesítési mechanizmusokkal foglalkozó tematikus munkacsoport esettanulmányaiból](#)):

- Az általános gazdálkodási szerződés modellje Katalóniában (Spanyolország) [PDF [en](#)]
- A nemzeti stratégiai terv és a vidékfejlesztési programok kidolgozásával összefüggő konzultációs folyamat Ausztriában [PDF [en](#)]
- Integrált ellátási láncsal kapcsolatos projektek Emilia-Romagna régióban (Olaszország) [PDF [en](#)]
- Stratégiai koncepció és programtervezés Dániában [PDF [en](#)]
- A kommunikációs stratégia meghatározása és végrehajtása Franciaországban [PDF [en](#)]
- A pályázati eljárások fejlesztése Lengyelországban [PDF [en](#)]

Betekintés a 2007–2013 közötti időszakra

Ez a fejezet az EVH honlapján fellelhető legfontosabb források gyűjteményét tartalmazza. A következő anyagokra találhat itt hivatkozásokat: tematikus elemzések eredményei; sikeres kezdeményezések tanulságai; útmutatók; rendezvények eredményei; kiadványok; audiovizuális anyagok és egyéb, a 2007–2013 közötti programozási időszakban az EVH által készített vagy az EVH közreműködésével készült anyagok. A megjelölt források tartalma a 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok szempontjából kiemelkedően fontos.

Programtervezés és -végrehajtás

- [A „Sikeres programtervezés” című szeminárium](#) az EVH által 2012-ben szervezett szemináriumok eredményeit vette számba. A szeminárium arra helyezte a hangsúlyt, hogy hogyan lehet az összegyűjtött ismereteket és tapasztalatokat, valamint az innovációval, a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással kapcsolatos átfogó célkitűzéseket a jövőbeli vidékfejlesztési programokba beépíteni. A szeminárium keretében áttekintették azokat a lépéseket, amelyeket a programtervezés és a végrehajtás színvonalának emelése érdekében a következő programozási időszakban meg kell tenni.
- [„A vidékfejlesztési programok hatékonyabb végrehajtása” című szeminárium](#) az uniós vidékfejlesztési politika teljesítési mechanizmusaiával foglalkozó 4. tematikus munkacsoport által elért eredmények alapján került megrendezésre. Az EVH munkacsoportja meghatározta, hogy a vidékfejlesztési programok végrehajtása terén mi az, ami jól működik, és melyek azok a területek, amelyek a jövőben fejlesztésre szorulnak.
- [A tipológiával és a célterületek meghatározásával foglalkozó tematikus munkacsoport](#) hozzájárul az uniós vidéki térségek fogalmának pontos meghatározásához, ami nélkülözhetetlen az Unió vidékfejlesztési politikájának kialakításához, illetve a vidéki térségek fejlesztésére szánt egyéb uniós támogatásokkal való kiegészítő jelleg biztosításához.
- [A mezőgazdasággal és a szélesebb értelemben vett vidéki gazdasággal foglalkozó tematikus munkacsoport](#) abból a célból elemezte a mezőgazdaság és a szélesebb értelemben vett vidéki gazdaság között fennálló kapcsolatokat, hogy meghatározza és jellemezze a

mezőgazdaság és a vidéki gazdaság közötti lehetséges szinergiákat, illetve konfliktusokat az EU különböző vidéki térségeiben.

- [A teljesítési mechanizmusokkal foglalkozó tematikus munkacsoport](#) abból a célból vizsgálta meg a vidékfejlesztési programok végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokat, hogy meghatározza a jól működő és a fejlesztésre szoruló területeket, valamint megállapítsa, hogy milyen konkrét fejlesztéseket lehet végrehajtani.
- [A tematikus adatközlő lapok](#) témák szerint adnak egyértelmű képet a vidékfejlesztési politika intézkedéseiről, kiemelve a politika célkitűzéseit, a végrehajtási intézkedéseket, valamint az általuk az adott célterületen elért eredmények közötti összefüggéseket.
- [A VFP adatközlő lapjai](#) az EU-ban megvalósított egyes vidékfejlesztési programok általános alakulásáról adnak tájékoztatást.
- [A VFP-monitoringmutatók táblázatai](#) a pénzügyi és eredménymutatók alapján megvalósított előrelépést mutatják a 2007–2013 közötti időszak vidékfejlesztési programjaira vonatkozó célkitűzésekkel összevetve.
- [A VFP-projektadatbázis](#) az EU-ban megvalósított sikeres vidékfejlesztési projektek példáit mutatja be.

Tudásátadás és innováció

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 16. száma: Tudásátadás és innováció a vidékfejlesztési politikában (2013. május) [[PDF](#) [en](#)]. Az Európai Vidékfejlesztési Szemle említett száma pillanatképet mutat arról, hogy jelenleg hogyan értelmezik az innovációt a vidékfejlesztésben, valamint betekintést nyújt a jövőbeli kihívások és lehetőségek körébe. Célja, hogy megossza a tapasztalatokat, valamint elősegítse a megosztott ismereteknek és az innovációnak a jövőbeli vidékfejlesztési politikába történő integrálását.
- [A tudásátadással és innovációval foglalkozó fókuszcsoporthoz](#) azt elemezte, hogy a vidékfejlesztési programok a 2007–2013 közötti időszakra szóló szakpolitikai keretben hogyan támogatják a tudásátadást és az innovációt a gyakorlatban, és ajánlásokat fogalmazott meg a tagállamok számára arra vonatkozóan, hogy a tudásátadást és az innovációt a következő programozási időszakban hogyan lehet előmozdítani.
- [A tudásátadási és innovációs információforrás](#) egy projektekre, kezdeményezésekre és intézményekre vonatkozó információkat tartalmazó, jól felépített nyilvántartás, egyúttal könyvtár, amelyet abból a célból hoztak létre, hogy elősegítse a tevékenyebb együttműködést és szerepvállalást, ami viszont előmozdítja a tudásátadást és az innovációt a vidéki közösségekben.
- [Projekt példák és kezdeményezések](#) a tudásátadás és az innováció területén
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 2. száma: Kreativitás és innováció az uniós vidékfejlesztésben (2009. december) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hu](#)]: az Unió vidéki térségeiben megvalósított innovációra és kreativitásra mutat be néhány példát

Vidéki vállalkozások

- Az EVH vidéki vállalkozásokkal foglalkozó tematikus kezdeményezésének végleges beszámolója [[PDF](#) [en](#)]
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 10. száma: Vidéki vállalkozások [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]: mélyebb betekintést nyújt abba, hogy az Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikája hogyan segíti a vidéki vállalkozásokat.

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 5. száma: Az uniós mezőgazdasági, agrár-élelmiszeripari és erdészeti ágazat versenyképességének növelése [PDF [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)] az Unió mezőgazdasági, erdészeti és agrár-élelmiszeripari ágazatának támogatásával, illetve a versenyképesség és a multifunkcionalitás ötvözésével foglalkozik.
- [Vidéki térségek vállalkozói számára kapacitásépítési eszközként biztosított iránymutatások](#)
- [Események, képzések és munkacsoportok](#) a vidéki vállalkozók kapacitásépítésének előmozdítására.
- A vidéki vállalkozások könyvtára [általános forrásanyagokat](#) és projektpéldákat tartalmaz.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 9. száma: Erdőgazdálkodás és vidékfejlesztés [PDF [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]: a vidékfejlesztési politika és a vidéki térségek közötti kapcsolatokkal foglalkozik, emellett sikeres projekteket és gyakorlati tapasztalatokat mutat be.
- Az EMVA erdőgazdálkodással kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] számos cikket közöl arra vonatkozóan, hogy miként lehet az EMVA lehetőségeit az EU különböző erdei erőforrásainak fenntartható fejlesztésére használni.

Pénzügyi eszközök

- [A koordinációs bizottság pénzügyi eszközökről szóló műhelytalálkozója](#) azért került megrendezésre, hogy a vidékfejlesztés érdekeltjeinek ismereteit bővítse azzal kapcsolatban, hogy a következő (2014–2020 közötti) programozási időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési programokkal összefüggésben milyen lehetőségek állnak majd rendelkezésre, és milyen szempontokat vesznek figyelembe a pénzügyi eszközök kialakításakor és igénybevételekor.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 13. száma: A vidékfejlesztés pénzügyi eszközei: Új lehetőségek a gazdasági válság leküzdésére (2012. október) [PDF [en](#)]: az uniós vidékfejlesztési politika végrehajtásának lehetőségeit, tapasztalatait és kihívásait ismerteti.
- [A vidékfinanszírozás](#) című fejezet a vidékfinanszírozási munkacsoportnak az EVH vidéki vállalkozásokkal foglalkozó tematikus kezdeményezése keretében végzett munkájáról nyújt tájékoztatást.
- A vidéki vállalkozások könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [a helyi finanszírozási eszközökkel kapcsolatban](#).

Élelmiszerlánc

- [Helyi élelmiszer- és rövid ellátási lánc](#) – a témát bemutató oldal, amely hivatkozásokat tartalmaz mezőgazdasági termékek promócióját támogató uniós intézkedésekre, tanulmányokra és projektpéldákra.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 12. száma: Helyi élelmiszer- és rövid ellátási lánc [PDF [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]: ismerteti, hogy a vidékfejlesztési programok hogyan járulnak hozzá a helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok támogatásához
- A vidéki vállalkozások könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [a rövid ellátási láncokkal kapcsolatban](#)
- Az EMVA élelmiszer-ipari projektekről szóló tájékoztató füzet [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] példákat mutat be arra, hogy a közös agrárpolitika keretében az élelmiszerekkel kapcsolatban folytatott vidékfejlesztési tevékenységek milyen kedvező hatásokat eredményeztek a tagállamokban.

Környezetvédelem és éghajlatváltozás

- [„A 2014–2020-as vidékfejlesztési programok környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedéseinek minőségi tervezése”](#) című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti új programozási időszakra való felkészülés részeként szervezte. A műhelytalálkozó eredményei információkkal szolgálnak az igények hatékony kiértékeléséhez és a prioritások meghatározásához, az intézkedések kiválasztásához, megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a környezetvédelmi szolgáltatások eredményes teljesítéséhez.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 15. száma: Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával (2013. április) [[PDF](#) [en](#)]: feltérképezi, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan támogatja az EU vidéki térségeiben nyújtott környezetvédelmi szolgáltatásokat.
- [Környezetvédelmi szolgáltatások](#): hivatkozásokat tartalmaz a környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoporthoz tartozó tematikus oldalra, amely meghatározta a környezetvédelmi szolgáltatások kivitelezése szempontjából kritikus tényezőket és a környezetvédelmi programok új generációjának (2014–2020) kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban számos ajánlást fogalmazott meg. *A fókuszcsoporthoz tartozó jelentésének összefoglalója* [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- Az EMVA környezetvédelmi szolgáltatásokkal kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] olyan környezetvédelmi szolgáltatásokról szól, amelyeket az uniós tagállamok vidékfejlesztési programjai számára fenntartott pénzügyi támogatás felhasználásával EMVA-támogatásban lehet részesíteni.
- [A „Közjavak és állami beavatkozás”](#) című fejezet a témával foglalkozó tematikus munkacsoport munkájának eredményeit és megállapításait tartalmazza. A munkacsoport feltárta, hogy a vidékfejlesztési politika hogyan tud hozzájárulni a mezőgazdaság által többek között a mezőgazdasági területek biológiai sokfélesége, illetve a víz, a talaj és más természeti erőforrások révén a vidéki térségekben nyújtott közjavak biztosításához.
- 4. tematikus munkacsoport: Az agrár-környezetvédelmi rendszerek kollektív megközelítése [[PDF](#) [en](#)] témájú ülésén az agrár-környezetvédelmi szerződések meglévő kollektív megközelítéseit vitatta meg.
- A „Közjavak és állami beavatkozás a mezőgazdaság területén” [[[PDF](#) [en](#) [de](#) [fr](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]] című kiadvány a közjavakkal foglalkozó tematikus munkacsoport munkáján alapul. A munkacsoport megvitatta a közjavakkal kapcsolatos kérdéseket, illetve azt vizsgálta, hogy az Unió vidékfejlesztési politikája ahhoz hogyan járul hozzá.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 7. száma: Közjavak és vidékfejlesztés (2011. március): [[[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]] az Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikája által az Európa vidéki térségeiben nyújtott közjavak előállításában betöltött szerepet taglalja.
- Az EMVA zöld növekedéssel kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzet: [[[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]]: olyan uniós vidékfejlesztési projektekről szóló esettanulmányokat mutat be, amelyek szemléltetik és kifejtik, hogy Európa vidéki térségei a gyakorlatban hogyan tudják kihasználni a környezeti szempontból fenntartható fejlődés módszereinek alkalmazásából származó előnyöket.
- [Éghajlatváltozás / Éghajlatpolitika](#): hivatkozik az EVH által 2010-ben végzett átvilágításokra, melyek annak feltárására irányultak, hogy hogyan kezelik az éghajlatváltozás kérdését a tagállamok vidékfejlesztési programjaiban.

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 4. száma: Vidékfejlesztés és éghajlatváltozás (2010. május) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]: kifejti, hogy hogyan járul hozzá a vidékfejlesztési politika az Unió éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési programjához.

Társadalmi befogadás és gazdasági fejlődés a vidéki térségekben

- [A Fiatalok és fiatal gazdák kapu](#) tájékoztatást nyújt arról, hogy a fiatal gazdák és a fiatalok az Európai Unió vidéki térségeiben milyen támogatáshoz juthatnak. Konkrétan az EVH „[Fiatalok elnevezésű tematikus kezdeményezése](#) a fiatalokkal kapcsolatos projektek számára nyújtandó vidékfejlesztési támogatások fejlesztésének lehetőségeit vizsgálta.
- Az EMVA társadalmi befogadást támogató projektekről szóló tájékoztató füzet [[PDF](#) [en](#)] számos olyan példát mutat be, amelyben a társadalmi befogadást támogató projektek Európa vidéki térségeiben az EMVA társfinanszírozásával valósultak meg.
- Az EMVA tájékoztató füzet a vidéki Európa fiatal gazdáit és fiataljait támogató projektekről [[PDF](#) [en](#)]: példákat mutat be olyan projektekre, amelyek azt szemléltetik, hogy az EMVA milyen fejlődési lehetőségeket biztosít a vidéki Európa fiatal gazdái és fiataljai számára.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 6. száma: Foglalkoztatás és társadalmi befogadás [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]: a vidéki foglalkoztatás előmozdításával, a vidéki szegénység megszüntetésével és az életminőség javításával foglalkozik.
- [Szociális mezőgazdaság](#) a nemzeti vidéki hálózatok közös tematikus kezdeményezése, amelyet abból a célból indítottak el, hogy meghatározzák és elemezzék a 27 EU-tagállamban a 2007–2013 közötti időszak nemzeti és regionális vidékfejlesztési programjaiban a szociális mezőgazdaság/zöld gondozás keretében végzett tevékenységek során felmerült lehetőségeket és akadályokat.
- Az EVH által [Félig önálló gazdálkodás az Európai Unióban](#) címmel szervezett szeminárium az Unióban működő félig önálló gazdaságok helyzetét és az azzal kapcsolatos politikákat értékelte.
- [Szociális szempontok a vidéki vállalkozásban](#)
- A vidéki vállalkozási kapu könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [az egyes célcsoportok befogadásával kapcsolatban](#)
- A vidéki vállalkozási kapu könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [a szociális szolgáltatásokkal és a szociális mezőgazdasággal kapcsolatban](#)
- A vidéki vállalkozási kapu könyvtára tájékoztató anyagokat és projektpéldákat tartalmaz [a szociális vállalkozásokkal kapcsolatban](#)
- Ez a fejezet tájékoztatást nyújt az [információs és kommunikációs technológiák](#) vidéki térségekben való alkalmazásáról.
- Az EMVA IKT-projektekről szóló tájékoztató füzet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] azt ismerteti, hogy az információs és kommunikációs technológiákat hogyan lehet a vidéki térségekben rejlő lehetőségek kibontakoztatásának nélkülözhetetlen eszközeként arra használni, hogy az adott területet vonzóbb lakóhellyé, munkahellyé és turisztikai célponttá tegyék.

CLLD, LEADER és transznacionális együttműködés

- A harmadik [LEADER-rendezvény – 2013: Hídépítés a jövőért](#) abból a célból került megrendezésre, hogy támogassa a (LEADER az EMVA-n belül elnevezésű) közösségi szinten irányított helyi fejlesztés (CLLD) sikeres programozását nemzeti és helyi szinten.
- Információk a [közösségi szinten irányított helyi fejlesztés műhelytalálkozóiról](#). A műhelytalálkozókat a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság és az EVH

Tájékoztatói Központja a tizedik alkalommal megrendezett „NYÍLT NAPOK – a régiók és városok európai hete” elnevezésű rendezvény keretében szervezte. A műhelytalálkozók célja az volt, hogy eszmecserét kezdeményezzen a helyi fejlesztési stratégiák előkészítésével, kidolgozásával, végrehajtásával és irányításával kapcsolatban, megismertesse azokat a módszereket, amelyek révén a hálózatépítést a szereplők mozgósítására lehet felhasználni, illetve széles körben tájékoztatást nyújtson a helyi területek közötti transznacionális együttműködés hozzáadott értékéről.

- [A Műhelytalálkozó a közösségi szinten irányított helyi fejlesztésről](#) elnevezésű rendezvényt az EVH abból a célból szervezte, hogy információcserét és eszmecserét kezdeményezzen a következő programozási időszakra vonatkozóan, valamint feltérképezze az érdekeltek ezzel kapcsolatos igényeit, illetve a hálózatok által az előkészítő szakaszban betölthető szerepet.
- A LEADER-programok Európai Unióban történt végrehajtásának vizsgálatára irányuló célkitűzés részeként és az olyan bevált gyakorlatok meghatározása érdekében, amelyeket a LEADER-programok végrehajtásának javítására vonatkozó ajánlásokban szerepeltetni lehet, [a hatékonyabb helyi fejlesztési stratégiákkal foglalkozó 4. fókuszcsoport](#) azt a célt tűzte ki, hogy elemzi a helyi fejlesztési stratégiák két legfontosabb aspektusát: a kidolgozást és a végrehajtást.
- A LEADER-eszköztáron belül a [Helyi akciócsoport \(HACS\)](#) című fejezet hasznos gyakorlati információkat nyújt a helyi akciócsoportok létrehozásával kapcsolatos különböző szempontokról.
- [A stratégia kidolgozása és végrehajtása](#) című fejezet a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozásával és végrehajtásával összefüggő kérdésekkel kapcsolatban nyújt iránymutatást.
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 11. száma: LEADER és együttműködés (2012. április) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [es](#) [it](#) [pl](#)]: a LEADER-megközelítés két kulcsfontosságú eleme, a helyi fejlesztési stratégiák és az együttműködés közti kölcsönhatással foglalkozik.
- Az EMVA LEADER-projektekéről szóló tájékoztató füzet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [ee](#)] bemutatja és számba veszi a LEADER révén létrehozott hozzáadott értéket.
- Az EMVA egyéb uniós forrásokról szóló tájékoztató füzet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)] bemutatja, hogy az EMVA és az egyéb uniós finanszírozási források hogyan egészítik ki egymást a vidéki térségekben.
- [A transznacionális együttműködéssel kapcsolatos szakkifejezések gyűjteménye](#)
- [A tagállamok transznacionális együttműködéssel kapcsolatos szabályai és eljárásai](#): a helyi akciócsoportoknak és a transznacionális együttműködésben való részvétel iránt érdeklődő egyéb HACS típusú szereplőknek szánt tájékoztató anyag.
- [A transznacionális együttműködés megvalósítása](#) című fejezet a transznacionális együttműködést megvalósító projektek irányításának közös szempontjairól tájékoztat.
- A transznacionális együttműködést megvalósító projektek kivitelezésének javításához szükséges nyomonkövetési tevékenységek részeként végzett nyomon követés és értékelés szerepéről szóló tájékoztató fejezetek.
- [Transznacionális együttműködés – Útmutató és eszköztár](#)

Vidékfejlesztési hálózatok kiépítése

Hálózatépítés a gyakorlatban: tapasztalatok és tanulságok

- [A koordinációs bizottság műhelytalálkozója a vidéki hálózatok jövőjéről, Brüsszel, 2012. szeptember 17.](#) és a műhelytalálkozó eredményei [[PDF](#) [en](#)]: a vidékfejlesztés érdekében kiépített európai hálózatok jövőjéről ad tájékoztatást.

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 14. száma: Hálózatok és hálózatépítés a vidékfejlesztési politikában (2012. december) [[PDF letöltés](#)]: bemutatja, hogy a hálózatok a vidéki közösségekben élő helyi lakosság tájékoztatásának, ösztönzésének és mozgósításának hatékony eszközei.
- [A hálózatok mint a vidékfejlesztési politika egyik eszköze](#) című rész bemutatja, hogy a hálózatok ösztönöznek és eszmecserére invitálnak, és ezáltal hozzájárulnak a vidékfejlesztési politika végrehajtásához.
- [Az EVH tanulságai](#): olyan mérföldköveket és eredményeket mutat be, amelyeket az EVH a 2008–2012 közötti időszakban ért el.
- [A nemzeti vidéki hálózatok tanulságai](#): a nemzeti vidéki hálózatok 2007–2013 közötti működésének olyan fontos és hasznos tanulságait mutatja be, amelyekre a következő, 2014–2020 közötti programozási időszakban építeni lehet.
- [Nemzeti vidéki hálózatok – a megközelítések sokszínűsége](#): olyan gyakorlati tapasztalatokat és tanulási lehetőségeket vonultat fel, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok a vidéki hálózatok kiépítése során alkalmazott különböző megközelítések révén teremtettek.
- A nemzeti vidéki hálózatok tanulságai között [A közös politikák egységes értelmezése](#) című rész olyan módszerekre és technikákra mutat be példákat, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok azért alkalmaznak, hogy a csoportokat, a szervezeteket és az egyéneket összefogják annak érdekében, hogy az érdekeltek csoportjai között mind vertikálisan, mind horizontálisan a szakpolitika egységes értelmezését alakítsák ki.
- [A levont tanulságokra építve](#) című rész hivatkozásokat tartalmaz az EVH, a nemzeti vidéki hálózatok és egyéb hálózatok 2007–2013 közötti működésének olyan fontos és hasznos tanulságaira, amelyekre a következő, 2014–2020 közötti programozási időszakban lehet építeni.
- [Az érdekeltek tényleges bevonása](#) című rész olyan módszerekre és technikákra vonultat fel példákat, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok annak érdekében alkalmaznak, hogy a meglévő és a lehetséges érdekeltek csoportjait a vidékfejlesztési programok azon részébe vonják be, amelyek számukra a leginkább fontosak.
- [A gyakorlatok és tapasztalatok megosztásának előmozdítása](#) a gyakorlatban alkalmazott képzési eszközök megfelelően összeállított gyűjteménye, amelyet más érdekeltek is felhasználhatnak, és amely a nagyközönség számára is rendelkezésre áll.
- [Az együttműködés és az együttes fellépések támogatása](#) című rész olyan sikertörténeteket tartalmaz, amelyek azt mutatják be, hogy a nemzeti vidéki hálózatok hogyan segítették az egyéneket, a csoportokat és a szervezeteket abban, hogy megtalálják a lehetséges partnereket, közösen dolgozzák ki az ötleteket, és együttműködjenek a közös projektek végrehajtásában.
- [Kapacitásépítés a vidéki hálózatok számára](#): szeminárium, amelyet az EVH abból a célból szervezett, hogy hozzájáruljon a nemzeti és regionális hálózatok kapacitásépítéséhez, valamint kiváló lehetőséget biztosítson azok számára, akik nemzeti vidéki hálózat létesítésének korai szakaszában járnak, hogy a szemináriumon kapcsolatba léphessenek a vidékfejlesztésben érdekelt egyéb európai szereplőkkel.

[A nemzeti vidéki hálózatok önértékelési eszköztára](#)

- Meglévő önértékelési eszközök: a nemzeti vidéki hálózatok által az önértékelés céljára jelenleg alkalmazott gyakorlati önértékelési eszközöket tartalmazza.
- A felmérések, kérdőívek és visszajelzési űrlapok kidolgozására vonatkozó iránymutatás: néhány olyan általános útmutatót bocsát a nemzeti vidéki hálózatok rendelkezésére, amelyet azok a különböző hálózatépítési tevékenységekben részt vevő érdekeltek

nézeteinek és véleményének összegyűjtésére és értékelésére szolgáló felmérések kidolgozásához használhatnak fel.

- Az NVH-önértékelésen túl: olyan hivatkozásokat tartalmaz, és olyan kiadványokat mutat be, amelyek a nemzeti vidéki hálózatok tevékenységének szokásos önértékelési eljárásain túlmutató módszerek iránt érdeklődő NVH-k számára biztosítanak gyakorlati módszereket, illetve tanulságokat felvonultató, hasznos és ösztönző forrásokat.
- Az NVH önértékelési profiljai: azt az általános megközelítést mutatja be, amelyet a kiválasztott nemzeti vidéki hálózatok az önértékeléssel kapcsolatban alkalmaznak.
- A nemzeti vidéki hálózatok önértékelését segítő lehetséges eszközök: a civil szervezetek és a társadalmi változást támogató hálózatok tevékenységének önértékelésére szolgáló útmutatók gyűjteménye, amely olyan gyakorlati példákat és tanácsokat tartalmaz, amelyek a nemzeti vidéki hálózatok önértékelését is segíthetik.
- A nemzeti vidéki hálózatok önértékelésének gyakorlati eszközei: a nemzeti vidéki hálózatok által a hálózatépítési tevékenységeik értékelésére és az elért előrelépés nyomon követésére használt vagy használható gyakorlati eszközök gyűjteményére tartalmaz hivatkozásokat.

Nyomon követés és értékelés

A nyomon követés és értékelés a vidékfejlesztési politika tervezésének, kialakításának és végrehajtásának fontos eleme. Az **értékelés** nélkülözhetetlen a vidéki térségek igényeinek pontos felméréséhez, és fontos részét képezi a programokkal kapcsolatos jövőbeli stratégia meghatározásának, valamint a legmegfelelőbb VFP-intézkedések kiválasztásának. Lehetővé teszi a szakpolitika hatásának meghatározását, és támogatja a hatékony végrehajtást. A **nyomon követés** a programok folyamatos értékelése szempontjából lényeges, és adatokat szolgáltat a programok végrehajtásának megfelelően ütemezett kiigazításához. A nyomon követés és az értékelés különösen fontos a gazdasági válság idején, amikor az állami pénzeszközök hatékony és eredményes felhasználása fokozott jelentőséggel bír.

A 2014–2020 közötti programozási időszakban először vezettek be olyan közös nyomonkövetési és értékelési keretet, amely a KAP egészére alkalmazandó. Az Európai Bizottság a korábbi tapasztalatok alapján javasolta a vidékfejlesztési programok nyomon követésére és értékelésére szolgáló eljárás egyszerűsítését. Az ésszerűsítés célja az, hogy az eljárás olyan megbízható és naprakész adatokat szolgáltatson, amelyek lehetővé teszik a vidékfejlesztési programok értékelését, nyomon követését és végül a hatékonyabb végrehajtását.

A vidékfejlesztési programokra és az uniós vidékfejlesztési politikára vonatkozó nyomon követéssel és értékeléssel kapcsolatos további információk az [Európai Értékelési Hálózat a Vidékfejlesztésért](#) honlapján és az [Európai Bizottság honlapján](#), a KAP 2013 utáni időszakra vonatkozó nyomon követésének és értékelésének szentelt részben található.

Az EVH [VFP-monitoringmutatókat tartalmazó táblázatokat](#) készít, amelyek a 2007–2013 közötti időszak uniós vidékfejlesztési programjai által elért eredményeket a közkiadások és a teljesítménymutatók szempontjából mutatják be.

A nemzeti vidéki hálózatok értékelése és önértékelése

Az EVH által a nemzeti vidéki hálózatok értékelésével és önértékelésével kapcsolatosan végzett egyes tevékenységek:

- [Meglévő önértékelési eszközök](#): a nemzeti vidéki hálózatok által az önértékelés céljára jelenleg alkalmazott gyakorlati önértékelési eszközöket tartalmazza.
- [Az NVH önértékelési profiljai](#): azt az általános megközelítést mutatja be, amelyet a kiválasztott nemzeti vidéki hálózatok az önértékeléssel kapcsolatban alkalmaznak.
- [A felmérések, kérdőívek és visszajelzési űrlapok kidolgozására vonatkozó iránymutatás](#): néhány olyan általános útmutatót bocsát a nemzeti vidéki hálózatok rendelkezésére, amelyet azok a különböző hálózatépítési tevékenységekben részt vevő érdekeltek nézeteinek és véleményének összegyűjtésére és értékelésére szolgáló felmérések kidolgozásához használhatnak fel.
- [Az NVH-önértékelésen túl](#): olyan hivatkozásokat tartalmaz és olyan kiadványokat mutat be, amelyek a nemzeti vidéki hálózatok tevékenységének szokásos önértékelési eljárásain túlmutató módszerek iránt érdeklődő NVH-k számára biztosítanak gyakorlati módszereket, illetve tanulságokat felvonultató, hasznos és ösztönző forrásokat.
- [A nemzeti vidéki hálózatok önértékelését segítő lehetséges eszközök](#): a civil szervezetek és a társadalmi változást támogató hálózatok tevékenységének önértékelésére szolgáló útmutatók gyűjteménye, amely olyan gyakorlati példákat és tanácsokat tartalmaz, amelyek a nemzeti vidéki hálózatok önértékelését is segíthetik.

A transznacionális együttműködés értékelése

Az Európai Értékelési Hálózat és az EVH által a LEADER és a transznacionális együttműködés értékelésével kapcsolatban folytatott tevékenységek:

- A transznacionális együttműködést megvalósító projektek kivitelezésének javításához szükséges nyomonkövetési tevékenységek részeként végzett [nyomon követés](#) és [értékelés](#) szerepéről szóló tájékoztató fejezetek [PDF [en](#)].

Vidékfejlesztési hálózatok kiépítése

A hálózatokat és a hálózatépítést széles körben a fenntartható fejlődést támogató és elősegítő egyik legfontosabb eszköznek ismerik el és alkalmazzák. A hálózatépítés hasznos eszköznek bizonyult arra, hogy a vidékfejlesztési programok végrehajtásának különböző szakaszaiban ösztönözze az érdekeltek részvételét. A vidékfejlesztési programok tervezésekor gyakran arra használják, hogy összehozzák az érdekelteket és azok együtt megvitathassák a szakpolitikai javaslatokat. A hálózatépítés a szakpolitika végrehajtásának szakaszában az eszmecserére, információcserére és az ismeretek megosztására szolgáló lehetőségek biztosítása révén támogatja a vidékfejlesztésben érdekeltek munkáját. Amint a vidékfejlesztési programok végrehajtása előrehaladottabb szakaszba ér, a hálózatok a bevált gyakorlatok terjesztésében játszanak fontos szerepet, és hozzájárulnak a vidékfejlesztési politika fejlesztéséhez.

A hálózatépítés a 2014–2020 közötti programozási időszakban európai és nemzeti szintű vidékfejlesztési hálózatok létesítése révén erősítheti a szerepét.

Az európai szintű hálózatépítés – az Európai Vidékfejlesztési Hálózat révén – összefogja a vidékfejlesztésben tevékenyen részt vevő nemzeti vidéki hálózatokat, szervezeteket és közigazgatási szerveket annak érdekében, hogy:

- valamennyi érdekelt felet fokozottabban bevonja a szakpolitika végrehajtásába;
- javítsa a vidékfejlesztési programok minőségét, és segítse az értékelésüket;
- tájékoztassa a szélesebb közvéleményt a vidékfejlesztés előnyeiről; és
- előmozdítja az innovációt a mezőgazdaságban, az élelmiszer-termelésben, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben.

Az európai innovációs partnerségi hálózat és [ennek szolgáltatási pontja](#) támogatja a „[Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság](#)” [elnevezésű európai innovációs partnerséget](#), és segíti az operatív csoportok, a tanácsadó szolgáltatók és a kutatók közötti hálózatok kiépítését. A hálózatépítésről – mint a 2014–2020 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési politika egyik eszközéről – bővebb tájékoztatást [itt](#) található.

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely a hálózatépítésnek – mint a vidékfejlesztési politika uniós és nemzeti tapasztalatokra épülő eszközének – a megismertetésére irányul:

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 14. száma: Hálózatok és hálózatépítés a vidékfejlesztési politikában [[PDF](#) [en](#)]: azt ismerteti, hogy a hálózatok – mint a vidéki közösségekben élő helyi lakosság tájékoztatásának, ösztönzésének és mozgósításának hatékony eszközei – milyen tapasztalatokkal szolgálnak, és milyen fontos szerepet töltenek be.
- [Az EVH tanulságai](#): olyan mérföldköveket és eredményeket mutat be, amelyeket az EVH a 2008–2012 közötti időszakban ért el.
- [A nemzeti vidéki hálózatok tanulságai](#): a nemzeti vidéki hálózatok 2007–2013 közötti működésének olyan fontos és hasznos tanulságait mutatja be, a következő, 2014–2020 közötti programozási időszakban lehet építeni.
- [Nemzeti vidéki hálózatok – a megközelítések sokszínűsége](#): olyan gyakorlati tapasztalatokat és tanulási lehetőségeket vonultat fel, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok a vidéki hálózatok kiépítése során alkalmazott különböző megközelítések révén teremtettek.
- [A hálózatok mint a vidékfejlesztési politika egyik eszköze](#) című rész azt mutatja be, hogy a hálózatok ösztönöznek és eszmecserére hívnak fel, és ezáltal hozzájárulnak a vidékfejlesztési politika végrehajtásához.
- [Kapacitásépítés a vidéki hálózatok számára](#): szeminárium, amelyet az EVH abból a célból szervezett, hogy hozzájáruljon a nemzeti és regionális hálózatok kapacitásépítéséhez, valamint kiváló lehetőséget biztosítson azok számára, akik nemzeti vidéki hálózat létesítésének korai szakaszában járnak, hogy a szemináriumon kapcsolatba léphessenek a vidékfejlesztésben érdekelt egyéb európai szereplőkkel.
- [Az NVH önértékelési profiljai](#): azt az általános megközelítést mutatja be, amelyet a kiválasztott nemzeti vidéki hálózatok az önértékeléssel kapcsolatban alkalmaznak.
- [A nemzeti vidéki hálózatok önértékelését segítő lehetséges eszközök](#): a civil szervezetek és a társadalmi változást támogató hálózatok tevékenységének önértékelésére szolgáló útmutatók gyűjteménye, amely olyan gyakorlati példákat és tanácsokat tartalmaz, amelyek a nemzeti vidéki hálózatok önértékelését is segíthetik.
- [A hálózatépítés elvei és gyakorlati megvalósítása](#): a nemzeti vidéki hálózatok létesítésének és működtetésének hátterével és legfontosabb kérdéseivel kapcsolatban biztosít tájékoztató anyagokat és információkat.

- [NVH-eszköztár](#): olyan dinamikus online forrás, amely a hálózatot támogató egységek, az irányító hatóságok és a nemzeti vidéki hálózatok egyéb érdekeltjeinek iránymutatások iránti igényét és információigényét igyekszik kielégíteni az EMVA által finanszírozott vidéki hálózatok megerősítése és működéjük javítása érdekében.
- [A felmérések, kérdőívek és visszajelzési űrlapok kidolgozására vonatkozó iránymutatás](#): néhány olyan általános útmutatót bocsát a nemzeti vidéki hálózatok rendelkezésére, amelyet azok a különböző hálózatépítési tevékenységekben részt vevő érdekelt nézeteinek és véleményének összegyűjtésére és értékelésére szolgáló felmérések kidolgozásához használhatnak fel.

A hálózatépítés hozzáadott értéke: a 2007–2013 közötti időszak példái

Az [alábbiakban](#) hálózatépítési tevékenységgel kapcsolatos példákat, esettanulmányokat és sikertörténeteket találhat:

- A közös politikák egységes értelmezése olyan módszerekre és technikákra mutat be példákat, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok azért alkalmaznak, hogy a csoportokat, a szervezeteket és az egyéneket összefogják annak érdekében, hogy az érdekelt csoportjai között mind vertikálisan, mind horizontálisan a politika egységes értelmezését alakítsák ki.
- Az érdekelt tényleges bevonása című rész olyan módszerekre és technikákra vonultat fel példákat, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok annak érdekében alkalmaznak, hogy a meglévő és a lehetséges érdekelt csoportjait a vidékfejlesztési programok azon részébe vonják be, amelyek számukra a leginkább fontosak.
- Az együttműködés és az együttes fellépések támogatása című rész olyan sikertörténeteket tartalmaz, amelyek bemutatják, hogy a nemzeti vidéki hálózatok hogyan segítették az egyéneket, a csoportokat és a szervezeteket abban, hogy megtalálják a lehetséges partnereket, közösen dolgozzák ki az ötleteket és együttműködjenek a közös projektek végrehajtásában.
- A gyakorlatok és tapasztalatok megosztásának előmozdítása a gyakorlatban alkalmazott képzési eszközök megfelelően összeállított gyűjteménye, amelyet más érdekelt is felhasználhatnak, és amely a nagyközönség számára is rendelkezésre áll.
- Tapasztalatcsere és az ismeretek megosztása a hálózatépítési gyakorlatok olyan gyűjteménye, amely – közvetlen kapcsolat, illetve távolsági összeköttetést biztosító eszközök révén – lehetővé teszi az egyének, csoportok és szervezetek számára az ismereteik és szaktudásuk megosztását.
- Az együttműködés és az együttes fellépések támogatása című rész olyan hálózatépítéssel kapcsolatos történeteket tartalmaz, amelyek bemutatják, hogy a nemzeti vidéki hálózatok hogyan segítették az egyéneket, a csoportokat és a szervezeteket abban, hogy megtalálják a lehetséges partnereket, közösen dolgozzák ki az ötleteket, és együttműködjenek a közös projektek végrehajtásában.

Felkészülés a 2014–2020 közötti időszakra

A következő oldalon hasznos eszközöket és forrásokat találhat a 2014–2020 közötti programozási időszak hálózatépítési tevékenységeivel kapcsolatban.

- Az Európai Bizottság prezentációja a nemzeti vidéki hálózatok Gdanskban (Lengyelország), 2013. szeptember 12-én megrendezett 19. ülésén, amelyen a Bizottság előzetes iránymutatásokat adott a 2014–2020 közötti programozási időszak hálózatépítési tevékenységeivel kapcsolatban [[PDF](#) [en](#)].

Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés

A **LEADER** egy közösségi kezdeményezés, amelyet az Európai Bizottság indított el 1991-ben. Ez a megközelítés azóta a vidékfejlesztési politika egyik legfontosabb eszközévé vált, amelyet nagy érdeklődéssel fogadtak az EU-ban és azon túl, nemcsak a vidéki, hanem a városi és a tengerparti területeken egyaránt. Az új programozási időszakra vonatkozó javaslatokban a közösségi szinten irányított helyi fejlesztés (CLLD) olyan eszközként szerepel, amelynek révén a helyi lakosságot be lehet vonni a társadalmi, környezeti és gazdasági kihívásokra adandó válaszlépések kidolgozásába. A CLLD várhatóan megkönnyíti majd az európai strukturális és beruházási alapok (ERFA, ESZA, ETHA és EMVA) integrált megközelítésének megvalósítását. A tagállamoknak a partnerségi szerződéseikben rögzíteniük kell, hogy hogyan kívánják támogatni a CLLD-t, és fel kell tüntetniük, hogy a CLLD-t mely programokban és területeken kívánják alkalmazni. A CLLD opcionális részét alkotja az ERFA, az ESZA és az ETHA által nyújtott támogatásoknak, ugyanakkor az EMVA által finanszírozott vidékfejlesztési programok kötelező része marad. A LEADER legfontosabb elemei – azaz a helyi akciócsoportok, a helyi fejlesztési stratégiák, valamint a helyi területek és a helyi lakosság érintettsége – megmaradnak.

A közösségi szinten irányított helyi fejlesztés új megközelítése lehetővé teszi a LEADER jellegű támogatások jobb összehangolását az egyéb uniós forrásokból származó, helyi fejlesztésre irányuló támogatásokkal, és megerősíti a vidéki, a városi és a halászati területek közötti kapcsolatokat. A közösségi szinten irányított helyi fejlesztésre vonatkozó részletes információk az EVH weboldalának [erre vonatkozó menüpontjában](#) találhatóak.

A CLLD tevékenységeire vonatkozó további információk az alábbi tájékoztatókban szerepelnek:

A 2007–2013 közötti időszak tanulságai

Az EVH ehhez kapcsolódó tevékenysége, amely mélyebb betekintést nyújt a vidékfejlesztéssel kapcsolatos LEADER- és CLLD-megközelítésekbe:

- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle 11. száma: LEADER és együttműködés [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#) [hr](#)]: a LEADER-megközelítés két kulcsfontosságú eleme, a helyi fejlesztési stratégiák és az együttműködés közti kölcsönhatással foglalkozik.
- A [LEADER alulról építkező megközelítésének megvalósításával foglalkozó fókuszcsoporthoz](#) abból a célból jött létre, hogy feltérképezze a LEADER-programok végrehajtási módszereit, meghatározza a LEADER végrehajtása során felmerült főbb nehézségeket és a bevált gyakorlatokat, valamint mérlegelje a lehetséges megoldásokat.
- A [LEADER innovatív/kísérleti jellegének megtartásával foglalkozó fókuszcsoporthoz](#) elemezte a LEADER keretében megvalósítható innováció hatókörének meghatározásával kapcsolatos kérdéseket, valamint az innovatív projektek és az innovációt ösztönző támogatási rendszerek támogathatósági feltételeinek kidolgozása és érvényesítése során alkalmazott bevált gyakorlatokat.
- A [LEADER keretében alkalmazott együttműködési intézkedés végrehajtásával foglalkozó fókuszcsoporthoz](#) a LEADER keretében folytatott transznacionális együttműködéssel kapcsolatos kérdéseket elemezte.
- A [hatékonyabb helyi fejlesztési stratégiákkal](#) foglalkozó fókuszcsoporthoz annak érdekében hozták létre, hogy elemezze a helyi fejlesztési stratégiák két legfontosabb aspektusát: a stratégia meghatározását és végrehajtását.

- A harmadik [LEADER-rendezvény – 2013: Hídépítés a jövőért](#): abból a célból került megrendezésre, hogy támogassa a közösségi szinten irányított helyi fejlesztés (CLLD) sikeres programozását nemzeti és helyi szinten.
- A [LEADER-könyvtár](#) a LEADER II, a LEADER+ és a 2007–2013 közötti időszakra szóló LEADER programjairól nyújt tájékoztatást.
- A [helyi akciócsoportok \(HACS\) adatbázisa](#) a 2007–2013 közötti programozási időszak végén regisztrált valamennyi helyi akciócsoportra vonatkozó információkat tartalmazza, ideértve a célkitűzéseiket és az elérhetőségüket is.
- [Transznacionális együttműködés – Útmutató](#): olyan hivatkozásokat és információkat tartalmaz, amelyek segíthetik a helyi akciócsoportokat a transznacionális együttműködést megvalósítani kívánó projektek előkészítésében és végrehajtásában.
- [A tagállamok transznacionális együttműködéssel kapcsolatos szabályai és eljárásai](#): a helyi akciócsoportoknak és a transznacionális együttműködést megvalósító projektek létesítése iránt érdeklődő egyéb HACS jellegű szereplőknek szánt tájékoztató anyag.
- A LEADER-eszköztáron belül a [Helyi akciócsoport \(HACS\)](#) című fejezet hasznos gyakorlati információkat nyújt a helyi akciócsoportok létrehozásával kapcsolatos különböző szempontokról.
- [A LEADER-eszköztáron belül A stratégia kidolgozása és végrehajtása](#) című fejezet a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozásával és végrehajtásával összefüggő kérdésekkel kapcsolatban nyújt iránymutatást.
- [Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés az EVH honlapján a „Témakörök” menüponton belül.](#)
- Kisfilm: [A LEADER jövője – LEADER-megközelítés a vidékfejlesztésben](#)
- Kisfilm: [A LEADER alapelvei](#)

Példák a LEADER-programok végrehajtására

Az alábbiakban LEADER-projektekre és transznacionális együttműködést megvalósító projektekre talál példákat, kapcsolódó esettanulmányokat és vidékfejlesztési programok sikeres végrehajtásáról szóló leírásokat:

- Az EMVA LEADER-projektekről szóló tájékoztató füzet [\[PDF en fr de it es pl ee\]](#) az EMVA-ból finanszírozott projektek konkrét példái segítségével bemutatja és számba veszi a LEADER révén létrehozott hozzáadott értéket.
- „A LEADER-módszer hatékonyabb alkalmazása az EU-tagállamok helyi fejlesztési stratégiáiban” című adatközlő lapok sorozata olyan gyakorlati példákat mutat be, amelyeket az irányító hatóságok és a helyi akciócsoportok a 2007–2013 közötti időszakban a LEADER-megközelítés megvalósítása során alkalmaztak. A sorozat arra világít rá, hogy mi az, ami a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása során jól működik. Részletes információkért kattintson az egyes adatközlő lapokra mutató alábbi hivatkozásokra:
  - A HACS többlépcsős kiválasztási eljárása (FI) [\[PDF en\]](#)
  - Projektek többlépcsős pályázati eljárása és folyamatos nyomonkövetési rendszere (UK) [\[PDF en\]](#)
  - Egyértelmű szabályok és módszerek, amelyek biztosítják, hogy a helyi stratégiák kidolgozásában és végrehajtásában minél több ágazat részt vegyen (GR) [\[PDF en\]](#)
  - A helyi fejlesztési stratégiák célkitűzéseinek könnyen mérhetővé tétele a LEADER-ben rejlő hozzáadott érték kiaknázása érdekében (IE) [\[PDF en\]](#)
  - Praktikus ellenőrző lista a helyi fejlesztési stratégiáikat kidolgozó helyi akciócsoportok számára (SE) [\[PDF en\]](#)

- A helyi akciócsoporthoz függetlenségének és objektív döntéshozatali eljárásának támogatása (FI) [[PDF en](#)]
- Helyi akciócsoporthoz közötti értékelési eljárás (FI) [[PDF en](#)]
- A LEADER regionális jellegének erősítése (FR) [[PDF en](#)]
- A vállalati társadalmi felelősségvállalás beépítése a LEADER-projektekbe (ES) [[PDF en](#)]
- A helyi fejlesztési stratégiák beépítése a szélesebb körű területrendezési tervekbe (ES) [[PDF en](#)]
- A LEADER hatékonyabb nyomon követése és értékelése (IT) [[PDF en](#)]
- A részvételen alapuló módszerek alkalmazása a színvonalas helyi fejlesztési stratégiák kidolgozásakor (IT) [[PDF en](#)]

Ösztönző [példák a 2007–2013 közötti időszakra szóló vidékfejlesztési programok keretében támogatott LEADER- és transznacionális együttműködést megvalósító](#) projektekre.

Felkészülés a 2014–2020 közötti időszakra

Hasznos információk a vidéki és nem vidéki térségekben megvalósítandó, közösségi szinten irányított helyi fejlesztések programozásának és végrehajtásának előkészítéséhez:

- Információk a [2014–2020 közötti időszakra vonatkozó uniós kohéziós politikáról](#).
- [A közösségi szinten irányított helyi fejlesztések megvalósítása szempontjából jelentős kezdeményezések](#), ideértve azok nem vidéki térségekben való alkalmazását.
- [A közösségi szinten irányított helyi fejlesztés műhelytalálkozóit](#) a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság és az EVH Tájékoztatói Központja a tizedik alkalommal megrendezett „NYÍLT NAPOK – a régiók és városok európai hete” elnevezésű rendezvény keretében szervezte. A műhelytalálkozó célja az volt, hogy eszmecsere kezdeményezzen a helyi fejlesztési stratégiák előkészítésével, kidolgozásával, végrehajtásával és irányításával kapcsolatban, megismertesse azokat a módszereket, amelyek révén a hálózatépítést a szereplők mozgósítására lehet felhasználni, illetve széles körben tájékoztatást nyújtson a helyi területek közötti transznacionális együttműködés hozzáadott értékéről.
- Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága által összeállított, „Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés” című tájékoztatók [[PDF en](#)] a jövőbeli megközelítések legfontosabb elemeit mutatják be.
- Az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága, A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, Tengerügyi és Halászati Főigazgatósága, valamint Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága által készített, a közösségi szinten irányított helyi fejlesztés európai strukturális és beruházási alapok felhasználásában való érvényesítéséről szóló, 2013. április 29-i közös iránymutatás [[PDF en](#)] legfontosabb célja az, hogy segítse a tagállamok hatóságait abban, hogy megteremtsék a CLLD partnerségi megállapodásokban való hatékony érvényesítésének feltételeit, illetve programjaikba azt beépítsék.
- A 2013. február 6-án megrendezett, [Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés \(CLLD\) a KSK-alapok 2014–2020 közötti időszakban történő felhasználásában](#) című szeminárium iránymutatást adott és tanácsokkal szolgált a közösségi szinten irányított helyi fejlesztéssel kapcsolatban a 2014–2020 közötti időszakra szóló közös stratégiai keret paraméterein belüli programozási kérdések tekintetében.
- [A Műhelytalálkozó a közösségi szinten irányított helyi fejlesztésről](#) elnevezésű rendezvényt az EVH abból a célból szervezte, hogy információcserét és eszmecsere kezdeményezzen a

következő programozási időszakra vonatkozóan, valamint feltérképezze az érdekeltek ezzel kapcsolatos igényeit, illetve a hálózatok által az előkészítő szakaszban betölthető szerepet.

- Információk a [nemzeti vidéki hálózatok közösségi szinten irányított helyi fejlesztéssel kapcsolatos tematikus kezdeményezéséről](#), amely elsősorban a nemzeti vidéki hálózatok közötti eszmecsere fórumaként szolgál.
- A 2013. november 12-én tartott, [A LEADER/CLLD finanszírozása: Lehetőségek és alkalmazott gyakorlatok](#) című műhelytalálkozót az EVH a 2014–2020 közötti programozási időszakra való felkészülést támogató tevékenységei részeként szervezte. A műhelytalálkozó áttekintést adott a LEADER/CLLD támogatásával kapcsolatban felmerült konkrét kihívásokról, meghatározta a LEADER/CLLD hatékony támogatási mechanizmusait és azokat a módszereket, amelyek révén ezeket a mechanizmusokat a vonatkozó szakpolitika végrehajtási mechanizmusába lehet integrálni.

Tagjelölt és potenciális tagjelölt országok

Ez a fejezet az uniós tagjelölt és potenciális tagjelölt országokra vonatkozó, válogatott információkat tartalmazza a bővítéssel kapcsolatos legfrissebb információktól azokig az eseményekig és hálózatépítési kezdeményezésekig, amelyek a jövőbeli vidékfejlesztési politikát alakítják. Jelenleg öt hivatalos tagjelölt ország kíván csatlakozni az EU-hoz: Izland, Montenegró, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Szerbia és Törökország; valamint három potenciális tagjelölt van: Albánia, Bosznia-Hercegovina és Koszovó*. Az említett országokkal és az EU-hoz történő csatlakozásuk folyamatával kapcsolatos általános információk a [Bővítési Főigazgatóság weboldalának](#) erre vonatkozó menüpontjaiban találhatóak.

Az Unió az [IPARD](#) (a vidékfejlesztést célzó előcsatlakozási támogatási eszköz) révén segíti a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokat a közös agrárpolitikával, valamint a tagjelölt országok mezőgazdasági ágazatának és vidéki térségeinek fenntartható átalakításával összefüggő uniós vívmányok végrehajtásában.

Országprofilok

Az alábbi hivatkozásokra kattintva részletes országinformációkat talál az Europa weboldalon (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság):

- Tagjelölt országok profiljai:
  - [Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság](#);
  - [Izland](#);
  - [Montenegró](#);
  - [Szerbia](#);
  - [Törökország](#);
- A potenciális tagjelölt országok profiljai:
  - [Albánia](#);
  - [Bosznia-Hercegovina](#);
  - [Koszovó](#)*

*Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) ENSZ BT határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

Vidékfejlesztési hálózatok

A tagjelölt és potenciális tagjelölt országok kialakulóban lévő nemzeti vidéki hálózataival és egyéb vidéki hálózatépítési tapasztalataival kapcsolatos források és információk:

- A Nemzeti vidéki hálózatok létrehozása és fejlesztése a tagjelölt országokban című szeminárium megrendezésére 2010. november 11-én került sor Brüsszelben. A szemináriumon elhangzott valamennyi előadás anyaga letölthető az [EVH weboldaláról](#).
- A civil szervezetek [Vidékfejlesztési Hálózat Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban](#) elnevezésű szövetsége nemzeti szinten szervezett mozgalomként 2010 márciusában jött létre Skopjében abból a célból, hogy a Macedón Köztársaság vidéki közösségei hangot adhassanak nézeteiknek. A hálózat az [ELARD-nak is tagja](#).
- [Hálózat a vidékfejlesztés támogatására Szerbiában](#)

Események

A vidékfejlesztési politika kialakítását és a kapacitásépítés előmozdítását segítő események:

- [2013. évi IPA-KONFERENCIA – Előcsatlakozási Támogatási Eszköz \(2014–2020\)](#)
- [„LEADER az előcsatlakozási és a csatlakozást követő programokban” című műhelytalálkozó](#)
- [„Az IPA II / IPARD 2014–2020 vidékfejlesztési intézkedései” című műhelytalálkozó](#)
- [„IPARD: tanulságok és a következő programozási időszak kilátásai” című műhelytalálkozó](#)
- [Az „IPA Vidékfejlesztés \(IPARD\) a 2013-at követő időszakban” című, több ország részvételével rendezett műhelytalálkozó](#)
- [„IPARD-intézkedések – Vidéki turizmus” című műhelytalálkozó](#)
- [„IPARD program \(intézkedések és pályázatok\)” című műhelytalálkozó](#)
- [Regionális műhelytalálkozó az IPARD-ról](#)
- Szeminárium az [IPARD-programok kidolgozásának alapelveiről](#)
- Szeminárium az [IPARD program nyomon követéséről és értékeléséről](#)
- Első regionális hálózatépítési műhelytalálkozó az FAO/SWG projekt keretében: „A dél-kelet-európai országok mezőgazdaságának és vidékfejlesztési politikáinak átalakítása az uniós csatlakozás érdekében”, Vodice, Horvátország, 2012. szeptember 15–16.
- Második regionális hálózatépítési műhelytalálkozó az FAO/SWG projekt keretében: „A dél-kelet-európai országok mezőgazdaságának és vidékfejlesztési politikáinak átalakítása az uniós csatlakozás érdekében”, Bar, Montenegró, 2013. május 22–24.
- Sikeresen megrendezték a régióban az első nemzeti hálózatépítési műhelytalálkozókat az FAO/SWG projekt keretében: „A dél-kelet-európai országok mezőgazdaságának és vidékfejlesztési politikáinak átalakítása az uniós csatlakozás érdekében”, Albánia, Montenegró és Bosznia-Hercegovina, 2013. február 7–15.
- Második nemzeti hálózatépítési műhelytalálkozók az FAO/SWG projekt keretében: [„A dél-kelet-európai országok mezőgazdaságának és vidékfejlesztési politikáinak átalakítása az uniós csatlakozás érdekében”](#), Szerbia, Macedónia és Koszovó*, 2013. szeptember 1–7.
- A PREPARE (Vidéki Európa partnerség) 2013. évi gyűlése [[PDF](#) [en](#)], Bosznia-Herzegovina, 2013. szeptember 4–7.
- 2013. évi Agrárpolitikai Fórum: [„Új kilátások a dél-kelet-európai országok mezőgazdaságában és vidékfejlesztési programjában: úton a fenntartható jövőbe”](#), Pristina, Koszovó*, 2013. október 15–18.

Kezdeményezések és projektek

A vidékfejlesztési politikát és tevékenységeket támogató kezdeményezésekre és projektekre vonatkozó információk:

- A LEADER Initiative Serbia (LEADER-kezdeményezés Szerbiában) munkanevet vette fel az az EU által finanszírozott projekt, amelynek a hivatalos elnevezése „Kapacitásépítés a LEADER-kezdeményezés Szerb Köztársaságban történő elindítása és végrehajtása érdekében”. A projekt egyik legfontosabb eredménye a „Kézikönyv a LEADER-program végrehajtásáról” című kiadvány, amely gyakorlati iránymutatásokat tartalmaz a LEADER-megközelítés Szerbiában történő alkalmazásához.
- [Az „Európa polgárai” \(„Gradjani za Europu”\)](#) a bosznia-hercegovinai civil szervezetek kezdeményezése. A kezdeményezésben részt vevők három fő területen tevékenykednek, többek között Bosznia-Hercegovina vidéki térségeinek és mezőgazdaságának fejlesztésében, valamint hozzájárulnak a civil társadalom európai integrációs folyamatban betöltött szerepének a megerősítéséhez. Az „Európa polgárai” elnevezésű kezdeményezéssel kapcsolatos további információk a kezdeményezés [hivatalos honlapján](#) található.

Iránymutatás és technikai segítségnyújtás

A csatlakozási folyamattal és különösen a vidékfejlesztési kérdésekkel kapcsolatos iránymutatásokat tartalmazó válogatott források és dokumentumok:

- IPA – A bővítési folyamattal kapcsolatos EU-támogatások új irányvonalai [[PDF^{en}](#)] című kiadvány pillanatképet nyújt arról, hogy mi az IPA, miért hozták létre, hogyan működik, és hogyan szolgálja az EU-t és a csatlakozni kívánó országokat.

1.6. A vidékfejlesztés kommunikációja

A kommunikáció fontos szerepet tölt be az EMVA-programok végrehajtásának támogatásában, mivel segíti az uniós tagállamokat vidékfejlesztési politikáik érvényesítésében.

Minden egyes uniós vidékfejlesztési programnak tartalmaznia kell egy kommunikációs cselekvési tervet. Ez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a kedvezményezettek tisztában legyenek azzal, hogy hogyan tudnak hozzájutni a rendelkezésre álló támogatásokhoz, illetve hogy az európai polgárok megismerjék az uniós vidékfejlesztési politikából származó konkrét előnyöket.

A kommunikáció megközelítése

Az EMVA-val kapcsolatos kommunikációnak tükröznie kell az Európai Bizottság kommunikációval kapcsolatos általános megközelítését, amely három alapelven nyugszik:

1. A nyilvánosság meghallgatása, a polgárok véleményének és az őket foglalkoztató problémáknak a figyelembevétele; a kommunikáció párbeszéd, nem egyirányú folyamat. Ez nemcsak az uniós polgárok tájékoztatásáról szól, hanem arról is, hogy a polgárok kifejezik a véleményüket, melynek révén az Európai Bizottság megismerheti a nézeteiket és a problémáikat.
2. Annak, hogy a szakpolitikák, programok és projektek hogyan befolyásolják a polgárok mindennapi életét, olyan módon történő megismertetése, hogy azt a polgárok megértsék és arra hivatkozhasanak, ha követni kívánják az uniós szintű szakpolitikai fejleményeket.
3. Helyi szintű kapcsolatok kialakítása a lakossággal az általuk választott tömegtájékoztatási csatornák útján, nemzeti és helyi környezetükben való megszólításuk révén.

Az EMVA kommunikációs tevékenységeinek – mind európai, mind nemzeti szinten – összhangban kell lennie az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának általános kommunikációs stratégiájával. A Bizottság tagjainak 2010. évi kinevezésekor új stratégiát alakítottak ki annak érdekében, hogy az megfeleljen a 2010–2015 közötti időszak kommunikációs kihívásainak, főleg a közös agrárpolitika reformját és a 2014–2020 közötti új programozási időszakot illetően. A különböző témájú és a tagállamok széles köréből származó konkrét példák és sikertörténetek összegyűjtése nélkülözhetetlen a kedvezményezettek és a nagyközönség eredményes tájékoztatásához.

A projektpéldák terjesztése

Az EVH többféle módon terjeszti az európai vidékfejlesztési programok keretében megvalósított projektek példáit. Ilyenek többek között az alábbi eszközök:

- **[Az EMVA tájékoztató füzetje](#)**: vidékfejlesztési programok keretében megvalósított projektekről szóló történetek gyűjteménye, amely különböző témákat ölel fel, és 6 nyelven áll rendelkezésre.
- **VFP-projektdatbázis**, amely az EU 27 tagállamának mindegyikéből vonultat fel tömör projektpéldákat „képeslap” formátumban.

Az NVH tematikus kezdeményezése

Az EVH elindított egy tematikus kezdeményezést a nemzeti vidéki hálózatok kommunikációs tevékenységével kapcsolatban abból a célból, hogy előmozdítsa a tagállamok által a vidékfejlesztési programjaikkal és általában az EMVA-val kapcsolatos kommunikáció során alkalmazott bevált gyakorlatok cseréjét. A kezdeményezés ezenkívül az Európa-szerte elérhető és az EMVA által támogatott termékek, eszközök, kiadványok és kampányok széles köre révén kívánja bemutatni a nagyközönségnek a vidékfejlesztési politikák helyi szintű végrehajtásának eredményeit és kihívásait.

A kezdeményezés konkrét eredményei közé tartoznak többek között az alábbiak:

- A nemzeti vidéki hálózatok 2011. június 28-án tartott, kommunikációról szóló 12. találkozájának megrendezése. [Kattintson ide](#)
- „A vidékfejlesztés kommunikációja a polgárok felé” című, 2011. november 17–18-án Milánóban tartott konferencia megrendezése, melyet az olasz NVH kezdeményezett. [Kattintson ide](#)
- Vidékfejlesztési kommunikációs szakemberek hálózatának tagállami szintű felállítása.
- A nemzeti vidéki hálózatok közös részvétele a „[Nemzetközi Zöld Hét Berlinben](#)” és a „[Párizsi Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállítás](#)” elnevezésű rendezvényeken.
- Az [EVH kommunikációs tájékoztató füzetje](#), amely bemutatja, hogy a kommunikáció fontos eszköz, melynek révén a vidékfejlesztési programok keretében tett erőfeszítéseket az új kihívásokra lehet összpontosítani, és ösztönözni lehet az EMVA által biztosított lehetőségek jobb kihasználását.

[A vidékfejlesztés kommunikációja elnevezésű online forrás](#) példákat mutat be olyan, az EMVA által támogatott információs és reklámeszközökre, amelyeket a tagállamok és az EU a vidékfejlesztési programok megismertetése és eredményességük javítása érdekében alkalmaznak.

A kommunikációs eszközök és a reklámanyagok fontos szerepet töltenek be azért, hogy a vidékfejlesztés érdekeltjeihez és a nagyközönséghez eljuttatják a legfontosabb üzeneteket.

Megismertetik a célkitűzéseket, a prioritásokat, a támogatási lehetőségeket és az EMVA által támogatott projektek példáit az EU tagállamaiban. Az ezen a [weboldalon](#) szereplő valamennyi anyagot a nemzeti vidéki hálózatok, az irányító hatóságok, a helyi akciócsoportok stb. bocsátották rendelkezésre, és az oldal tartalma rendszeresen bővül. Minden kommunikációs terméket egy rövid adatlap kísér, amely tartalmazza a termék megnevezését (címét), költségét, készítőjét, megjelenésének időpontját stb., valamint egy rövid összefoglalót a tartalmáról és a célközönség megjelölését.

2. Ország

Valamennyi tagállam kidolgozta a vidékfejlesztésre vonatkozó nemzeti stratégiáját és vidékfejlesztési programjait, vagy az ország egészére vagy az egyes régiókra külön-külön. Az EVH honlapján az EU interaktív térképe révén elérhető az egyes tagállamokra vonatkozó információk:

- **VFP-tájékoztató**

Ezek az oldalak áttekintést adnak arról, hogy a vidékfejlesztési politika irányítása az egyes országokban hogyan valósul meg, röviden összefoglalják a vidékfejlesztési politika célkitűzéseit, tartalmazzák a kapcsolódó dokumentumokat és a fontosabb szervezetek megnevezését.

Ausztria	VFP-tájékoztató
Belgium	VFP-tájékoztató
Bulgária	VFP-tájékoztató
Horvátország	VFP-tájékoztató
Ciprus	VFP-tájékoztató
Cseh Köztársaság	VFP-tájékoztató
Dánia	VFP-tájékoztató
Észtország	VFP-tájékoztató
Finnország	VFP-tájékoztató
Franciaország	VFP-tájékoztató
Németország	VFP-tájékoztató
Görögország	VFP-tájékoztató
Magyarország	VFP-tájékoztató
Írország	VFP-tájékoztató
Olaszország	VFP-tájékoztató
Lettország	VFP-tájékoztató
Litvánia	VFP-tájékoztató
Luxemburg	VFP-tájékoztató
Málta	VFP-tájékoztató
Hollandia	VFP-tájékoztató
Lengyelország	VFP-tájékoztató
Portugália	VFP-tájékoztató
Románia	VFP-tájékoztató
Szlovákia	VFP-tájékoztató
Szlovénia	VFP-tájékoztató
Spanyolország	VFP-tájékoztató

Svédország	VFP-tájékoztató
Egyesült Királyság	VFP-tájékoztató
Martinique, Guadeloupe, Guyana, Réunion (Franciaország)	VFP-tájékoztató
Kanári-szigetek (Spanyolország)	VFP-tájékoztató
Azori-szigetek, Madeira (Portugália)	VFP-tájékoztató

Nemzeti vidéki hálózatok

Az egyes nemzeti vidéki hálózatok tekintetében ezek az oldalak tájékoztatást adnak a hálózatban részt vevő szereplőkről, a hálózat szervezeti felépítéséről, tevékenységéről, legfontosabb prioritásairól és más hálózatokkal/országokkal folytatott együttműködéséről.

Nemzeti hatóság

Az egyes uniós tagállamok mezőgazdasági minisztériumainak elérhetőségi adatairól [itt](#) lehet tájékozódni.

Irányító hatóság

Az irányító hatóságokat a tagállamok jelölik ki. A vidékfejlesztési programok nemzeti, illetve regionális szintű irányításával megbízott hatóságok lehetnek közigazgatási szervek vagy magánszervezetek. Az irányító hatóságok részletes elérhetőségei [itt](#) tekinthetők meg.

Kifizető ügynökség

A kifizető ügynökségek a tagállamok azon hivatalai vagy szervei, amelyek ellenőrzik a kérelmek jogosultságát, felügyelik a támogatás odaítélésével kapcsolatos eljárást, és biztosítják, hogy valamennyi kifizetés a közösségi szabályoknak megfelelően történjen. Az egyes országok kifizető ügynökségeinek felsorolása [itt tekinthető meg](#).

HACS-adatbázis

A LEADER-megközelítés megvalósítása a helyi akciócsoportokon (HACS) alapul. A helyi akciócsoportok feladata a helyi stratégiák kidolgozása, az érdekeltek hálózatépítési tevékenységének támogatása, valamint az egyes LEADER-projektek elbírálása és jóváhagyása. Ez az [adatbázis](#) összefoglalja a 2007–2013 közötti programozási időszak végén regisztrált valamennyi helyi akciócsoportra vonatkozó információkat, többek között a célkitűzéseiket és az elérhetőségüket.

A VFP adatközlő lapjai

A VFP adatközlő lapjai az EU-ban megvalósított vidékfejlesztési programok alakulásáról adnak „pillanatképeket”, naprakész információkat szolgáltatva a programok pénzügyi végrehajtásáról (az összes közkiadásról), a VFP összteljesítményéről (a legfontosabb intézkedésekre vonatkozó információk összefoglalása), valamint az elért eredményeknek a 2007–2013-as célkitűzésekkel való összevetéséről. Az információk nemzeti és regionális szinten kerültek feltüntetésre. A 27 tagú EU-ra vonatkozó összefoglaló szintén rendelkezésre áll.

VFP-projektek

Ez a letölthető adatbázis bemutatja, hogy az EMVA-t a gyakorlatban hogyan használják, valamint részletesen ismerteti a különböző projektpéldákat és azok finanszírozását. Az adatbázisban valamennyi uniós tagállam projektjei szerepelnek, amelyek a vidékfejlesztési programok minden tengelyét érintik.

Ezenkívül az [„Ország” elnevezésű menüpontban](#) részletes információkat talál az EU-hoz csatlakozni kívánó országokról. A hivatalos tagjelölt és potenciális tagjelölt országokról további információk [ezen az oldalon](#) találhatóak.

3. Témakörök

Európa vidékfejlesztési kihívásai – akárcsak maguk a vidéki térségek – nagyon különbözőek és összetettek, hiszen összefonódó társadalmi-gazdasági, pénzügyi, környezetvédelmi és műszaki témákat ölelnek fel. Az EVF elemző tevékenységének középpontjában számos fontos témakör áll az éghajlatváltozástól kezdve a vidéki vállalkozásokig, a társadalmi befogadástól az innovációig és a vidéket érintő aktuális kérdésekig. Az alábbiakban e témakörökről adunk tájékoztatást, melynek során a vidékfejlesztési politika kialakításával, fejlesztésével és végrehajtásával kapcsolatos kérdésekre helyezzük a hangsúlyt.

Az alábbi hivatkozásokra kattintva böngészni lehet ebben a fejezetben:

- [Mezőgazdaság](#)
- [Környezet](#)
- [Vállalkozás](#)
- [Fiatalság és fiatal gazdák](#)
- [Erdőgazdálkodás](#)
- [IKT](#)
- [Vidéki-városi kapcsolódások](#)
- [Társadalmi szempontok](#)
- [Tudásátadás és innováció](#)

3.1. Mezőgazdaság

A mezőgazdaság az Európai Vidékfejlesztési Hálózat egyik legfontosabb érdekeltségi területe. Ez a fejezet különösen a mezőgazdasági kisüzemekkel, a félig önellátó gazdaságokkal, a hegyvidéki területeken folytatott gazdálkodással, valamint a helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncokkal kapcsolatos kutatásokat mutatja be.

Mezőgazdasági kisüzemek

A mezőgazdasági kisüzemek mindig is a mezőgazdaság alapkövének számítottak az Európai Unióban. Jelentős szerepet játszanak a termelésben és a vidék életképességének megőrzésében egyaránt. Fenntartják a helyi vidéki közösségeket, és fontos szociális, kulturális és környezetvédelmi szolgáltatásokat (közjavakat) nyújtanak, illetve – főként a különleges helyi termékek révén – hozzáadott értéket teremtenek. Emiatt a jelenlegi helyzet és a strukturális változásoknak a túlélésükre gyakorolt hatásai nagy jelentőséggel bírnak az EU vidéki térségei számára. A 2004-ben és 2007-ben lezajlott bővítések révén több millió mezőgazdasági kisüzem és félig önellátó gazdaság vált az Európai Unió részévé. Piaci integrációjuk szintje alacsony és versenyképességük is megkérdőjelezhető. Másrészt viszont benépesítik a vidéki térségeket, gyakran a legérzékenyebb és a leghátrányosabb helyzetű régiókban.

2011. július 8–9-én „Az Európai Unió mezőgazdasági kisüzemeinek jelene és jövője” címmel tartottak magas szintű konferenciát a lengyelországi Krakkóban. A konferenciát a krakkói Mezőgazdasági Egyetem, a Lengyel Tudományos Akadémia varsói székhelyű Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Intézete, a Mezőgazdaság Bővítésére Irányuló Szolgáltatásokkal Foglalkozó Malopolskai Szövetség, a brwinówi Mezőgazdasági Tanácsadó Központ (krakkói kirendeltsége) és Czesław Siekierski európai parlamenti képviselő irodája szervezte. A konferenciát az Európai Vidékfejlesztési Hálózat által 2010 októberében a romániai Nagyszebenben rendezett, a félig önellátó gazdaságokról szóló szeminárium utókövető eseményének lehet tekinteni. A konferencia összefoglalója letölthető itt [[PDF en](#)].

Az EVH nemzeti vidéki hálózatának rövid ellátási láncokra vonatkozó közös tematikus kezdeményezése különösen fontos a kisgazdaságok számára. Erről a kezdeményezésről bővebb tájékoztatás az alábbiakban olvasható.

Félig önellátó gazdaságok

A mezőgazdasági kisüzemekről folyó vita különös jelentőséget nyert azáltal, hogy az Európai Unió két utolsó, 2004-es és 2007-es bővítésével az önellátó és félig önellátó gazdaságok száma több mint háromszorosára, vagyis 11 millióra nőtt a 27 tagállamban. A témát övező növekvő érdeklődést mutatja az is, hogy mintegy 140 résztvevő látogatott el a „Félig önellátó gazdálkodás az Európai Unióban: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kilátások” című szemináriumra, amelyet 2010. október 13–15. között tartottak a romániai Nagyszebenben. Az eszmecsere célja az volt, hogy hozzájáruljon a félig önellátó gazdaságok igényeinek és lehetőségeinek, valamint a társadalommal és a környezettel való kölcsönös kapcsolatuknak az alaposabb megismeréséhez.

A szemináriumra összeállított és az EU félig önellátó gazdaságairól jelentős háttér-információkat tartalmazó tanulmány letölthető [PDF formátumban](#): [[en](#)] [[fr](#)] [[de](#)] [[ro](#)] [[pl](#)] [[bg](#)].

További információk a félig önellátó gazdaságokról szóló szemináriumról [itt található](#)k.

Hegyvidéki gazdálkodás

A hegyvidéki területeknek sajátos kihívásokkal kell szembenéznük, és a többi vidéki területhez képest egyedi igényekkel rendelkeznek. Az EU jelenlegi közös agrárpolitikájának keretében ezek a térségek a [kedvezőtlen adottságú terület](#) (KAT) kategóriába tartoznak, mert (a magasan fekvő területek miatt) általában rövid vegetációs időszak, vagy az alacsonyabban fekvő területeken meredek lejtők, illetve a kettő kombinációja jellemzi őket.

Az ilyen adottságok kihívásokat jelentenek a mezőgazdaság és a vidéki gazdaság számára ezeken a területeken. Az EU egyedi támogatási eszközöket fejlesztett ki a hegyvidéki területek számára, amelyek magukban foglalják a vidékfejlesztési politika intézkedéseit.

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának jelenleg is folyó, szélesebb körű felülvizsgálata keretében az EVH Tájékoztatási Központja áttekintette a hegyvidéki területek és a hegyvidéki gazdálkodás számára jelenleg elérhető VFP-támogatásokat. Ennek eredményét az alábbi jelentések tartalmazzák:

- A „Csúcsteljesítmény” című bizottsági szolgálati munkadokumentum [[PDF en](#)]
- Az EVH „A hegyvidéki gazdálkodás felülvizsgálata” című munkadokumentuma [[PDF en](#)]

A hegyvidéki területek számára az egyedi támogatás újabb formáiról készült javaslat az uniós vidékfejlesztési politika [e következő \(2014–2020 közötti\) időszakára vonatkozólag](#). Ez lehetőséget nyújt majd arra, hogy a vidékfejlesztési programokba a hegyvidéki területekre irányuló alprogramokat vegyenek fel. Az új javaslatokat [itt](#) lehet megtekinteni:

Az Unió hegyvidéki területeiről és a vidékfejlesztésről további információkat itt találhat:

- Az [Euromontana](#) (az EVH egyik tagja) támogatja az élő hegyvidéket, a hegyvidéki területek integrált és fenntartható fejlődését és életminőségét.
- Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség hasznos tájékoztatót állított össze az uniós hegyvidéki ökoszisztémákat érintő területgazdálkodással kapcsolatos igényekről. Az erről szóló jelentést [itt](#) tekintheti meg.
- A hegyvidéki területekkel kapcsolatos projektekről bővebb információkat a [VFP-projektadatbázisban](#) találhat.

Helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok

Az Európai Bizottság a [mezőgazdasági termékek promóciójával kapcsolatos szakpolitikája felülvizsgálatában](#) kiemeli, hogy az élelmiszerek fontos szerepet töltenek be az EU vidékfejlesztésében. E szakpolitika aktualizálására 2011-ben tett javaslatokat, amelyek felhívták a figyelmet arra a tényre, hogy „az EU rendkívül sokszínű konyhaművészeti örökséggel rendelkezik, amelyet teljes mértékben ki kell aknázni”. A helyi élelmiszerpiacok megerősítésére irányuló partnerségi megközelítések hatékony vidékfejlesztési eszköznek bizonyultak. A helyi élelmiszerekkel kapcsolatos projektek eredményei segíthetnek a vidéki gazdaság alapvető elemeinek fenntartható megerősítésében. Az együttműködés révén például a helyi élelmiszerekkel kapcsolatos projekteken részt vevő vállalkozások új csatornákat találhatnak termékeik nagyobb mennyiségben történő értékesítésére és új típusú ügyfelek elérésére. Szorosabb kapcsolatokat lehet kiépíteni továbbá a helyi mezőgazdaság, a turizmus és az élelmiszerellátási ágazatok között.

Mindemellett a helyi élelmiszerek fogyasztása a vidéki térségekben az élelmiszerszállítás csökkentéséhez is hozzájárul. Ez olyan gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi előnyöket vonhat maga után, mint a szállítási költségek megtakarítása, a károsanyag-kibocsátás csökkentése, a vidéki utak kisebb mértékű elhasználódása, illetve kevesebb torlódás és fokozottabb biztonság a közutakon. A vidéki vállalkozások a „rövid ellátási lánc” révén is számos fejlődési előnyhöz juthatnak. A nyersanyagot előállító termelőtől a végső fogyasztóig tartó ellátási láncban szereplő vállalatok számának csökkentésével például növelni lehet a láncban részt vevők részesedését a végső árból. A kevesebb áttétel költségmegtakarításokat jelenthet a fogyasztók számára is, és mindenki számára könnyebb nyomon követni, hogy a nyersanyagok honnan származnak. A közvetlen értékesítés (az eredeti termelő és a végső fogyasztó között) a legrövidebb ellátási lánc. Az EMVA-ból származó támogatásokkal kapcsolatos pénzügyi intézkedések lehetőséget nyújtanak a rövid ellátási lánc létrehozásának megkönnyítésére. Ezek az intézkedések az agrár-élelmiszeripari ágazatot érintik, de más vidéki vállalkozásokra is alkalmazhatók.

Ezzel kapcsolatban további információk itt találhatók:

- Az olasz nemzeti vidéki hálózat érdekes tanulmányt készített a rövid ellátási láncokról [[PDF en](#)].
- Lásd az EVH EMVA által támogatott élelmiszer-ipari projektekről szóló tájékoztató füzetét, amely példákat mutat be a helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok tevékenységéről [[PDF en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)].

3.2. Környezet

A KAP vidékfejlesztéssel kapcsolatos második pillére számos jelentős rendelkezést tartalmaz a környezet védelme érdekében, amelyek segítenek a biológiai sokféleség megőrzésében, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának növekedése, a talaj- és vízminőség, valamint a tájvédelem terén jelentkező kedvezőtlen hatások visszafordításában.

Különösen az **EMVA-rendelet 2. tengelyének** célkitűzése irányul a környezet és a vidék állapotának javítására, és olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek célja a természeti erőforrások védelme és javítása, valamint Európa vidéki térségeiben a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodási és erdőgazdálkodási rendszerek, illetve kultúrtájuk megóvása. A környezet uniós vidékfejlesztési politika révén történő fejlesztésének fontossága tükröződik azokban a tényekben, hogy:

- a 2. tengely tekintetében javasolt minimális finanszírozási arány 25 % (míg az 1. és 3. tengely esetében ez az arány 10 %)
- az agrár-környezetvédelmi intézkedés (214. számú intézkedés) az egyetlen kötelező intézkedés, ezért azt mind a 88 uniós vidékfejlesztési programban alkalmazzák.

Éghajlatváltozás

Az éghajlatváltozás egyaránt jelent veszélyeket és lehetőségeket az európai mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és vidéki ágazatok számára. Kattintson [ide](#), ha további információkra van szüksége az éghajlatváltozásról és a mezőgazdaságról.

A regionális és nemzeti szintű vidékfejlesztési programok (VFP-k) fontos támogatást nyújtanak az éghajlatváltozás okainak feltárásához és következményeinek kezeléséhez. A közös agrárpolitika (KAP) állapotfelmérését és az európai gazdaságélénkítési terv 2008-as kidolgozását megelőzően a 2007–2013 közötti programozási időszak eredeti vidékfejlesztési programjai is intézkedések széles skáláját tartalmazták, amelyek közvetlenül vagy közvetve hozzájárultak az éghajlat-politika három fő területéhez, nevezetesen a mérsékléshez, az alkalmazkodáshoz és a megújuló energiához.

A KAP állapotfelmérése és az európai gazdaságélénkítési terv kidolgozása, valamint a vidékfejlesztési programok azt követő módosítása során meghatározott éghajlat-politikai lépések végrehajtásához kiegészítő pénzügyi forrásokat bocsátottak rendelkezésre, ami hozzájárul az európai mezőgazdaság által kibocsátott üvegházhatást okozó gázok további csökkenéséhez. A költségvetés növelése szintén hozzájárul majd ahhoz, hogy Európa vidéki térségei jobban szembe tudjanak nézni az éghajlatváltozás következményeivel. Az EVH 2010-ben átvilágítást végzett annak feltárására, hogy az éghajlatváltozás kérdését a tagállamok vidékfejlesztési programjaiban hogyan kezelik. Az átvilágítás eredménye tagállamonkénti összefoglaló formájában, illetve a 27 tagú EU tagállamaira vonatkozó összefoglaló jelentés megtekinthető a [weboldal](#) alján.

[Ide kattintva](#) egy kisfilmet tekinthet meg arról, hogy az éghajlatváltozás mérséklésére Európa vidéki térségeiben milyen lépéseket tesznek.

Környezetvédelmi szolgáltatások

A 2011 decemberében elindított és 2013 elejéig működő fókuszcsoport meghatározta azokat a tényezőket, amelyek döntő szerepet játszanak abban, hogy a környezetvédelmi szolgáltatásokat a leghatékonyabb módon lehessen teljesíteni, és javaslatokat tett a jövőbeli (2014–2020-as)

vidékfejlesztési programok kidolgozásához és végrehajtásához. Ezek a javaslatok egyrészt a jelenlegi tapasztalatokból nyert adatokon (15 tagállamból 47 példa), a különböző teljesítési megközelítéseken és sikertényezőkön, másrészt a terepszemléken és az Unió környezetvédelmi érdeklteivel folytatott tanácskozásokon alapulnak.

A fókuszcsoport munkájának eredményeként létrejött alábbi dokumentumok megtekinthetők az EVH honlapján:

- A környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoport végleges jelentésének összefoglalója [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
- A környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésével foglalkozó fókuszcsoport végleges jelentése [[PDF](#) [en](#)]
- A vidékfejlesztési programok által támogatott környezetvédelmi szolgáltatások teljesítésének példái [[PDF](#) [en](#)]
- A fókuszcsoport munkájának kontextusát és céljait megfogalmazó háttéranyag [[PDF](#) [en](#)]
- A koordinációs bizottság által szervezett, „A 2014–2020-as vidékfejlesztési programok környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedéseinek minőségi tervezése”P című műhelytalálkozó weboldala
- Az Európai Vidékfejlesztési Szemle „Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával” című száma (2013. április) [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [es](#) [de](#) [it](#) [pl](#)]
- Az EMVA környezetvédelmi szolgáltatásokkal kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzet [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]

A közjavak és állami beavatkozás témakörében létrehozott 3. tematikus munkacsoport az Európai Vidékfejlesztési Hálózat egyik fő kezdeményezése, amely közvetlenül kapcsolódik a környezetvédelmi szolgáltatásokhoz. Ezzel kapcsolatban további információk ennek a dokumentumnak a [„A szakpolitika a gyakorlatban” című fejezetében](#) található.

2011 áprilisában a 4. tematikus munkacsoport műhelytalálkozója keretében olyan szakemberek gyűltek össze, akik az agrár-környezetvédelmi tevékenységek kollektív megközelítéseinek kialakítása és megvalósítása során jelentkező kihívások kezelése terén konkrét tapasztalatokkal rendelkeztek [[PDF](#) [en](#)].

Az EVH Tájékoztatási Központja előadást készített az „Agrár-környezetvédelmi kifizetések” elnevezésű KAP-intézkedés aktuális helyzetéről az EU-ban, amelyet a 2010. szeptember 30. és október 1. között Brüsszelben megrendezett őszi Cedia-konferencián mutatott be [[PDF](#) [en](#)].

A vidékfejlesztési programok intézkedéseinek, többek között a környezetvédelmi szolgáltatásokkal kapcsolatos intézkedéseknek az alakulásával kapcsolatos további információk a honlap [Vidékfejlesztési politika számokban](#) elnevezésű menüpontjában található.

A környezetvédelmi szolgáltatások teljesítéséről számos projektpélda áll rendelkezésre az Európai Vidékfejlesztési Hálózat által létrehozott, [VFP-projekteket tartalmazó adatbázisban](#).

3.4. Vállalkozás

Vidéki vállalkozások

A vállalkozások támogatása és megerősítése az egyik legfontosabb módja a vidéki közösségeket érintő gazdasági problémák leküzdésének, és az uniós tagállamok jelentős részében tapasztalható drasztikus gazdasági visszaesés miatt ez egyre fokozottabb figyelmet kap. Az interneten elérhető források a vidéki vállalkozásokkal kapcsolatos kérdések széles körére vonatkozóan tartalmaznak információkat. Számos olyan forrást találhat, amelyek a vidéki vállalkozások működésének különböző aspektusaival foglalkoznak. Ilyenek például a különböző dokumentumok (jelentések, konzultációs anyagok, összefoglalók, iránymutatások, tájékoztató füzetek és egyéb, a témához kapcsolódó dokumentumok), illetve a különböző érdekeltek megközelítései, nézőpontja és tevékenységei.

- [A vidéki vállalkozások könyvtára](#) a vidéki vállalkozásokkal kapcsolatos dokumentumok és kiadványok széles tárházát tartalmazza.
- A [Kapacitásépítési eszközök](#) menüpontban vidéki vállalkozások létrehozását és fejlesztését segítő eszközöket találhat.
- Az [NVH együttes fellépései](#) menüpont olyan együttes fellépésekre vonatkozó információkat tartalmaz, amelyeket a nemzeti vidéki hálózatok a vidéki vállalkozások közös érdeklődési körükbe tartozó területein valósítottak meg.
- A tagállamok által megvalósított különböző [együttműködési projektek példái](#) szintén rendelkezésre állnak.

Vidékfinanszírozás

A vidéki vállalkozások, valamint a vidéki gazdaságok fejlődésének útjában álló egyik legjelentősebb akadály a pénzügyi támogatáshoz (a hiteleszközökhöz és a kockázati tőkéhez) való hozzájutás korlátozottsága az Európai Unió egész területén. A vidéki vállalkozások „pénzügyi kirekesztése” – amelyet az elmúlt években jelentős mennyiségű dokumentummal támasztottak alá – az egész gazdaságra kiterjedő, illetve vidékspecifikus tényezők együttesének tulajdonítható.

Az NVH 11. találkozóján, amelyet 2011 áprilisában a németországi Bad Schandau városában rendeztek meg, EVH „vidékfinanszírozási munkacsoportot” hoztak létre. ([A további részletekért kattintson ide.](#)) A vidékfinanszírozási munkacsoport egy együttes NVH-fellépés, amelyet az EVH vidéki vállalkozásokkal foglalkozó tematikus kezdeményezésének keretében szerveztek. A tematikus kezdeményezés átfogó célja, hogy meghatározza az életképes stratégiákat és tevékenységeket, illetve arra ösztönözze azokat, hogy reagáljanak a vidéki térségekben bekövetkező gazdasági változásokra. A vidékfinanszírozási munkacsoport a meglévő vidékfinanszírozási eszközök feltárása érdekében 2011 májusában és júniusában felmérést végzett, amelynek eredményeit a 2011. június 29-én tartott brüsszeli műhelytalálkozón ismertette. A munkacsoport eredményeinek aktuális helyzetéről (időközi jelentés) és a további tevékenység cselekvési tervéről a 2011. november 10-én a hollandiai Hágában megrendezett 13. NVH-találkozón számolt be. A találkozóval kapcsolatos további információk [itt](#) elérhetők.

Az EVH vidéki vállalkozásokkal foglalkozó tematikus kezdeményezésének a vidékfinanszírozásról szóló végleges beszámolója [[PDF](#) [EN](#)] a mikro-, kis- és középvállalkozások számára elérhető vidékfejlesztési finanszírozáshoz való hozzáférésre összpontosít. A végleges beszámoló megállapításait, valamint a pénzügyi tervezési mechanizmusokra vonatkozó jelenlegi és jövőbeli jogalkotási javaslatokat a 14. NVH-találkozón ismertették, amelyet 2012. február 2-án rendeztek meg a görögországi Thessalonikiben. A találkozóval kapcsolatos további információk [itt](#) elérhetők.

A lett nemzeti vidéki hálózat az EVH Tájékoztatási Központjának támogatásával 2012. június 28-án a lettországi Rigában szemináriumot szervezett „A vidéki mikrovállalkozások finanszírozáshoz jutásának megkönnyítése” címmel. A szeminárium fő célja az volt, hogy összehozza a vidéki térségekben a hitelhozáférés iránt érdeklődő különböző feleket. A szeminárium egyedülálló lehetőséget biztosított a pénzügyi tervezésre vonatkozó jelenlegi és jövőbeli szabályok fejlesztési lehetőségeiről folytatott további eszmecsere. A találkozóra kapcsolatos további információk [itt](#) elérhetők.

A [koordinációs bizottság](#) pénzügyi tervezéssel foglalkozó műhelytalálkozója, melyet 2012. október 26-án tartottak, azt a célt tűzte ki, hogy tájékoztassa a vidékfejlesztési programok érdekeltjeit a pénzügyi tervezés eszközeinek létrehozásával és alkalmazásával kapcsolatos lehetőségekről, hogy ezáltal gazdagítsa az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) lehetőségeit a vidéki Európa fejlesztése terén. Az előadások és megbeszélések a különböző uniós források/szakpolitikák tapasztalataiból merítettek, és rávilágítottak a pénzügyi eszközöket helyi, regionális és nemzeti szinten koordináló vezetők révén levont legfontosabb tanulságokra. A műhelytalálkozón elhangzottak a közös stratégiai keret pénzügyi eszközökre vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatos legfrissebb információk, többek között a rendeletek változásai és azok jövőbeli hatásai. A műhelytalálkozóval kapcsolatos további információkért kattintson [ide](#).

Az Európai Vidékfejlesztési Szemle „A vidékfejlesztés pénzügyi eszközei: Új lehetőségek a gazdasági válság leküzdésére” című 13. száma további érdekességeket közöl a vidékfejlesztéssel kapcsolatos egyeztetésekről. A kiadvány megtekintéséhez kattintson [ide](#).

A vidékfinanszírozással kapcsolatos háttér-információkért és hivatkozásokért kattintson [ide](#).

3.5. Fiatalság és fiatal gazdák

A demográfiai változások, valamint a vidéki népesség csökkenése fontos tényezők a legtöbb uniós tagállamban, és jelentősen befolyásolják a vidéki térségek gazdasági teljesítményét. A fiatalok vidéki térségekben való folyamatos jelenlétének támogatása ezért elsőbbséget élvez az Unió vidékfejlesztési politikájában.

A vidéki térségek életben tartásában elengedhetetlen szerepet játszanak a fiatal gazdák, akik az Unió aktív gazdálkodó népességének csupán 6 %-át teszik ki. Az EU kifejezetten a fiatal gazdák támogatására hozta létre „A fiatal mezőgazdasági termelők elindítása” elnevezésű támogatási eszközt, melyet az EMVA-ból finanszíroznak. Az említett támogatás segíti a fiatalokat abban, hogy szembe tudjanak nézni a mezőgazdasági ágazatban elindítandó vállalkozással járó kihívásokkal, arra ösztönzi őket, hogy továbbra is a vidéki térségekben éljenek és dolgozzanak, új álláslehetőségeket teremtsen és olyan szolgáltatások fejlődését mozdítsa elő, amelyek hozzájárulhatnak a vidéki térségek szociális és gazdasági életképességének általános növeléséhez.

Számos tagállamban további támogatási tevékenységek széles köre segíti a vidéki térségek fiataljait. Ilyen tevékenységek például a képzések, a szolgáltatások létrehozása és az információáramlás javításának támogatása. A [Fiatalság és fiatal gazdák kapu](#) tájékoztatást nyújt arról, hogy a fiatal gazdák és a fiatalok az Európai Unió vidéki térségeiben milyen támogatáshoz juthatnak.

- A [Fiatalok könyvtára](#) áttekintést ad azokról a projektekről és kezdeményezésekről, amelyeket az Európában aktívan működő intézmények és szervezetek széles köre indított

annak érdekében, hogy javítsák az információknak a vidéki térségek fiataljaihoz való áramlását.

- A [Fiatal gazdák könyvtára](#) konkrét információkat tartalmaz olyan intézményekről és szervezetekről, illetve kezdeményezésekről és projektekről, amelyek Európa fiatal gazdáinak nyújtanak támogatást.
- Az EVH [fiatalokkal és fiatal gazdákkal foglalkozó tematikus kezdeményezése](#) 2012 óta vizsgálja, hogy a vidéki térségek fiataljai és fiatal gazdái hogyan tudnák az EMVA által biztosított támogatásokat a leghatékonyabban kihasználni.

3.6. Erdőgazdálkodás

Az Európai Unió területének több mint 40 %-át erdők és egyéb erdős területek borítják. Ezek több millió munkavállaló, vállalkozó és erdőtulajdonos megélhetését biztosítják. Az Unió földterületeinek fő kezelői az erdészek és a gazdák, akik – különösen a vidéki térségekben – jelentősen hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez, a foglalkoztatáshoz és a jóléthez. Végül az erdők számos célt szolgálnak gazdasági, környezeti és társadalmi téren egyaránt, emellett megújuló energiaforrások, valamint hozzájárulnak az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez.

Az NVH erdészeti tematikus kezdeményezése

Az NVH erdészeti tematikus kezdeményezését 2009 decemberében indították útjára. A kezdeményezés célja az volt, hogy közös munkakörnyezetet teremtsen a nemzeti vidéki hálózatok számára, és ezáltal elősegítse a 2007–2013 közötti uniós vidékfejlesztési politika erdészeti intézkedéseinek végrehajtását javító tapasztalatok és gyakorlatok megosztását. A kezdeményezés fő tartalmáról és várható eredményeiről a munkacsoport első ülésén állapodtak meg Brüsszelben (2009. december), ahol egy kezdetben öt NVH-ból álló csoport meghatározta a további együttműködés alapjait. A kezdeményezés iránti érdeklődés azóta nőtt, és a csoport jelenleg összesen tíz NVH képviselőit tömöríti.

A kezdeményezés keretében végzett elemző munka részeként az EVH Tájékoztatási Központja támogatta a kiválasztott tagállamok 2007–2013 közötti időszakra kidolgozott vidékfejlesztési programjaiban foglalt, erdőgazdálkodással kapcsolatos intézkedések végrehajtásának felülvizsgálatát összefoglaló háttéranyag [[PDF](#) [en](#)] elkészítését. A nemzeti vidéki hálózatok az országspecifikus információk összegyűjtésével és áttekintésével járultak hozzá a dokumentum elkészítéséhez. Kiválasztották azt a három fő érdeklődési területet is, amelyek keretén belül meghatározhatják és elindíthatják közös tevékenységeiket. Az érdeklődési területeket a közös tevékenységekre vonatkozó konkrét javaslatokkal együtt a 10. NVH-találkozón ismertették (Edinburgh, 2010. szeptember) [[PDF](#) [en](#)]. Az erdészeti kezdeményezés keretében folytatott közös tevékenységek összefoglaló adatlapja letölthető itt [[PDF](#) [en](#)].

Konkrét témák és közös tevékenységek

Az egyik téma középpontjában az erdei biomassa energiatermelésre (különösen fűtésre) történő helyi felhasználása terén alkalmazott gyakorlatok megosztása áll. A témához tartozó tevékenységeket a finn NVH irányítja, és 2011. szeptember 25–27-én Punkaharjuban (Finnország) ezzel kapcsolatban szemináriumot tartottak. További információk [itt](#) találhatóak:

Egy másik témakör keretében az erdők sokrétű szerepével, például az erdők által nyújtott közjavakkal és szolgáltatásokkal foglalkoznak. Az ezzel kapcsolatos tevékenységek a spanyol NVH által 2010 októberében szervezett tanulmányúttal kezdődtek. A látogatás célja a Dél-Spanyolországban (Andalúzia) található *dehesa* tölgyerdő megtekintése volt, ahol a résztvevők azokat a lehetőségeket kutatták, amelyeket az erdők kínálnak a gazdaság diverzifikációjához. A tanulmányi látogatás eredményét [[PDF en](#)] egy nemzetközi szemináriumon mutatták be, amelyet „A környezeti közjavakkal való gazdálkodás” címmel a vallon NVH rendezett a belgiumi Namurban 2010. november 18–19-én. A szemináriumokkal, közös tevékenységekkel és tanulmányutakkal kapcsolatos további információk [itt](#) tekinthetők meg.

A magán-erdőgazdálkodásnak nyújtott támogatás témakörében a lehetséges tevékenységek széles skáláját határozták meg, és jelenleg ezeket vizsgálják (lásd például az olasz NVH javaslatát az erdőgazdálkodással kapcsolatos adatok elérhetőségének javítására irányuló közös tevékenységekre) [[PDF en](#)]. A tematikus kezdeményezés keretében azonban konkrét intézkedésre eddig még nem került sor.

Az ENSZ által meghirdetett Erdők Nemzetközi Éve elnevezésű program keretében az olasz NVH az Európai Vidékfejlesztési Hálózat támogatásával 2011 júniusában nemzetközi kongresszust szervezett az erdők erőforrásainak a vidéki térségek társadalmi-gazdasági fejlődésében betöltött jelenlegi és jövőbeli szerepéről. A kongresszus eredményeire vonatkozó bővebb tájékoztatásért látogasson el a RomaForest2011 hivatalos honlapjára, a rendezvény összefoglalóját pedig megtalálhatja itt [[PDF en](#)].

További információk az erdőgazdálkodással kapcsolatban:

- Lásd az Európai Vidékfejlesztési Szemle *Erdőgazdálkodás és vidékfejlesztés* című számát (2011. november) [[PDF en](#)] [[fr](#)] [[es](#)] [[de](#)] [[it](#)] [[pl](#)].
- Az EMVA *erdőgazdálkodással* kapcsolatos projektekről szóló tájékoztató füzeté [[PDF en](#)] [[fr](#)] [[de](#)] [[it](#)] [[es](#)] [[pl](#)] számos cikket közöl arra vonatkozóan, hogy miként lehet az EMVA lehetőségeit az EU különböző erdei erőforrásainak fenntartható fejlesztésére használni.
- A [Vidéki vállalkozási kapu](#) külön fejezetet tartalmaz az erdőgazdálkodásról, ahol hozzáférhet a szakpolitikai háttérre és az erdészeti projektekre vonatkozó információkhoz, valamint egyéb hasznos online forrásokhoz.
- Az erdészeti ágazattal kapcsolatos projektek megtekintéséhez böngéssze a [VFP-projektadatbázist](#).

3.7. IKT

A vidékfejlesztési politika a 2007–2013 közötti programozási időszakban különös figyelmet fordít az információs és kommunikációs technológiákra (IKT). Az EMVA különböző módokon támogatja az IKT-vállalkozások, -szolgáltatások és -készségek fejlesztését, valamint a széles sávú internet bevezetését a vidéki térségekben, mivel a hardverrel és szoftverrel kapcsolatos beruházások minden programban támogathatóak.

A 2011. február 10-én Brüsszelben „IKT és a vidéki térségek: a tudásalapú társadalom építése helyi szinten” címmel tartott EVH-szeminárium központi témája az volt, hogy az IKT milyen fontos szerepet tölt be az európai vidéki térségek fejlesztésében. További információkért kattintson [ide](#).

[Itt](#) letöltheti az EVH tájékoztató füzetét, amely különböző, az EMVA által támogatott információs és kommunikációs technológiai (IKT) projektekre mutat be példákat.

A [VFP-projektadatbázis](#) az EMVA által finanszírozott és a vidékfejlesztési programok keretében megvalósított IKT-projektekre vonatkozó példákat is tartalmaz. További információkért kattintson [ide](#).

Az EVH előadást tartott, amelyen röviden összefoglalta a vidékfejlesztési politika fogalmi keretét és a vidéki térségek IKT-fejlesztésének támogatására irányuló beavatkozási területeit. Bővebb tájékoztatásért kattintson [ide](#) [[PDF](#) [en](#)].

„A KAP-állapotfelmérés és az európai gazdaságélénkítési terv áttekintése – A vidékfejlesztési programok módosítása” című tájékoztató áttekintést ad a közös agrárpolitika (KAP) állapotfelmérése és az európai gazdaságélénkítési terv létrehozása után a vidékfejlesztési programokban bevezetett módosításokról és a széles sávú infrastruktúrába történő beruházások jelentőségéről. A tájékoztató megtekintéséhez kattintson [ide](#).

3.8. Vidéki-városi kapcsolódások

Az Európai Bizottság 2010-ben nyilvánosságra hozott, a közös agrárpolitika (KAP) 2013 utáni jövőjéről szóló közleménye (letölthető [itt](#)) szerint a KAP prioritásai a következők lesznek: „az európai vidéki térségek kiegyensúlyozott területi fejlődése a helyi lakosság támogatása, a kapacitásépítés, illetve a helyi feltételek, valamint a vidéki és városi térségek közötti kapcsolódások fejlesztése révén.”

Az ilyen kiegyensúlyozott területi fejlesztéssel kapcsolatos vidékfejlesztési megközelítéseket gazdagítaná az alábbi, kiemelkedően fontos témák figyelembevétele:

- A városi térségek fontos piacok és szolgáltatási központok a vidéki vállalkozások számára.
- Európa vidéki térségei népszerűek a városi lakosság körében.
- A városok körüli vidéki térségekre a városi fejlődés, a népszerű üdülőhelyek látogatása és az ingázás következtében környezetvédelmi nyomás nehezedhet.

A regionális szintű integrált szakpolitikai megközelítések pozitív eredményeket érhetnek el a városi-vidéki kapcsolatok különböző dinamikájának figyelembevételével. Az eredmények olyan fenntartható regionális fejlesztési megközelítésekhez vezethetnek, amelyek megfelelő és kiegyensúlyozott figyelmet fordítanak a vidéki és a városi térségekre egyaránt. A vidéki-városi kapcsolódásokról további információkat [itt talál](#).

3.9. Társadalmi szempontok

Szociális mezőgazdaság

A szociális mezőgazdaság az elmúlt évek során egyre több vidéki érdekelt figyelmét keltette fel, és a szociális gazdálkodási tevékenységek számos példája figyelhető meg a 27 EU-tagállamban. Ez az érdeklődés annak köszönhető, hogy egyre jobban felismerik, hogy az emberek szociális, fizikai és mentális jólétének növeléséhez a mezőgazdasági és vidéki erőforrások is hozzájárulhatnak. Ugyanakkor a szociális mezőgazdaság az alternatív szolgáltatások révén új lehetőséget is kínál a gazdálkodók számára, hogy kiszélesítsék és diverzifikálják tevékenységi körüket, valamint sokoldalú szerepet töltsenek be a társadalomban. A mezőgazdasági és társadalmi tevékenységek integrációja

újfajta jövedelemforrást biztosíthat a gazdálkodók részére, és javíthatja a nagyközönség mezőgazdaságról alkotott képét.

A nemzeti vidéki hálózat szociális mezőgazdaságra irányuló közös tematikus kezdeményezését 2009 decemberében indították el, az olasz NVH-nak a nemzeti vidéki hálózatok csoportos együttműködését célzó javaslatára reagálva, amely arra irányul, hogy meghatározzák és elemezzék a 27 tagú EU-ban a 2007–2013 közötti időszak nemzeti és regionális vidékfejlesztési programjaiban a szociális mezőgazdaság/zöld gondozás keretében végzett tevékenységek során felmerült lehetőségeket és akadályokat. Összesen hét NVH (nevezetesen Ausztria, Belgium–Flandria, Finnország, Írország, Olaszország, Svédország és az Egyesült Királyság) vett részt a kezdeményezésben, és adatokat gyűjtött a saját országában folyó szociális gazdálkodási tevékenységek aktuális helyzetéről.

E kezdeti együttműködés eredményeit a 2010 márciusában (2010. március 25–26.) Rómában megtartott 8. NVH-találkón ismertették [\[PDF ^{en}\]](#). A részt vevő nemzeti vidéki hálózatok egy munkaprogramban is megállapodtak, amelyről 2010 végére (számos releváns esettanulmánnyal alátámasztott) összefoglalót készítettek. Az összefoglaló és az esettanulmányok eredményeit két fontos szociális mezőgazdasági konferencián ismertették 2010 folyamán:

- „A zöld gondozás a mezőgazdaságban” című, 2010. augusztus 24–26-án a németországi Witzenhausenben megrendezett 5. európai COST-konferencián, valamint
- „[A vidékfejlesztés és a szociális mezőgazdaság összekapcsolása](#)” címmel a flamand vidéki hálózat által 2010. október 1-jén a belgiumi Mechelenben megrendezett találkón.

Az összefoglaló végleges változatát itt lehet letölteni: [\[PDF ^{en}\]](#), a 6 tagállamból összegyűjtött 17 esettanulmányt pedig itt lehet megtekinteni: [\[PDF ^{en}\]](#).

Emellett a következő [videó](#) a szociális gazdálkodási tevékenységek néhány konkrét példáját mutatja be az Egyesült Királyság területéről.

A szociális mezőgazdasággal, például a hátrányos helyzetű és elnyomott emberekkel, az oktatással, a szociális szolgáltatásokkal, a társadalmi kirekesztéssel és befogadással kapcsolatos témákat felölelő uniós projektekről a VFP-projektadatbázisban tájékozódhat.

Társadalmi befogadás és vidéki szegénység

Az Európai Unióban a túlnyomórészt vidéki térségek népességének mintegy 14 %-át sújtja, hogy a foglalkoztatottsági arányok nem érik el az uniós átlag felét, és vannak olyan területek, ahol alacsony az egy főre jutó GDP. Az uniós vidékfejlesztési politika fontos eszközökkel támogatja a tagállamokat abban, hogy ösztönözzék a vidékfejlesztést, visszaszorítsák a szegénységet, tegyenek a társadalmi kirekesztés ellen, és javítsák az életminőséget a vidéki térségekben. Ezek a célkitűzések megfelelnek az EU [Európa 2020](#) növekedési stratégiájának.

Az EU 2020 stratégia kiemeli az olyan támogatási rendszerek fontosságát, amelyek segítik a munkaerőpiac és a társadalmi befogadás korlátainak megszüntetését, különösen a legkiszolgáltatottabb csoportok, így a nők, a fiatalok, az idősebb munkavállalók, az etnikai kisebbséghez tartozó csoportok, valamint a fogyatékkal élők esetében. Ezek a rendszerek magukban foglalják többek között az oktatás, az élethosszig tartó tanulási lehetőségek, a modern szállítási, illetve információs és kommunikációs technológiai (IKT) infrastruktúra támogatását, valamint az alapvető szolgáltatásokhoz való könnyebb hozzáférést. A vidékfejlesztési programok fontos szerepet

játszanak a befogadóbb társadalom megteremtésének előmozdításában és a vidéki térségek életminőségének javításában.

Az uniós vidékfejlesztésre, a foglalkoztatottságra és a társadalmi befogadásra vonatkozó bővebb tájékoztatás az Európai Vidékfejlesztési Szemle 6. számában, [az EVH honlapján található](#).

3.10. Tudásátadás és innováció

A kutatás, a tudásátadás és az innováció fontos mozgatórugói a vidékfejlesztésnek, és jelentőségük fokozatosan nő, mivel mindhárom az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést előtérbe helyező [Európa 2020 stratégia](#) középpontjában áll. A Horizont 2020 az [Innovatív Unió](#) elnevezésű kiemelt kezdeményezés végrehajtásának egyik legfontosabb eszköze.

A 2014–2020 közötti programozási időszakban a tudásátadás és az innováció lesz a vidékfejlesztési politika egyik átfogó célkitűzése. E célkitűzés támogatásának egyik legfontosabb szakpolitikai eszköze a [„Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű európai innovációs partnerség](#) (EIP-AGRI). Az EIP-AGRI azon munkálkodik, hogy összekapcsolja a meglévő szakpolitikákat, előmozdítsa a partnerek közötti együttműködést, valamint összeköttetést létesítsen a kutatók és a vidéki vállalkozások között.

Ennek a fejezetnek a tartalma előmozdítja a vidékfejlesztési közösség kutatással és innovációval foglalkozó vagy abban érdekelt tagjai közötti szorosabb kapcsolat kialakítását, legyenek akár innovátorok, kutatók, illetve a kutatási tevékenység elindítói vagy végfelhasználói. Információkat tartalmaz a kutatási és innovációs projektekről, illetve a fontosabb tanulmányokról, kiadványokról stb.

Szervezetek

Az uniós vidékfejlesztéssel összefüggő innováció támogatásában az [intézmények és szervezetek](#) széles köre vesz részt. Ilyenek például az Európai Bizottság releváns szervei és szolgálatai, valamint a független nonprofit szervezetek és a magánszektor. Az [EVH honlapja](#) további információkat tartalmaz számos ilyen intézmény és szervezet szerepéről és feladatairól.

Mezőgazdaság

[Itt](#) olyan intézményekre és szervezetekre, illetve projektekre és kezdeményezésekre mutató hivatkozások szerepelnek, amelyek a mezőgazdaság, a versenyképesség és a szélesebb értelemben vett vidéki gazdaság, valamint az élelmiszerláncok és a kockázatkezelés témaköréhez kapcsolódnak. Ezenkívül olyan cikkek, tanulmányok, jelentések stb. is találhatóak itt, amelyek segítik az innováció mélyebb megismerését és megértését. Információk szerepelnek [projektekről és kezdeményezésekről](#), illetve [tanulmányokról, cikkekről és a témával kapcsolatos kutatásokról](#).

Környezet

[Itt](#) olyan intézményekre és szervezetekre, illetve projektekre és kezdeményezésekre mutató hivatkozások szerepelnek, amelyek a környezetvédelemmel és a vidékfejlesztéssel, az éghajlatváltozással, az erőforrás-hatékonysággal, valamint az ökoszisztémákkal való gazdálkodással összefüggő innovációval kapcsolatosak. Az érdekeltek megtalálhatják a legfontosabb dokumentumokat és a legfrissebb információkat, többek között a legutóbbi kutatások eredményeiről

szóló tanulmányokat, jelentéseket és tudományos cikkeket. Információk szerepelnek [projektekről és kezdeményezésekről](#), illetve [tanulmányokról, cikkekről és a témával kapcsolatos kutatásokról](#).

Szociális innováció

[Itt](#) számos projektre, kezdeményezésre és a szociális innovációval kapcsolatos egyéb információkra mutató hivatkozások szerepelnek.

Egyéb fontos információforrások

[Itt](#) alapvető dokumentumokra és olyan általános információkra mutató hivatkozások szerepelnek, amelyek a tudásátadás és az innováció területén nem ágazat- vagy témaspecifikusak. Ilyen információforrások többek között a [projektek, kezdeményezések, szakpolitikai dokumentumok, tanulmányok, cikkek](#), valamint az [audiovizuális anyagok](#).

4. LEADER

A LEADER (francia betűszó: *Liaison Entre Actions pour le Developpement de l'Economie Rurale*, amelynek jelentése: kapcsolatok a vidéki gazdaság fejlesztési intézkedései között) egy helyi fejlesztési módszer, amelynek segítségével a helyi szereplők egy adott területet annak belső fejlődési lehetőségeire támaszkodva fejlesztenek. A LEADER-megközelítés a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó uniós vidékfejlesztési politika négy tengelyének egyikét alkotja.

- [LEADER-eszköztár](#)
- [HACS-adatbázis](#)
- [LEADER-elemzések](#)
- [LEADER-könyvtár](#)
- [LEADER-események](#)
- [Transznacionális együttműködés](#)

4.1. LEADER-eszköztár

A [LEADER-eszköztár](#) elsősorban az uniós vidékfejlesztést helyi szinten megvalósító szereplők számára készült. A LEADER alulról építkező módszerét kívánja bemutatni olyan konkrét és gyakorlati eszközökkel, mint a különböző szöveges ismertető, illusztrációk, interjúk, előadások és projektek, amelyek a módszer 20 éves alkalmazása óta összegyűltek. Az eszköztár a kezdők számára útmutatóként, a vidékfejlesztési tevékenységben gyakorlottabbak számára pedig referenciaanyagként szolgálhat. Az internetes oldalon a következő menüpontok között válogathat:

- [A LEADER-megközelítés](#)
  - [Mi is a LEADER valójában?](#)
  - [Mitől különleges a LEADER?](#)
- [A LEADER-megközelítés megvalósításának javítása a programok szintjén](#)
  - [Bevezetés](#)
  - [1. Körbetekintés](#)
  - [2. A kommunikáció javítása a LEADER-program szereplői között](#)
  - [3. Koordinációs csoportok alkalmazása](#)
  - [4. Helyi megoldások kidolgozása](#)

- [5. Egymástól tanulva](#)
- [6. Megújult LEADER](#)
- [7. Innovatív eszközök és módszerek](#)
- [8. A múlt tanulságai: Előrettekintés](#)
- [A stratégia kidolgozása és végrehajtása](#)
  - [A stratégia kidolgozása](#)
  - [A stratégia végrehajtása](#)
- [Helyi akciócsoport \(HACS\)](#)
  - [Hogyan alakítsunk helyi akciócsoportot?](#)
  - [A helyi akciócsoportokra vonatkozó alapvető követelmények](#)
  - [A helyi akciócsoport felépítése](#)
  - [A helyi akciócsoport vezetőjének és felelőseinek feladatai](#)

4.2. HACS-adatbázis

A LEADER-megközelítés megvalósítása a helyi akciócsoportokon (HACS) alapul. A helyi akciócsoportok feladata a helyi stratégiák kidolgozása, az érdekeltek hálózatépítési tevékenységének támogatása, valamint az egyes LEADER-projektek elbírálása és jóváhagyása. Az EVH honlapja részletes információkat tartalmaz a 2007–2013 közötti programozási időszakban működő valamennyi regisztrált helyi akciócsoportról.

- [HACS-táblázat](#)
- HACS-térkép [[PDF](#) [en](#)]

4.3. LEADER-elemzések

2009 novemberében három LEADER-fókuszcsoporthoz hoztak létre abból a célból, hogy vizsgálják a LEADER-programok végrehajtását az EU-tagállamokban, meghatározzák azokat a bevált gyakorlatokat, amelyeket szerepeltetni lehet az ajánlásokban, illetve javítsák a LEADER-programok végrehajtását. A fókuszcsoporthoz jelentést készítettek a LEADER-albizottságnak, és munkájuk eredményét beépítették az EVH egyéb olyan tevékenységeibe, amelyek az uniós vidékfejlesztési politika végrehajtásával és továbbfejlesztésével kapcsolatosak. A három fókuszcsoporthoz a nemzeti vidéki hálózatok, a helyi akciócsoportok, az irányító hatóságok és a civil szervezetek képviselői alkották, a társelnöki tiszteket pedig különböző nemzeti vidéki hálózatok és szervezetek töltötték be. A hatékonyabb helyi fejlesztési stratégiákkal foglalkozó, 2011 májusában indított fókuszcsoporthoz elemezte a helyi fejlesztési stratégiák két legfontosabb aspektusát: a stratégia meghatározását és végrehajtását.

A fókuszcsoporthoz megbízatásával, munkájával és eredményeivel kapcsolatos további információk megtekintéséhez kattintson az adott fókuszcsoporthoz:

- [A LEADER alulról építkező megközelítésének megvalósításával foglalkozó 1. fókuszcsoporthoz](#)
- [A LEADER innovatív/kísérleti jellegének megtartásával foglalkozó 2. fókuszcsoporthoz](#)
- [A LEADER keretében alkalmazott együttműködési intézkedés végrehajtásával foglalkozó 3. fókuszcsoporthoz](#)
- [A hatékonyabb helyi fejlesztési stratégiákkal foglalkozó 4. fókuszcsoporthoz](#)

4.4. LEADER-könyvtár

A LEADER tekintélyes múltra tekint vissza, és az utóbbi 20 évben sokat fejlődött. A LEADER kísérleti kezdeményezésként 1991-ben indult, és a 2007–2013 közötti programozási időszakban a vidékfejlesztés egyik legfontosabb módszertani megközelítésévé vált. A LEADER II, LEADER + és a jelenlegi LEADER programjairól bővebb tájékoztatást az alábbi dokumentumokban találhat:

LEADER 2007–2013

- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság útmutatója az EMVA által finanszírozott, 2007–2013 közötti vidékfejlesztési programok LEADER-tengelyének végrehajtásához [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [bg](#) [cz](#) [el](#) [fi](#) [ro](#) [nl](#) [pt](#) [mt](#) [lt](#) [lv](#) [sl](#) [hu](#) [dk](#) [se](#) [ee](#) [sk](#)]
- A Leader-megközelítés – útmutató [PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [bg](#) [cz](#) [el](#) [fi](#) [ro](#) [nl](#) [da](#) [et](#) [hu](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [pt](#) [sk](#) [sl](#) [sv](#)]
- A Számvevőszék külön jelentése a LEADER 2007–2013 közötti programozási időszakban történt végrehajtásáról

LEADER+

A LEADER+ közösségi kezdeményezésre (2000–2006) vonatkozó információk és dokumentumok:

- [LEADER+](#)
- [LEADER+ értékelő jelentés](#)
- [LEADER+ archívum/könyvtár](#)

LEADER II

A LEADER II közösségi kezdeményezésre (1994–1999) vonatkozó információk és dokumentumok:

- [LEADER II](#)

4.5. LEADER-események

Események

A LEADER korábbi eseményeiről az [EVH eseménynaptárában tájékozódhat](#).

A korábbi eseményekről az alábbi hivatkozásokra kattintva tájékozódhat:

- [Együttműködés a 2014–2020 közötti időszakban: Egy jobb vidéki jövő építése – Vidékfejlesztési hálózatépítési konferencia](#)
- [LEADER-rendezvény – 2013: Hídépítés a jövőért](#)
- [LEADER-rendezvény – 2012: Helyi fejlesztési stratégiák és együttműködés](#)
- [Új HACSG rendezvény](#)
- „A LEADER 2013 után” című konferencia a lengyelországi Koszecinben [PDF [en](#)]
- Az első alkalommal megrendezett, „Helyi termékek európai piaca” elnevezésű rendezvény [PDF [en](#)]
- [„Vidéki együttműködés az EU-ban” című kiállítás 2010-ben a skóciai Edinburghban \(Egyesült Királyság\)](#)

LEADER-kiadványok

- Az EVH kiadványai
  - 11. szám – LEADER és együttműködés (2012. április) [PDF [en](#)]
  - Az EMVA egyéb uniós forrásokból is finanszírozott projektekről szóló tájékoztató füzetek [[PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#)]
  - Az EMVA LEADER-ről szóló tájékoztató füzetek [[PDF [en](#) [fr](#) [de](#) [it](#) [es](#) [pl](#) [ee](#)]
- Egyéb kiadványok

- Transznacionális együttműködés – hozzáadott érték az egyes térségekben, Auvergne [PDF [fr](#)]
- Közös vidékfejlesztési politika? – A Carnegie UK Trust vidékfejlesztési programja [PDF [en](#)]
- Projektprofilok, Northumberland-felvidéki helyi akciócsoport [PDF [en](#)]
- Vidékfejlesztés és a LEADER-megközelítés az Egyesült Királyságban és Írországban [PDF [en](#)]

A LEADER arcuata

- EVH-rendezvények:
  - [LEADER-műhelytalálkozó az újonnan alakult helyi akciócsoportok számára](#)
  - [„A LEADER 2013 után” című konferencia a lengyelországi Koszecenben](#)
- Egyéb rendezvények:
  - [Franciaország: Az első alkalommal megrendezett, „Helyi termékek európai piaca” elnevezésű rendezvény](#)
  - [Litvánia: A helyi akciócsoportoknak a „Panemuniai virágzás” elnevezésű litván kulturális és gasztronómiai örökségi projekt keretében megrendezett nemzetközi vásár, 2012. május 25–26.](#)

LEADER-vidéók

- EVH-vidéók
  - [A LEADER jövője – LEADER-megközelítés a vidékfejlesztésben \(2012\)](#)
  - [Kisfilm a LEADER-hét jellegzetességéről](#)
  - [LEADER-rendezvény – 2012: Helyi fejlesztési stratégiák és együttműködés](#)
- Egyéb videók
  - [Finnország: LEADER-projekt: a „Lenyűgöző LEADER” elnevezésű nemzetközi ifjúsági vállalkozás](#)
  - [Litvánia: Litvánia: A stratégia végrehajtása a litvániai kaisiadorysi akciócsoportnál](#)
  - [A friss termékek helyi értékesítésének ösztönzése](#)
  - [Franciaország: Transznacionális együttműködés – hozzáadott érték az egyes térségekben](#)
  - [Hollandia, Flevoland: három LEADER-projektről szóló dokumentumfilm](#)

4.6. Transznacionális együttműködés

A transznacionális és térségi együttműködés a vidékfejlesztés érdekeltjei számára egyre fontosabbá vált. A LEADER II (1994–1999) és a LEADER+ (2000–2006) programjainak végrehajtása során jelentős tapasztalatokra sikerült szert tenni, amelyek jól szemléltetik, hogy az együttműködés révén hatékonyan lehet segíteni a vidéki térségeket abban, hogy a közös problémákra együttesen dolgozzanak ki új megoldásokat. A transznacionális együttműködés jóval több, mint egyszerű hálózatépítés. A transznacionális együttműködés támogatja és arra ösztönzi a helyi akciócsoportokat, hogy egy másik régióban, tagállamban vagy akár harmadik országban működő másik LEADER-csoporttal vagy hasonló szemléletű csoporttal együttesen lépjenek fel. A transznacionális együttműködés általános célja az, hogy segítse a vidéki szereplőket a helyi térségeikben rejlő lehetőségek bővítésében.

Transznacionális együttműködés – Útmutató

A LEADER [Transznacionális együttműködés – Útmutató](#) azért készült, hogy olyan hatékony együttműködési eszközt biztosítson, amelyet kifejezetten a 2007–2013 közötti programozási időszak igényeire szabtak. Célja, hogy letisztázza az együttműködés fogalmát és annak előnyeit, valamint átfogó, lépésről lépésre követhető útmutatást biztosítson a transznacionális együttműködés témakörében.

- [A transznacionális együttműködés áttekintése](#) című rész kifejti a transznacionális együttműködés fogalmát, és bemutatja a hatékony transznacionális együttműködésből származó hasznokat.
- [A transznacionális együttműködés tervezése](#) című fejezet lépésről lépésre követhető útmutatást biztosít a transznacionális együttműködés tervezésének összetettebb feladataihoz.
- [A transznacionális együttműködés megvalósítása](#) című fejezet áttekintést ad a transznacionális együttműködést megvalósító projektek irányításának a kivitelezés szakaszában felmerülő közös aspektusairól.
- [A transznacionális együttműködés nyomon követése](#) című rész útmutatást ad a transznacionális együttműködés nyomon követéséhez és értékeléséhez, valamint tanácsokat ad a projektek eredményeinek nyilvánosságra hozatalához.

Egyéb fontos információk

- Az Igazgatási útmutató segítséget kíván nyújtani a tagállamoknak és a helyi akciócsoportoknak a 2007–2013 közötti vidékfejlesztési programok LEADER-tengelye keretében megvalósuló együttműködési intézkedés végrehajtásához [[PDF](#) [bg](#) [cz](#) [de](#) [dk](#) [ee](#) [el](#) [en](#) [es](#) [fi](#) [fr](#) [hu](#) [it](#) [lt](#) [lv](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [se](#) [si](#) [sk](#)].
- Az EVH [VFP-projektadatbázisában](#) [transznacionális együttműködést megvalósító projektekre található példákat](#).
- Az Európai Bizottsághoz bejelentett, transznacionális együttműködést megvalósító projektek listája letölthető itt [[PDF](#) [en](#)].
- A tagállamok transznacionális együttműködésre vonatkozó [szabályaival és eljárásaival](#) kapcsolatosan itt lehet tájékozódni.

5. Hálózatok és hálózatépítés

Az EVH hálózatként a vidékfejlesztés különböző szereplőit fogja össze, akik a vidékfejlesztés támogatása és ösztönzése melletti közös elkötelezettségük révén kapcsolódnak egymáshoz. Ebben a fejezetben bővebb tájékoztatás található a nemzeti vidéki hálózatokra (NVH) vonatkozóan, amelyek a nemzeti közigazgatási szerveket és a helyi szervezeteket, valamint a vidékfejlesztésben tevékenykedő európai szervezeteket kapcsolják össze, emellett további információk szerepelnek arról, hogy hogyan segíti az EVH az említett szervezetek együttműködésének fejlődését.

Az alábbi hivatkozásokra kattintva áttekintheti ezt a fejezetet:

- [Tájékoztató a nemzeti vidéki hálózatokról](#)
- [NVH-klaszterek](#)
- [Uniós szervezetek](#)
- [FARNET](#)
- [Európai Értékelési Hálózat](#)
- [Az NVH önértékelési eszköztára](#)
- [A hálózatépítés hozzáadott értéke](#)
- [NVH-eszköztár](#)

5.1. Tájékoztató a nemzeti vidéki hálózatokról

Az NVH-k a vidék különböző érdekeltjeit fogják össze abból a célból, hogy ösztönözzék a kommunikációt és az információcserét regionális, nemzeti és európai szinten. A tagállamok szintjén az NVH-k fontos kapcsolódási pontként szolgálnak a vidékfejlesztésben részt vevő közigazgatási szervek és a különböző szervezetek (például a helyi akciócsoportok) között. Habár a nemzeti vidéki hálózatok felépítése és szervezete eltérhet, azok elsődleges szerepe minden esetben az, hogy támogassák a vidékfejlesztési politika végrehajtását és értékelését. A nemzeti vidéki hálózatok a vidék különböző érdekeltjeit fogják össze, hogy ösztönözzék a kommunikációt és az információcserét regionális, nemzeti és európai szinten. Az NVH-k emellett rendezvényeket szerveznek, kommunikációs eszközöket hoznak létre, és lényeges szerepet játszanak a bevált gyakorlatok megosztásában.

Ha további információra van szüksége egy adott EU-tagállam nemzeti vidéki hálózatára vonatkozóan, kattintson az országra az interaktív térképen.

Ausztria	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Belgium	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Bulgária	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Horvátország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Ciprus	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Cseh Köztársaság	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Dánia	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Észtország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Finnország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Franciaország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Németország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Görögország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Magyarország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Írország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Olaszország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Lettország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Litvánia	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Luxemburg	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Málta	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Hollandia	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Lengyelország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Portugália	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Románia	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Szlovákia	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Szlovénia	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Spanyolország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Svédország	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Egyesült Királyság	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Martinique, Guadeloupe,	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>

Guyana, Réunion (Franciaország)	
Kanári-szigetek (Spanyolország)	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>
Azori-szigetek, Madeira (Portugália)	<u>Nemzeti vidéki hálózat</u>

5.2. NVH-klaszterek

A tagállamok nemzeti vidéki hálózatai rendszeresen vesznek részt abból a célból megszervezett európai szintű találkozókon és rendezvényeken, hogy tapasztalataikat és ismereteiket megoszthassák egymással. Ezenkívül egyre több földrajzi és tematikus klasztert alakítanak ki közös tevékenységek kidolgozására, valamint a fokozottabb együttműködés, a technikai jellegű tapasztalatcsere és a hálózatok közötti párbeszéd ösztönzésére.

Az NVH tematikus kezdeményezései

Az NVH tematikus kezdeményezései összefogják a vidékfejlesztési politika és a programvégrehajtás konkrét területein közös érdekeltséggel rendelkező nemzeti vidéki hálózatokat. Az ilyen jellegű kezdeményezések fő célja az ismeretek és a programvégrehajtás során szerzett fontos tapasztalatok megosztása a hálózat résztvevői között. Elsőbbséget élveznek az európai jelentőségű témák, illetve azok, amelyek az EVH-n belül az érdekeltek szélesebb körét érintik. Az NVH képviselői és a tagállamok szakértői információt cserélnek és műhelytalálkozókon vesznek részt, ahol közös munkatervet és tevékenységeket dolgoznak ki az EVH Tájékoztatói Központjának támogatásával és irányításával.

A korábbi és az aktuális tematikus kezdeményezésekre vonatkozóan bővebb tájékoztatást talál, ha ellátogat az adott tematikus téma oldalára:

- [Fiatalok és fiatal gazdák kapu](#)
- [Közösségi szinten irányított helyi fejlesztés \(CLLD\)](#)
- [Erdőgazdálkodás](#)
- [Szociális mezőgazdaság](#)
- [Helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok](#)
- [Vidékfinanszírozás](#)
- [Vidéki vállalkozási kapu](#)

Földrajzi „tudásmegosztó” klaszterek

Az EVH új kezdeményezése a makroregionális „tudásmegosztó” klaszterek ösztönzése, amelynek az a célja, hogy kiaknázza a tematikus prioritások és tevékenységek, a technikai és közigazgatási lehetőségek, valamint a számos szolgáltatás és interaktivitási szint tekintetében a nemzeti vidéki hálózatokra jellemző sokszínűséget. A makrorégiók egyértelműen meghatározott földrajzi területek, amelyek – részben vagy egészükben – két vagy több tagállamból állnak. A nemzeti vidéki hálózatok keretén belül működő makroregionális klaszterek ösztönzésének célja, hogy:

- elősegítse a hálózatok közötti hatékonyabb kommunikációt és az ismeretek aktívabb cseréjét;

- kialakítsa a hálózatok közös makroregionális érdekeltségeit, ideértve az EU makroregionális politikájához és az egyéb stratégiákhoz való kapcsolódást;
- ösztönözze további együttes NVH-fellépések létrejöttét – és a helyi akciócsoportok közötti, nemzeteken átívelő együttműködést – makroregionális szinten;
- támogassa a szomszédos hálózatok közötti „kölcsonös tanulás” pozitív kultúráját.

Az NVH makroregionális „tudásmegosztó” klasztereiről szóló elképzelést a 2011. november 10-én Hollandiában tartott 13. NVH-találkozó során ismertették és vitatták meg. Az erre vonatkozó bővebb tájékoztatásért kattintson [ide](#). Jelenleg két „tudásmegosztó” klaszter működik az NVH keretében, nevezetesen az észak-balti klaszter és a mediterrán klaszter.

Észak-balti klaszterek

Az észak-balti klaszter a dán, a svéd, a finn, az észti, a lett, a litván, a lengyel és a német nemzeti vidéki hálózatokat foglalja magában. Ez egy aktívan működő klaszter, amely rendszeresen (évente kétszer) összeül, hogy közös tevékenységeket dolgozzon ki. Emellett egyre növekvő szerepet tölt be a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégia (EUSBSR) vidékfejlesztési elemeiben is. További információk az észak-balti klaszterre vonatkozóan [itt](#) találhatóak.

Az észak-balti NVH-klaszter legfontosabb tapasztalatai:

- a hálózatok sokkal nagyobb valószínűséggel működnek hatékonyan együtt – és tanulnak egymás tapasztalataiból –, ha közös a történelmi háttérük, az identitásuk, a kultúrájuk, közösek a megoldandó problémáik stb.;
- a hálózatok közötti kommunikációt jelentős mértékben elősegítik a rendszeres (félévenkénti) találkozók, amelyek konkrét makroregionális kérdésekre, pl. közös regionális rendezvények együttes megszervezésére összpontosítanak. Sokkal könnyebb rendszeres összejövetelet szervezni, ha a résztvevőknek rövidebb távolságot kell megtenniük;
- emellett az egyéb érdekelttek (pl. irányító hatóságok, helyi akciócsoportok, projekt támogatók, halászati hálózatok és helyi halászati akciócsoportok) sokkal könnyebben vonhatók be érdemi párbeszédbe, ha az ülés napirendje egy konkrét makroregionális témához kapcsolódik;
- a „jó szomszédság” fontosságát sem szabad alábecsülni. A három balti államban működő hálózatok különösen hangsúlyozták a régebbi tagállamokban tevékenykedő szomszédai tapasztalataiba és véleményébe vetett bizalom fontosságát. Ez különösen a hálózat létrehozásának és fejlesztésének kezdeti szakaszában volt fontos, de számítottak arra, hogy a bizalmat a hálózatok további kibontakozása és beérése során is képesek megőrizni;
- a regionális együttműködés támogatja, ápolja, fejleszti és érvényesíti a nemzeti és a szervezeti határokon átívelő közös elképzeléseket.

Mediterrán klaszter

A mediterrán klaszter az olasz, a görög, a francia, a spanyol, a portugál, a ciprusi és a máltai nemzeti vidéki hálózatokat foglalja magában. A tagállamok 2012. február 1-jén Thesszalonikiben tartották [első találkozójukat](#), amelynek során megosztották a VFP 1. tengelye 123., 132. és 133. számú intézkedéseinek jelenlegi végrehajtásával kapcsolatos tapasztalataikat és megvitatták a nemzeti tapasztalatokat, valamint a jövőbeli uniós terveket.

A [második találkozóra](#) 2012. október 17-én Nicosiában került sor. A találkozón ismét sokat foglalkoztak a rövid élelmiszer-ellátási láncokkal kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok megosztásával.

5.3. Uniós szervezetek

Az EVH célja, hogy lehetőségeinek határain belül aktív kapcsolatot tartson fenn a témával foglalkozó egyéb hálózatokkal, és bővítse az azokhoz való hozzáférést. Különös hangsúlyt kap az EVH és egyéb releváns hálózatok közötti proaktív kapcsolatok létrehozása, ami lehetővé teszi az uniós vidékfejlesztési politika eredményességével és hatékony fejlesztésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó információcserét.

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának vidékfejlesztéssel foglalkozó tanácsadó csoportja

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága tanácsadó csoportot hozott létre abból a célból, hogy összefogja azon különböző uniós szintű szervezetek képviselőit, amelyek vidékfejlesztéshez kapcsolódó társadalmi, gazdasági és/vagy környezetvédelmi érdekeltségekkel rendelkeznek az Európai Unióban. Ez a tanácsadó csoport tájékoztatja az Európai Bizottságot a különböző szervezetek vidékfejlesztési kérdésekkel kapcsolatos szerteágazó nézeteiről. A Bizottság a vidékfejlesztési politika bármely kérdését illetően tanácskozhat a csoporttal. A tanácsadó csoport elnöke is tehet javaslatot a csoport szakterületét érintő egy-egy téma megvitatására.

A csoport által megfogalmazott vélemények a Bizottságra nézve nem kötelező érvényűek, viszont a Bizottság nagyon komolyan veszi azokat, és értesíti a tanácsadó csoport tagjait az adott kérdések megoldására tett lépéseiről. A tanácsadó csoport saját tevékenységének megkönnyítésére – a Bizottság egyetértésével – munkacsoportokat hozhat létre. A tanácsadó csoportban képviselt főbb érdekeltségek közé a következők tartoznak:

- Gazdák, termelősövetkezetek és egyéb mezőgazdasági szervezetek
- Kereskedők
- Ipar
- Munkavállalók
- Fogyasztók
- Környezetvédők
- Egyéb vidéki érdekeltségű szervezetek

A részt vevő szervezetekre vonatkozó részletes információk megtekintéséhez kattintson [erre a weboldalra](#).

Az EVH koordinációs bizottságának európai szervezeti tagjai

A vidékfejlesztési tanácsadó csoport tagjai közül az alábbi uniós szervezeteket választották ki arra, hogy részt vegyenek az EVH Koordinációs Bizottságának tevékenységében:

- [Európai Régiók Gyűlése \(AER\)](#)
- [Birdlife Europe](#)
- [Európai Települések és Régiók Tanácsa \(CCRE/CEMR\)](#)
- [Európai Erdőtulajdonosok Szövetsége \(CEFP\)](#)
- [Fiatal Gazdák Európai Tanácsa \(CEJA\)](#)
- [Mezőgazdasági Szakmai Szervezetek Bizottsága \(COPA\) és az Európai Unió Mezőgazdasági Szövetkezeiteinek Általános Szövetsége \(COGECA\) – többnyire együttesen COPA-COGECA néven említik](#)
- [Élelmiszer-ipari, Mezőgazdasági és Turisztikai Szakszervezetek Európai Szövetsége \(EFFAT\)](#)

- [Európai LEADER Szövetség a Vidékfejlesztésért \(ELARD\)](#)
- [Európai Földtulajdonosok Szervezete \(ELO\)](#)
- [Európai Hegyvidéki Területek Fejlesztésének Szövetsége \(EUROMONTANA\)](#)
- [PREPARE hálózat](#)
- [A Vidékiség-Környezet-Fejlődés Nemzetközi Szövetsége \(RED\)](#)

5.4. FARNET

Az Európai Halászati Alap 4. prioritási tengelye a halászati területek fenntartható fejlesztéséhez nyújt támogatást. Különösen a gazdasági diverzifikáció (turizmus, élelmiszeripar, megújuló energiák stb.) előmozdítására irányuló intézkedéseket, valamint az életminőség javítását célzó fellépéseket támogatja olyan térségekben, ahol a halászati tevékenység hanyatlóban van. Az Európai Halászati Alap 4. prioritási tengelyének végrehajtásában fontos innovációnak számít, hogy előtérbe kerül a LEADER típusú megközelítés, amelynek alapján az egyes területekre összpontosítanak, és valamennyi ágazat (közsféra, magánszektor és a civil társadalom) helyi szereplőinek mozgósítására törekednek annak érdekében, hogy a résztvevők „helyi halászati akciócsoportként” együttműködve integrált helyi fejlesztési stratégiákat dolgozzanak ki és hajtsanak végre.

Az Európai Halászati Alap 4. prioritási tengelyét 21 tagállam hajtja végre, és várhatóan legalább 250 helyi halászati akciócsoportot alakítanak majd az Európai Unióban. Ezeket a csoportokat arra ösztönzik, hogy a térségek közötti és transznacionális együttműködés révén tanuljanak egymástól. A közkiadás teljes összege (EHA + egyéb közpénzek) a 4. tengelyre vonatkozóan a 2007–2013 közötti időszakban 826,6 millió EUR volt. A FARNET Támogatási Egységet az Európai Bizottság azért hozta létre, hogy segítse a halászati területek fenntartható fejlesztésére irányuló uniós intézkedések végrehajtását, különös tekintettel az EHA 4. tengelyére. A Támogatási Egység hálózatépítési fórumként működött a halászati területek között, valamint támogatja és irányítja a helyi halászati akciócsoportokat az európai halászati területeket érintő kihívásokra adandó helyi válaszlépések kidolgozásában és végrehajtásában.

Az Európai Halászati Területek Hálózatának (FARNET) munkájával kapcsolatos további információk megtekintéséhez kattintson [ide](#).

5.5. Európai Értékelési Hálózat

Az Európai Értékelési Hálózat a Vidékfejlesztésért az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának irányítása alatt dolgozik.

Célja, hogy növelje az értékelés – mint a vidékfejlesztési politikák színvonalasabb kidolgozását és hatékonyabb végrehajtását támogató eszköz – hasznosságát azáltal, hogy a 2013-ig megvalósított vidékfejlesztési programok értékelése révén segíti a bevált gyakorlatok meghatározását és a kapacitásépítést.

A hálózat nyitva áll mindenki számára, aki uniós vidékfejlesztési programok és intézkedések értékelésével foglalkozik. Ide tartoznak például a vidékfejlesztési értékelési szakértők, a programirányítók, a politikai döntéshozók, a tudományos szakemberek és kutatók, valamint az egyéb szakemberek. Az ezzel kapcsolatos tájékoztató PDF formátumban letölthető [[PDF](#) [en](#) [fr](#) [de](#)].

5.6. Az NVH önértékelési eszköztára

Ez az eszköz lehetővé teszi a különböző megközelítéseket, technikákat és gyakorlati „eszközöket” alkalmazó NVH-k által végzett hálózatépítési tevékenységek előrehaladásának nyomon követését és teljesítményük értékelését.

Az önértékelés nem kötelező, hanem választható tevékenység, amelyet azok a hálózatirányítók, illetve a hálózat azon tagjai végeznek, akik tudni szeretnék, hogy a hálózatuk maradéktalanul és eredményesen teljesíti-e a kitűzött célokat. Az NVH-önértékelés a hálózatépítés teljesítményének és eredményeinek mérésére és értékelésére szolgál. Ilyen módon eltér attól az értékeléstől, amelyet az 1698/2005/EK tanácsi rendelet értelmében független értékelők annak érdekében végeznek, hogy a hálózatépítési tevékenység eredményei, hatásai és a kielégítendő igények alapján elbírálják a beavatkozások hatékonyságát. Az értékelés során vizsgálják az erőforrások felhasználásának mértékét, a programozás hatékonyságát és eredményességét, a társadalmi-gazdasági és környezeti hatásokat, valamint a közösségi prioritások eléréséhez való hozzájárulást.

Az NVH önértékelési eszköztára öt különböző fejezetből áll:

- **Az NVH önértékeléssel kapcsolatos megjegyzések:** az NVH önértékelési eszköztára felépítésének, tartalmának és céljának rövid ismertetése.
- **NVH önértékelési profilok:** a kiválasztott nemzeti vidéki hálózatok által alkalmazott önértékelési megközelítések (és az azt alátámasztó legfontosabb dokumentumok).
- **Gyakorlati eszközök az NVH önértékelés lefolytatásához:** az NVH-önértékelés meglévő és lehetséges eszközeire vonatkozó gyakorlati példák és hasznos tanácsok.
- **Az NVH önértékelésen túl:** potenciális ösztönzés a nemzeti vidéki hálózatok tevékenységének értékelésére használt fejlettebb megközelítési módszerek alkalmazására.
- A hálózattámogató egységek képzési programja: az egymástól való tanulás és az ismeretek kölcsönös megosztásának kezdeményezése érdekében indított képzési program.

5.7. A hálózatépítés hozzáadott értéke

A hálózatépítésnek a vidékfejlesztési politikában betöltött jelentős szerepét ma már széles körben elismerik, és a szakavatottak egyre bővülő köre ért egyet azzal, hogy a vidéki hálózatok hatékonyan képesek bevonni az érdekelteket és elősegíteni a vidékfejlesztési programok végrehajtását.

A nemzeti vidéki hálózatok együttes fellépései

A nemzeti vidéki hálózatok egymással együttműködve hozták létre ezt a webalapú eszközt, amely a jelenlegi ismeretek alapján bemutatja, hogy a hálózatépítés a vidékfejlesztési politika szempontjából milyen hozzáadott értéket teremt. Az EVH által javasolt közös módszertan a következőkre helyezi a hangsúlyt: a) közös hálózati statisztika; b) a hálózat sikertörténetei. Ennek a megközelítésnek az a célja, hogy betekintést nyújtson a nemzeti vidéki hálózatok tevékenységébe, illetve abba, hogy hogyan értékelik a hálózattámogató egységek vezetői e tevékenységek viszonylagos sikerét. Az **NVH önértékelési eszköztára** emellett lehetővé teszi a nemzeti vidéki hálózatok tagjai számára, hogy az előrelépés figyelemmel kíséréséhez és a hálózati tevékenység teljesítményének értékeléséhez használt különböző megközelítésekkel, technikákkal és gyakorlati eszközökkel kapcsolatos információikat közlétegyék és megosszák egymással.

A közös hálózati statisztika létrehozására irányuló kezdeményezés

A közös hálózati statisztika létrehozását célzó kezdeményezés lényege, hogy betekintést nyújtson az NVH-k teljesítményébe és az általuk használt számszerű teljesítménymutatókba. Az első adatok 2012 áprilisában érkeztek meg a részt vevő nemzeti vidéki hálózatoktól. Az adatok a hálózatépítés hat fő elemből négyet érintenek. Ezek a következők: az érdekeltek hatékony bevonása a hálózati

kommunikáció révén, a releváns tapasztalok és a szakértelem megosztása, a kapacitásépítés és képzés, valamint az együttműködés és az együttes fellépés támogatása. Ezek a számadatok az érintettek magas szintű bevonását, illetve a nemzeti vidéki hálózatok által elért fejlődést hangsúlyozzák.

További letölthető anyagok:

- Közös hálózati statisztika – Összefoglaló jelentés (2013) [[PDF](#) [en](#)]
- A közös statisztika eredményeinek összefoglalója (2012) [[PDF](#) [en](#)]
- A közös statisztikai gyakorlat áttekintése [[PDF](#) [en](#)]

Az NVH-feltérképezés beszámolója

Ezek a dokumentumok az NVH-k feltérképezési tevékenységéről számolnak be, amely révén összegyűjtötték az egyes uniós tagállamokra vonatkozó országinformációkat. A beszámolók bemutatják a nemzeti vidéki hálózatok felépítésének különböző típusait, illetve tevékenységük vagy az általuk használt módszerek és eszközök alapján azonosítják a hálózati klasztereket.

További letölthető anyagok:

- Az NVH 2013-es feltérképezési tevékenységének megállapításai: Végleges összefoglaló jelentés [[PDF](#) [en](#)]
- Az NVH 2011-es feltérképezési tevékenységének megállapításai: Végleges összefoglaló jelentés [[PDF](#) [en](#)]

Munkadokumentum az NVH-programokról

Az [Európai Értékelési Hálózat](#) által összeállított és négy NVH tapasztalatain alapuló munkadokumentum célja, hogy támogassa az értékelésre vonatkozó információk cseréjét, feltárja a hálózatok értékelésében rejlő kihívásokat, valamint kiemelve az alkalmazott megközelítéseket. A dokumentum letöltéséhez kattintson ide [[PDF](#) [en](#)].

A szakirodalom áttekintése

Ez az áttekintés összefoglalja a hálózatépítés által teremtett hozzáadott érték szakirodalmát. Vizsgálja például, hogy a hálózatok és a hálózatépítés hogyan hoznak létre hozzáadott értéket, áttekinti a hozzáadott érték megteremtésének és megértésének akadályait, illetve hogy hogyan lehet a hálózatépítés előnyeit hatékonyabban mérni. A szakirodalom áttekintésének letöltéséhez kattintson ide [[PDF](#) [en](#)].

A hálózatépítés hozzáadott értéke – A hálózatok tapasztalatai

A nemzeti vidéki hálózatok – a hálózatépítés hozzáadott értékére vonatkozó részletesebb tájékoztatás érdekében – számos gyakorlati példát szolgáltattak munkájukról. Ezeket „A hálózatépítési történetek hozzáadott értéke” című, a bevált gyakorlatokat, sikertörténeteket, releváns tapasztalatokat és esettanulmányokat felvonultató dokumentumban mutatták be. A történeteket típusuk és az általuk megvalósított legfontosabb hálózatépítési elemek alapján csoportosították az alábbiak szerint:

- [Az érdekeltek tényleges bevonása](#)
- [A szakpolitikák egységes értelmezésének kialakítása](#)
- [A gyakorlatok és tapasztalatok megosztásának megkönnyítése](#)
- [A tapasztalatok és a szakértelem megosztása](#)
- [Kapacitásépítés és képzés](#)
- [Az együttműködés és az együttes fellépés támogatása](#)

Esettanulmányok

- Vidéki hálózatok az Egyesült Királyságban [[PDF en](#)]
- Kétoldalú együttműködés Magyarország és Lengyelország között [[PDF en](#)]
- Alulról építkező hálózat a Balti-tenger vidékén [[PDF en](#)]
- Belgium – a Vallon Régió önértékelési eljárása [[PDF en](#)]
- Finn vidéki innovációs tábor [[PDF en](#)]
- „Roadshow” Dániában a fiatalok bevonására [[PDF en](#)]
- Tematikus műhelyek Skóciában [[PDF en](#)]
- Sikeres projektek megjutalmazása Észtországban [[PDF en](#)]

5.8. NVH-eszköztár

Ez az interneten elérhető eszköz a hálózattámogató egységek, az irányító hatóságok és a nemzeti vidéki hálózatok egyéb érdekeltjeinek iránymutatások iránti igényét és információigényét igyekszik kielégíteni az EMVA által finanszírozott vidéki hálózatok megerősítése és működésük javítása érdekében.

A hálózatépítés elvei és gyakorlati megvalósítása

Az NVH-eszköztár alábbi fejezete a hálózatépítés elveiről és gyakorlati megvalósításáról szól. Tartalmaz magyarázó szövegrészeket, keretes szövegeket és mind a 2007–2013 közötti, mind pedig a következő, 2014–2020 közötti programozási időszakban előírt, az EMVA által finanszírozott vidéki hálózatok létesítésével és működtetésével, valamint legfontosabb kérdéseivel kapcsolatos forrásokra, illetve további információkat közlő háttéranyagokra való hivatkozásokat. Az interneten elérhető további információk megtekintéséhez kattintson az alábbi hivatkozásokra:

- [A hálózatok fogalmának meghatározása és a hálózatok sokszínűsége](#)
Sok szó esik manapság a hálózatokról és a hálózatépítésről szakmai berkekben és a hétköznapi életben egyaránt. De mit is jelentenek pontosan a hálózatok és a hálózatépítés a vidékfejlesztésben és a vidékfejlesztési politikában? Az alábbi bekezdések rövid áttekintést adnak erre vonatkozóan, és igyekeznek tisztázni néhány alapvető fogalmat a hálózatokkal, mint a vidékfejlesztési politika egyik eszközével kapcsolatban.
  - [Vidéki hálózatok és hálózatépítés](#)
  - [A hálózatok mint a vidékfejlesztési politika egyik eszköze](#)
  - [A vidéki hálózatok által teremtett hozzáadott érték bemutatása](#)
  - [Nemzeti vidéki hálózatok – a megközelítések sokszínűsége](#)
- [A hálózat létrehozása](#)
A nemzeti vidéki hálózat létrehozása körültekintő tervezést igényel, és a hálózat kiépítését a leghatékonyabban lépésről lépésre lehet megvalósítani. Az alábbi bekezdések röviden áttekintik a legfontosabb fogalmakat, a fő stratégiai döntéseket, valamint a hálózat létrehozása és működése során felmerülő irányítási kérdéseket:
  - [Az alapvető fogalmak tisztázása: hálózattámogató egységek, nemzeti vidéki hálózatok és hálózatépítés](#)
  - [Szervezeti és működési felépítés](#)
  - [A stratégiai keret és a beavatkozási logika kidolgozása](#)
  - [Költségvetés és finanszírozás](#)
  - [A hálózat irányítása és megbízatása](#)

o [Az érdekeltek részvétele és képviselete](#)

A levont tanulságokra építve

Az Európai Vidékfejlesztési Hálózat (EVH) és a nemzeti vidéki hálózatok 2007–2013 közötti működése során jelentős mennyiségű, sokszínű és különböző mélységű tapasztalat gyűlt össze, és számtalan olyan fontos és hasznos tanulságot sikerült levonni, amelyekre a következő, 2014–2020 közötti programozási időszakban lehet építeni. Egyéb – uniós és nem uniós finanszírozással működő – hálózatok tapasztalataiból is sokat lehet tanulni.

Az alábbi hivatkozásokra kattintva ezekről a tanulságokról tájékozódhat bővebben:

- [Az EVH tanulságai](#)
- [A nemzeti vidéki hálózatok tanulságai](#)
- [Egyéb hálózatok tanulságai](#)

Ezenkívül a LEADER+ program keretében végzett hálózatépítési tevékenység tapasztalataiból és tanulságaiból is sok hasznos információhoz juthat [[PDF](#) [en](#)].

Felkészülés a jövőre

A vidéki hálózatépítési tapasztalatok kedvezőek. Hasznos információforrások és ötletek gyűltek össze, illetve értékes kapcsolatok alakultak ki. A hálózatépítés előmozdította az információcserét, az együttműködést és az ismeretszerzést mind nemzeti, mind uniós szinten. Új párbeszéd alakult ki a szakpolitika hatékonyabb végrehajtása érdekében, és a szakpolitika irányításába az érdekelteket is bevonták. Mindezt viszonylag alacsony ráfordítással sikerült megvalósítani.

Ugyanakkor a 2007–2013 közötti programozási időszakban az is kiderült, hogy a kormányzatok, a szervezetek és az egyének közötti tartós kapcsolatok kialakulásához idő kell. Ahhoz, hogy az egyes szereplőket a párbeszéd új formáiba vonják be, kifejezetten erre a célra alkalmazott emberi erőforrásokra, megfelelően kialakított kommunikációs eszközökre és hatékony szervezeti felépítésre van szükség. Az Európai Vidékfejlesztési Hálózat, az Európai Értékelési Hálózat a Vidékfejlesztésért és a nemzeti vidéki hálózatok 2008-as létrehozása óta tartó folyamatot tehát folytatni kell, illetve meg kell erősíteni annak érdekében, hogy a hálózatépítésből – mint vidékfejlesztési eszközből – a legtöbbet ki lehessen hozni.

A vidékfejlesztési politika emellett egy egyre eredményorientáltabb politikává alakul át, amely elsősorban a közös uniós célkitűzésekre összpontosít. A jövőbeli vidékfejlesztési programoknak olyan konkrét területeken kell bizonyítaniuk, mint a versenyképesség fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében, a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása, az élelmiszerlánc szervezésének és a mezőgazdaság terén alkalmazott kockázatkezelésnek az előmozdítása, az ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása, a hatékony víz- és energiafelhasználás, a karbonszegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság irányába történő elmozdulás, a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a vidéki térségek gazdasági fejlődésének elősegítése. A programoknak ezenkívül az innovációt és a tudásátadást is ösztönözniük kell az említett területeken. E területek egy része az EVH és az NVH-k számára teljesen új.

Ezeknek az ambiciózus elvárásoknak a teljesítése a korábbiakhoz képest sokkal hatékonyabb kommunikációt és koordinációt igényel a szakpolitika végrehajtásában részt vevő szereplők között

minden szinten, és az elért eredményeket be is kell tudni mutatni. A hálózatépítés tehát továbbra is rendkívül fontos feladatokat lát el, és a javaslatok a hálózatépítés vidékfejlesztési eszközként betöltött szerepének bővítésére és megerősítésére irányulnak.

Minderről bővebben a [Hálózatépítési kilátások a 2014–2020 közötti időszakban](#) című fejezetben tájékozódhat.

A hálózat támogató egységek képzési programja

Értékes ismeretek és gyakorlati tapasztalatok gyűltek össze azóta, hogy az EMVA által finanszírozott első nemzeti vidéki hálózatok 2007 elején megkezdték működésüket. Számos hálózatépítési sikertörténetről hallhattunk, és néhány kudarc is előfordult. A hálózatépítés – mint vidékfejlesztési eszköz – alkalmazása során fontos tanulságokat sikerült levonni, amelyeket a hálózatok 2014–2020 közötti programozási időszakban történő irányításának és működésének javítása érdekében hasznosítani kell.

Ennek érdekében az EVH Tájékoztatói Központja a hálózat támogató egységek számára kísérleti képzési programot szervezett 2013 januárja és júniusa között, hogy elindítsa az az egymástól való tanulás és az ismeretek megosztásának folyamatát és ezáltal segítsen kialakítani a hálózat támogató egységek azon képességét, hogy feladataikat és tevékenységeiket hatékonyan tudják végezni. Az egymástól való tanulás és az ismeretek megosztása során hasonló társadalmi, illetve szakmai háttérrel rendelkező, egyenrangú személyekből álló csoport aktív segítségével és támogatásával ismereteket és készségeket lehet elsajátítani, valamint tapasztalatokra lehet szert tenni. A folyamatot és a képzéseket egy tanfolyamvezető segíti, akinek az a feladata, hogy végigvezesse a résztvevőket a különböző tevékenységeken és a tanulási tapasztalatok megszerzésén.

A megközelítés vizsgálata és a nemzeti vidéki hálózatok további kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos igényeinek felmérése érdekében három kísérleti NVH-képzési modult szerveztek. Az egyes modulokkal kapcsolatos további részletekért kattintson az alábbi hivatkozásokra:

- [A hálózat támogató egységek kísérleti képzési programjának első modulja.](#)
Téma: *A nemzeti vidéki hálózatok stratégiai tervezési kérdései.*
Budapest (Magyarország), 2013. február 19–20.
- [A hálózat támogató egységek kísérleti képzési programjának második modulja.](#)
Téma: *A RICA (Research, Ideas, Concepts and Action – Kutatás, ötletek, elképzelések és cselekvés) módszer alkalmazása / Az érdekeltek fokozottabb bevonása.*
Åre (Svédország), 2013. március 14.
- [A hálózat támogató egységek kísérleti képzési programjának harmadik modulja.](#)
Téma: *Kommunikáció a hálózatépítés során.*
Tomar (Portugália), 2013. június 7.

A hálózat támogató egységek kísérleti képzési programját 2013 júliusában értékelték [Hiperhivatkozás: http://enrd.ec.europa.eu/app_templates/enrd_assets/pdf/nrn-toolkit/Pilot_NSU_Training_Programme_-_FINAL_Evaluation_Report.pdf]. A hálózat támogató egységek kísérleti képzési programjának értékelése szerint az egymástól való tanulást alkalmazó képzési modulok kiemelkedően sikeresek voltak, és a hálózat támogató egységek széles körben támogatták azt az elképzelést, hogy az ehhez hasonló tevékenységek a jövőben is folytatódjanak. Az említett visszajelzések alapján a képzési modulok 2013 szeptemberétől folytatódtak. Az újonnan

indított képzési modulokra vonatkozó további részletek megtekintéséhez kattintson az alábbi hivatkozásra:

- [A hálózattámogató egységek képzési programjának negyedik modulja.](#)
Téma: NVH erőforrás-tervezés.
Gdansk (Lengyelország), 2013. szeptember 13.

6. Publikációk és média

Az EVH számos kiadványt és tájékoztató anyagot kínál a vidékfejlesztési politika gyakorlati bemutatására. Ezeknek az a célja, hogy a közönséget minél szélesebb körben tájékoztassák Európa vidéki eseményeiről és az EVH tevékenységeiről. Kiadványsorozataink összefoglalják az aktuális kutatási eredményeket, elemzik a szakpolitikai fejleményeket, útmutatást és javaslatokat adnak, valamint személyes történeteket mesélnek el a vidéki Európa életéből. Az EVH-kiadványok jelenleg hat nyelven (angol, francia, német, olasz, spanyol és lengyel) állnak rendelkezésre. A kiadványok PDF formátumban letölthetők az [EVH honlapjáról](#), illetve nyomtatott változatban is megrendelhetők.

6.1. Európai Vidékfejlesztési Szemle

Az [Európai Vidékfejlesztési Szemle](#) az EVH érintettjei szempontjából lényeges témákról tájékoztató és azokba betekintést nyújtó tematikus folyóirat. A vidékfejlesztési politika legfrissebb fejleményeivel foglalkozik, és számos tanulságos példát mutat be arra, hogy hogyan hajtják végre a szakpolitikát Európa-szerte. Az [EVH honlapja](#) részletes információkat közöl minden egyes számról, és ezek PDF formátumban letölthetők. Az Európai Vidékfejlesztési Szemle angol, francia, német, olasz, spanyol és lengyel nyelven áll rendelkezésre.

Megjelent számok:

- 17. szám: Családi gazdaságok (2013. november)
- 16. szám: Tudásátadás és innováció a vidékfejlesztési politikában (2013. május)
- 15. szám: Környezetvédelmi szolgáltatások teljesítése a vidékfejlesztési politika alkalmazásával (2013. április)
- 14. szám: Hálózatok és hálózatépítés a vidékfejlesztési politikában (2012. december)
- 13. szám: A vidékfejlesztés pénzügyi eszközei: Új lehetőségek a gazdasági válság leküzdésére (2012. október)
- 12. szám: Helyi élelmiszer- és rövid ellátási láncok (2012. július)
- 11. szám: LEADER és együttműködés (2012. április)
- 10. szám – Vidéki vállalkozások (2012. január)
- 9. szám: Erdőgazdálkodás és vidékfejlesztés (2011. november)
- 8. szám: A mezőgazdasági termékek minősége: sikertényező az Unió vidéki térségeiben (2011. július)
- 7. szám: Közjavak és vidékfejlesztés (2011. március)
- 6. szám: Foglalkoztatás és társadalmi befogadás (2010. december)
- 5. szám: Az uniós mezőgazdasági, agrár-élelmiszeripari és erdészeti ágazat versenyképességének növelése – (2010. október)
- 4. szám: Vidékfejlesztés és éghajlatváltozás (2010. május)
- 3. szám: Sokszínű vidék (2010. január)
- 2. szám: Kreativitás és innováció az uniós vidékfejlesztésben (2009. december)
- 1. szám: Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (2009. október)

6.2. EVH-magazin

Az **EVH-magazin** egy színes kiadvány, amely az EVH érdeeltjei és mindazok számára készült, akik az Európai Unióban megvalósuló vidékfejlesztés iránt érdeklődnek. A kiadványok beszámolnak az EVH legfrissebb híreiről, a nemzeti vidéki hálózatok és a helyi akciócsoportok történeteiről, az aktuális témákról, valamint részletes tájékoztatást adnak a különböző eseményekről, és ösztönző példákon keresztül mutatják be a vidékfejlesztést a gyakorlatban. Az EVH-magazin angol, francia, német, olasz, spanyol és lengyel nyelven áll rendelkezésre.

Megjelent számok:

- EVH magazin – 2013. nyár Fő téma: LEADER-rendezvény – 2013
- EVH magazin – 2013. tavasz Fő téma: Közösségi média és vidékfejlesztés
- EVH magazin – 2012/2013. tél Fő téma: A hálózatépítés hozzáadott értéke
- EVH magazin – 2012. ősz Fő téma: Pillanatképek a vidéki Európáról – EVH fotópályázat
- EVH magazin – 2012. tavasz/nyár Fő téma: LEADER-rendezvény – 2012: Helyi fejlesztési stratégiák és együttműködés
- EVH magazin – Próbaszám Fő téma: A vidékfejlesztés kommunikációja a polgárok felé

6.3. Az EMVA-projektek tájékoztató füzetek

Az EVH tevékenységeiről szóló információcsere a nemzeti vidéki hálózatok és az EVH egyik fontos feladata. Az **EMVA-projektekről szóló tájékoztató füzetek** által ösztönzik az információcserét, hogy az EMVA révén uniós társfinanszírozásban részesített különböző vidékfejlesztési tevékenységekre mutatnak be példákat. A tájékoztató füzetek angol, francia, német, olasz, spanyol és lengyel nyelven állnak rendelkezésre.

Megjelent számok:

- Társadalmi befogadás
- Környezetvédelmi szolgáltatások
- A vidéki Európa fiatal gazdái és fiataljai
- Egyéb uniós támogatások
- Erdőgazdálkodás
- Élelmiszerek
- Zöld növekedés
- LEADER
- Információs és kommunikációs technológiák (IKT)
- EMVA

6.4. Tematikus kiadványok

Az EVH rendszeresen jelentet meg olyan alkalmi és **tematikus kiadványokat**, amelyek a vidékfejlesztési politika fontos témáival és legújabb kezdeményezéseivel foglalkoznak. A „Videkfejlesztési politika számokban” című tájékoztató füzet például a vidékfejlesztési programok monitoringmutatóiról közöl információkat. Egy másik ilyen kiadvány „Az új vidékfejlesztési programok sikerének kulcsa” című tájékoztató, amely a KAP-állapotfelmérést és az európai gazdaságélénkítési tervet tekinti át, illetve a vidékfejlesztési politika kommunikációjáról szóló füzet.

6.5. Médiagaléria

Az [audiovizuális médiagaléria](#) a vidéki Európáról mutat be [fényképalbumokat](#) és [videókat](#). A fényképalbumban megtekintheti az NVH találkozóirol készült képeket és „A vidéki Európa képei” című fotópályázatra beküldött alkotásokat, a videotárban pedig az EMVA projektekről szóló kisfilmeket és az EVH érdekeltjei által készített felvételeket.

7. Események és találkozók

Az Európai Vidékfejlesztési Hálózat rendszeresen szervez és látogat olyan [eseményeket és találkozót, amelyek](#) a vidékfejlesztési témák széles körét ölelik fel, ezenkívül [kiállításokon és vásárokon vesz részt](#), valamint fogadja a [brüsszeli](#) Tájékoztatói Központjába érkező látogatókat. Minden évben megszervezi a LEADER-rendezvényt és [külön találkozókat](#) szervez a nemzeti vidéki hálózatok, a tematikus munkacsoportok, az EVH koordinációs bizottsága és a LEADER-albizottságok számára.

Az EVH által vagy annak közreműködésével megrendezett eseményekről és találkozókról bővebben az [EVH honlapján](#) tájékozódhat.

8. Kapcsolat

A Tájékoztatói Központot annak érdekében hozták létre, hogy az Európai Vidékfejlesztési Hálózat számára nyújtott szolgáltatások révén támogassa az Európai Bizottság (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság) munkáját.

Működésének hatodik évében (2013. július és 2014. július között) a Tájékoztatói Központ titkárságán a csoportvezetői beosztást Michael Gregory látta el, és munkáját Ilias Papageorgiou, Fiorella Giorgiani és Oana Guth segítette.

Az ismeretek bővítésével és a szakpolitikai elemzésekkel foglalkozó csoport támogatta a [tematikus munkacsoportok](#) tevékenységét és a szakértői találkozókat, valamint elemzéseket és összefoglalókat készített a programokról. Ez a csoport állította össze a [monitoringmutatókat](#) is. A Fabio Cossu vezette csoportban Mara Lai, Preslav Petkov és Alexandros Papakonstantinou dolgozott.

Az ismeretek megosztásáért és a kommunikációért felelős csoport az EVH honlapjával és annak dinamikus eszközeivel, illetve a tájékoztatással foglalkozott, [szemináriumokat és konferenciákat](#) szervezett, gondoskodott a [kiadványokról](#) és szerkesztette az EVH híreit. A Tóth Péter vezette csoportban Pascale van Doren, Kasia Panfil, Tim Hudson, Eva Soriano, Ryoko Abe, Virginie Sarah Viaene, Ana Nechita és Derek MGlynn dolgozott.

Az ismeretek cseréjével, valamint a hálózatépítéssel és az együttműködéssel foglalkozó csoport támogatta az érdekeltek közötti együttműködést, a [transznacionális együttműködést](#), és a [nemzeti vidéki hálózatok](#) között összekötőként működött. Az Ocskó Edina által vezetett csoportban Ines Jordana, Elena Maccioni és Marina Brakalova dolgozott.

A honlapot működtető csoportot Kostas Zapis vezetette, akinek munkáját Sandrine Duquenoy, Stephen Parengkuan, Yves Delangre és Magali Stas segítette.